

poština plačana v gotovini

Bogoljub

Oktober 1934

VSEBINA:

Mala roža. Povest v verzih. 10. Obljuba. — Razprave: Praznik materinstva prebl. D. Marije. (Al. Košmerlj.) — Posvečevanje cerkve. (Dr. Fr. Jaklič.) — Prva šola. (A. Č.) — Pobožnost sv. Terezije Det. J. — Pesmi nagrobnice (Gr. Mali.) — Na Marijinih potih. Z Marijinih gredic: 10. Stara povest. (J. Langerholz.) — Na cilju: V soju Evharistije. (Zapiski matere — se nadaljuje.) — Iz življenja Cerkve: Po svetu, po domovini, po Marijinih družbah. — Razno. — Odgovori. — Dobre knjige. — Prošnje in zahvale. — Iskrice. — Odpustki. — Slike v bakrotisku.

Cena »Bogoljuba«:

na umetniškem papirju 30 Din, na navadnem 20 Din; v Avstriji 3 Š, v Italiji 8 Lir, v Čehoslovaški 15 Kč, v Franciji 12 fr., v Ameriki —50 Dol.

Spisi, dopisi, slike se pošiljajo uredništvu »Bogoljuba« (Ljubljana) do 5. vsakega meseca. — Vse drugo se naslovi: Uprava »Bogoljuba« v Ljubljani.

Koledar Apostolstva molitve za oktober 1934.

Glavni mesečni namen, blagoslovljen po sv. očetu: Misijonski mesečni namen, blagoslovljen po sv. očetu:
Ponižanje in zveličanje sovražnikov sv. vere. Misijoni med pogani v Južni Ameriki.

Mesečni zavetnik: Sv. Brunon, opat (6.).

Dnevi	Godovi	Posebni dnevni nameni	Vedno češčenje sv. R. T.	
			Ljublj. šk.	Lavant. šk.
1 Poned.	Remigij, škof	Uničenje brezbožnosti	Ljubljana, lazar.	Laško
2 Torek	Angeli varuhi	Naša mladina	Dovje	Loka
3 Sreda	Terezija Det. Jezusa	Po svetega detinstva	Tomišelj	Dol
4 Četrtek	Francišek Asiški, škof	Franciščanski redovi	Ljublj., Sp. Šišč.	Sv. Rupert p. L.
5 Petek	Placid in tov. muč.	Posvetitev naših družin	Gor. Logatec	Sv. Jedert
6 Sobota	Brunon, opat	Kartuzijani. Redovni poklici	Ambrus	Razbor
7 Nedelja	20. pob. Rožnivenška	Rožni venec v družinah	Bloke	Trbovlje
8 Poned.	Brigita, vdova	Širjenje dobrega tiska	Dovje	Loka
9 Torek	Dionizij, škof, muč.	Naši možje in fantje	Polom	Sv. Miklavž Laš.
10 Sreda	Francišek Borgija sp.	Dijaki in visokošolci	Šmihel p. Žuž.	Sv. Marjeta
11 Četrtek	Materinstvo Marijino	Svele matere in hčere	Vodice	Sv. Lenart Laš.
12 Petek	Maksimilijan, šk. muč.	Škof in duhovniki	Sv. Gora	Širje
13 Sobota	Edvard, kralj	Katoliška akcija pri nas	Rob	Jurklošter
14 Nedelja	21. pob. Kalist pap. m.	Poslušanje besede božje	Ljublj. M. dom	Sv. Jurij P.
15 Poned.	Terezija Avilska, dev.	Karmeličanke. Redovni poklici	Selo, Karmel	Videm
16 Torek	Hedviga, vdova	Vdove in sirote	Bohinjska Bela	Brežice
17 Sreda	Marjeta Alakok, dev.	Češčenje Srca Jezusovega	Kovor	Mur, Sobota
18 Četrtek	Luka evangelist	Naš konkordat	Horjul	Brežice Franč.
19 Petek	Peter Alkantar., spoz.	Slomšekov in Baragov proces	Golo	Cankova
20 Sobota	Janez Kancij, spoz.	Uršulinke in njih zavodi	Sv. Vid n. Cerk.	Brežice bol. k.
21 Nedelja	22. pob. Misijonska	Naši misijonarji in misijonarke	Ljublj., Uršulin.	Gor. Lendava
22 Poned.	Kordula, dev. muč.	Trpeči in preganjani	Škofja Loka	Rajhenburg
23 Torek	Severin, škof	Naš duhovniški naraščaj	Št. Urška gora	"
24 Sreda	Rafael, nadangel	Naši izseljenci	Dol p. Ljubljani	" trap.
25 Četrtek	Krizant in Darija, m.	Duhovne vaje in misijoni	Spodnji Brnik	"
26 Petek	Evarist, pap. muč.	Zadeve svetlega očeta	Jezerko, Sv. A.	Sevnica
27 Sobota	Sabina, muč.	Mlačne družine	Ig	Gor. Petrovci
28 Nedelja	23. pob. Kristus Kralj	Zmaga katolištva v javnosti	Črnuče	Pišce
29 Poned.	Narcis, škof	Uradniki in vojaki	Rudnik	Kančovci
30 Torek	Alfonz Rodriguez, sp.	Uslužbenci in uslužbenke	Lom	Bizelsko
31 Sreda	† Volbenk, škof	Umirajoči. Ta mesec umrli	Radovljica	Dobova

Dr. Franc Dergane, kirurg, šef-primarij v. p.

Inserirajte v Bogoljuba!

Pozor! Dobre čevlje domačega izdelka, gozjerje, gatoše, snežke in copate, najnovjše pletenine, trikotažo, razno perilo, predpasnike, halje, nogavice in rokavice, Vam nudi po najnižjih cenah trgovina pri **Pavli Videmšek, Ljubljana, Sv. Petra c. 19**

Mala roža

Povest v verzih

10. Obljube

V duši že jih nosi dolga, dolga leta.
 Glas ji vedno kliče: »Veni, sponsa, nube!
 Pridi, zaročenka, z mano se zaroči!«
 Kdaj pred njim slovesne izkipiš obljube?
 »Čakam, čakam, čakam. Vem, da more
 ženin
 obrniti v blagor — čakanja izgube.«

Tisto noč pred rojstvom Device Marije,
 ko nevesto čakal Ženin je pri vratih;
 vse so svetle nade Roži se razbile,
 kakor lepe vaze na podstavkih zlatih.
 Hudi duh se bližal duši je nedolžni,
 samostan je dvigal v hvalnicah krilatih.

»Lep je stan redoven, gluha samotarka,
 ako z njim se sklene tudi klic redoven.
 Svet je cilj duhoven, slepa zaročenka,
 ako vodi k njemu tudi pot duhoven.
 Ti ne slišiš klica! Ti ne vidiš pota!
 To je zate danes opomin ponoven.«

Z groznim strahom v duši Mala roža
 vstane.

K materi častiti gre in vse potoži.
 Morebiti plaho misel ji osrči,
 morebiti stezo le še bolj ji zoži?
 Prednica posluša. Za odgovor jasen
 z ljubeznivim smehom se nasmeje Roži.

Zaročenka se je dvignila vesela.
 Črn oblak je zbežal iznad samostana.
 Zažarela okna v jutranji so zarji,
 hvalnice v kapeli pojejo: Hozana!
 Pred slovesnim zborom, pred oltarjem
 sklepa:
 večno zvezo z Bogom duša bogovdana.

»Stori me ubogo, da nikdar me Tebi
 ne odtrga več nobena stvar nestalna!
 Stori me nedolžno, da se v moji duši,
 v vsem telesu mojem sveti luč kristalna!
 Stori me pokorno, da bom Tvojo voljo
 mogla spolnjevati kakor žrtev klalna!«

Tisti dan je bila Roža res kraljica.
 Stan ji spremenila ura je slovesna,
 spremenila ni ji prejšnjega imena.
 Po Tereziji se Veliki nazivaj,
 sled stopinj ti njenih bodi služba resna.
 Leva roka venec pred oltar polaga,
 in spominske vrste piše roka desna:

»Dan Marije Male: dan je Male rože.
 — Milostivo rojstvo Matere Marije! —
 Jezusu Devica: malemu je mala
 poklonila majhen cvet, ki mirno klije.
 vse je danes majhno kakor drobne zvezde.
 Velik le je dar, ki v moji duši sije.«

S. S.

Praznik materinstva preblašene Device Marije

Pred tremi leti je slavil katoliški svet znamenit jubilej. Preteklo je namreč bilo tisoč pet sto let, kar se je vršil vesoljni cerkveni zbor v maloazijskem mestu Efezu (l. 431). Zbrani katoliški škofje so zavrnilo krivo vero carigrajskega patriarha Nestorija, ki je Devici Mariji odrekal čast in naziv božje Matere. V veselje in radost vesoljnega katoliškega sveta je takrat učeča Cerkev z vso slovesnostjo določila in razglasila, da je Marija resnična Bogorodica, Mati božjega Sina. Morda so takrat v Efezu navdušeni verniki prvič z molitevco »Zdrava Marija« zdužili ono prisrčno prošnjo, ki jo danes verni katoličani dan na dan z zaupanjem ponavljamo: Sveta Marija, Mati božja, prosi za nas grešnike...

V spomin na slavno obletnico efeškega zbora je sveti oče Pij XI. uvedel v cerkveno leto nov prikupljiv praznik, ki se imenuje »Praznik materinstva preblašene Device Marije«. Obhaja se vsako leto 11. oktobra. Praznik ni zapovedan, nima posebnih zunanjih slovesnosti, skriva pa v sebi globok pomen zlasti za naše dni.

Sveti oče Pij XI., ki je izdal znameniti okrožnici o krščanskem zakonu in o krščanski vzgoji, dobro ve, kolikega pomena je, proslavljati prav v naših časih čast in vzvišenost Marijinega materinstva. Naš moderni, površni in sebični čas ni materinstvu nič več naklonjen. Vedno večje postaja število žená, ki nič več ne marajo biti matere. Boje se žrtev. Uživati in sprejemati hočejo, dajati in žrtvovati jih je strah. Na mnoga, mnoga ženska srca je padla strupena slana in je v njih zamorila vse cvetje plemenitega materinskega čuvstvanja. Krščansko zakonsko življenje propada, plemenita krščanska vzgoja se zanemarija. Družine, celice naroda, so marsikje že v korenini zastrupljene. Mlade ljudi pa mami razbrzdanost družbe, da ne vidijo v materinstvu nič drugega kot spolno izživljanje. Prav v tem je največja duhovna kriza naše dobe.

Marija v svojem čistem, junaškem materinstvu je kakor svetla luč sredi teme. Na njenem svetlem zgledu bo spoznal naš ženski svet, kaj je ženska čast in dostojanstvo, kaj je materinska ljubezen in žrtev. Jasna podoba presvete božje Matere bo tudi moškemu svetu odprla oči, da bo spo-

znal, kakšno bodi njegovo razmerje do ženskega spola.

Marija je Devica in Mati. Samo v njeni osebi je združil Bog to dvojno čast, da je Marija vsem ljudem najčistejši, najsvetlejši vzor.

Bogu je posvetila Marija svojo mladost. Čista in nedotaknjena je hotela le svojemu Stvarniku služiti. Njene lepe, svete duše ni umazal niti najmanjši greh. Njen ponos, vsa njena radost je bila v želji, ostati sveža kakor roža v jutrnji rosi. Lepa si, roža Marija...

Prav zato jo je Bog izbral za mater svojemu Sinu. Ko je sprejela Gabrielovo oznanilo in pojasnilo vélike skrivnosti, se je ponižno uklonila božji naredbi in vdano sprejela nase dolžnost materinstva. Kot ponižna dekla Gospodova se je dala vsa za Sina in za vesoljni svet. Ne uživati in jemati — žrtvovati in dajati: to je bila vsebina čudovitega Marijinega življenja.

Ali razumemo Marijin zgled? Nič ni lepšega v božjih očeh kot čista neoskrunjena, Bogu posvečena mladost. Ponižno, verno, čisto srce, to je zaklad, ki ga ne odtehtajo vsa bogastva sveta. Čisto, nedolžno življenje je tudi najgotovейše poroštvo božje naklonjenosti in zato najboljše jamstvo srečnega zakonskega življenja. Kakšna neprecenljiva škoda, ako mlad človek to bogastvo svoje duše lahkomišljeno zavrže. Za ceno bežnega grešnega užitka izgubi svoj mir, oskruni svojo čast in svoji sreči izkoplje grob. Kako rado pride za grešno mladostjo nesrečno zakonsko in razdrapano družinsko življenje. Strup oskrunjene mladosti se često nikdar več ne izgubi. Po njem je tudi materinstvo umazano in zamorjeno.

Materinstvo — to je ena najlepših misli večnega Stvarnika. Čast in vzvišenost materinstva se ne dasta obseči in opisati s par besedami. Kaj vse se godi v srcu plemenite matere, ko drži v naročju svoje dete, ki jo gleda s svojimi globokimi, velikimi očmi... Ko pomisli, da bo ta otrok večno živel, pa si govori: Glej, jaz sem mu dala življenje; brez mene bi ga ne bilo... O, to je sreča materinega srca, ki jo mi le oddaleč slutimo, ki je mati sama v vsej globini nikdar ne doume in ne izčrpa. Kaj se pravi, biti mati, to se bo razodelo šele v večnosti. Ko bodo verne matere klečale pred božjim prestolom, ovenčane

s krono večnega življenja in bodo zrle svoje otroke in otrok otroke, morda v stotine in v tisoče, vse za večno življenje odločene, takrat se bodo materam odprle oči. Takrat bodo vse blažene spoznale in vedele, kako velikanska je čast in dolžnost materinstva. Vpliv ene same dobre matere je včasih odločilen za cele rodove. Po materah se odloča časna in večna sreča otrok.

V Marijinem prečistem, ljubeznipolnem materinstvu je dobilo materinstvo vsake zemeljske matere svoje najvišje posvečenje.

Kako naj mlad človek gleda na materinstvo drugače, kot le z najglobljim spoštovanjem in občudovanjem. Materinstvo je velika in sveta skrivnost življenja. Vsaka lahkomišljenost, vsaka predrzna uporaba je greh nad vzvišenimi Stvarnikovimi načrti, ki ga neskončno sveti Bog prečesto že v tem življenju kaznuje. Prečista podoba božje Matere naj dviga mlada srca k plemenitemu mišljenju in hotenju!

Zenam - materam pa govori Marija o materinski bogovdanosti. Danes je treba našim materam globoke vere in neomajnega zaupanja v božjo previdnost. Treba jim je nesebične, požrtvovalne ljubezni. Materinstvo zahteva danes prav junaškega poguma in skalnatotrdne zvestobe. V modernih ženah vstaja zmotna misel, da je materinstvo suženjstvo. Verna žena pa ve, da je zanjo danes kot vselej najvišja čast in največje posvečenje rodnja in vzgoja otrok. Na takih vernih materah stoji zdravje naših družin in našega naroda. Če nam rod takih mater izumrje, bo šel ves narod v smrt.

Ljubi Bog nam daj mater po Marijinem zgledu! Mater vernih, čistih in svetih! Mater nesebičnih in zvestih! Mater žrtvenic in mučenic! Da bo našemu narodu vse svetlo ob luči njihovega življenja, da bo nam vsem toplo ob njihovih srcih!

Sveta Marija, Mati božja, prosi za nas!

Alojzij Košmerlj.

Posvečevanje cerkve

Kar je domača hiša za naše družinsko življenje, to je božja hiša, cerkev, za naše versko življenje. V njej smo se pri krstu rodili za božje otroke in člane sv. Cerkve, v cerkvi se hranimo pri skupni evharistični mizi. V cerkvi posebno molimo in poveličujemo Boga, ko se v njej opravlja najveličastnejša daritev Boga-človeka. V božji hiši Bog posebno uslišuje naše prošnje in nam naklanja milosti in blagoslov. V cerkvi nam božji namestniki oznanjajo božjo besedo in nam kažejo pot skozi tostransko življenje proti večnosti. Krščanska cerkev je torej najbolj svet kraj na zemlji. Zato verniki že od nekdanj skrbijo za lepoto cerkvá; kar se je v umetnosti najlepšega ustvarilo, je verno srce skrbno poklanjalo Bogu v njegovi hiši.

Preden se cerkev izroči v sveto uporabo, se mora posvetiti ali vsaj blagosloviti. Posvečenje opravi škof. Obredi so slovesni in obsežni; potrebna so zraven tudi sveta olja. Blagoslovi pa cerkev lahko vsak duhovnik; blagoslovilni obred je krajši in se vrši brez svetih olj. Vsako leto je stalna nedelja v letu določena kot spomin na posvečenje vseh cerkvá v škofiji; v ljubljanski in lavantinski škofiji se ta spomin obhaja v oktobru. Poseben dan je pa določen kot spomin na posvečenje škofijske cerkve, ker je škofijska

cerkev mati vseh cerkvá v škofiji. V njej opravlja škof sveto službo; uči, posvečuje duhovnike in veliki četrtek blagoslavlja sveta olja za vso škofijo.

Poglejmo sedaj svete obrede, s katerimi se cerkev posveti!

* * *

Preden začno cerkev zidati, blagoslovi škof ali od njega pooblaščen mašnik vogelni kamen in ves prostor, kjer bo stala bodoča cerkev. S tem blagoslovom kliče božjo pomoč na vsa gradbena dela, ki se bodo tam izvršila.

Na predvečer zasadi na mestu, kjer bo stal veliki oltar, lesen križ, ker se bo v sv. maši tam obnavljala Jezusova daritev na križu. Drugi dan blagoslovi ta križ, pevci pa pojo 83. psalm:

Kako draga so mi tvoja bivališča,
Gospod vojnih trum!

Moja duša hrepeni in kopni po vežah
Gospodovih,
moje srce in moje telo se veseli v živem Bogu.

Vrabcem si najde dom in grlica svoje
gnezdo, kamor položi svoje mladiče;
jaz pa naj najdem tvoje oltarje, Gospod
vojnih trum, moj Kralj in moj Bog!
Blagor jim, ki bivajo v tvoji hiši,
Gospod!

Škof posveti četverokoten kamen, pri-
meren za vogal. Ta kamen pomeni Kri-
stusa, kateri je sam obrnil nase besede
psalma: »Kamen, ki so ga zidarji zavr-
gli, je postal vogelni kamen.« Škof v-
reže kamnu na vsaki strani križ, nato ga v-
loži na določeno mesto. Že tedaj škof ob-
nem tudi določi, kateri božji skrivnosti ali kateremu
svetniku (svetnici) ali angelu bo cerkev
posvečena. Slovesno pokliče nanjo Svete-
ga Duha in ima naposled govor, v katerem
proglša prostor za last sv. Cerkve in po-
ziva vernike, naj po svojih močeh pri-
spevajo k stavbi.

* * *

Ko je cerkev dograjena, jo škof pride
posvetiti. Včasih so cerkev že kar s tem po-
svetili, da so prenesli vanjo sv. relikvije
(ostanke trupel svetnikov ali svete »moči«),
če je bila posvečena kakemu svetniku, ter
opravili sv. daritev v njej. Sedaj se pa to
izvrši posebej, z obredi in molitvami, ki
živo dopovedujejo, kako svet kraj je cer-
kev in kako v njej Bog naše prošnje še
vse rajši uslišuje, kot pa če bi molili drugje.

Dan pred posvečenjem cerkve je za
škofa in za osebe, ki so za to posvečenje
prošile, zapovedan post. Pred cerkvijo se
postavi šotor in zvečer se na okrašeni no-
silnici preneso sv. relikvije vanj. Pred nji-
mi gori luč in duhovniki opravljajo k tiste-
mu svetniku duhovske molitve; tudi ljud-
stvo moli.

Zjutraj gre škof z duhovniki k šotoru
odmolit sedem spokornih psalmov. Potem
moli pred zaprtimi cerkvenimi vrati lita-
nije svetnikov, blagoslovi vodo in z njo
kropi zunanje stene cerkve, gredoč trikrat
v obhodu okoli njih, dvakrat od desne,
tretjič od leve strani. Spotoma vselej po-
trka na velika vrata s škofovsko palico.
Po tretjem trkanju se vrata odpro in spre-
vod krene v cerkev.

Sredi cerkve škof poklekne, pokliče
Svetege Duha in zopet moli litanije. V ob-
liki poševnega križa se v cerkvi počez
posuje pepel in škof zariše vanj s škofovsko
palico vse grške in latinske črke, v zna-
menje, da Cerkev združuje v svojih svetih
hramih vse narode sveta.

S tem je cerkev postala last
božja. Nato jo škof še posveti.

Zopet blagoslovi vodo in dene vanjo
soli, pepela in vina. V to vodo pomoči pa-
lec in na petih mestih prekriža ploščo
glavnega oltarja. Potem gre sedemkrat
okoli oltarja in kropi; prav tako kropi
stene, gredoč trikrat ob njih, in pa tla, ko
gre vzdolž cerkve in potem navzkriž od

ogla do ogla. Sredi cerkve izlije preostalo
vodo na štiri strani sveta.

Iz cerkve gre v šotor po svetinje. Slo-
vesno jih neso okoli cerkve, pred glavnimi
vrati jih postavijo na tla. Škof ima govor
o svetosti hiše božje.

Po govoru mazili škof velika vrata in
svetinje neso noter. Preden jih škof vloži
v oltarno mizo, mazili jamico, ki jih bo
vanjo zazidal, ter jo pokadi. Trikrat mazili
tudi oltar na petih mestih, vsakokrat gre
okoli oltarja in ga kadi.

Od tu gre cerkev mazilit na 12 mestih.
Vrne se k oltarju in razlije sv. olje po vsej
njegovi plošči. Na sredi in na vsakem vo-
galu dene pet zrn kadila, na kadilo pritr-
di svečice ter jih prižge, da s kadihom vred
zgore. Oltar mazili še spredaj na čelu in
tam, kjer se oltarna miza in podstavek sti-
kafa, ter ju z maziljenjem zveže v neraz-
družno enoto.

Duhovniki zdaj oltar izbrišejo, poqrne-
jo s prti in pripravijo za sv. mašo, ki se
bo zdaj v posvečeni cerkvi prvič opravila.

Cerkev izgubi posvečenje
ali pa blagoslov, če se podere cela
stavba ali njen večji del ali če se po ško-
fovi odredbi za stalno določi v svetno
rabo. Ako bi se naj potem še rabila za
bogočastje, se mora z vsemi obredi na
novo posvetiti ali blagosloviti.

Cerkev se pa oskruni z nasil-
nimi ali pa nedostojnimi dejanji, ako so
splošno znana: grešni umor ali samomor,
smrtno grešno prelitje krvi, raba cerkve v
brezbožne ali krivoverske namene, pokop
nekristjana, uporaba v grde namene.
Oskrunjena cerkev ne izgubi posvečenja
ali blagoslova, bogoslužna dejanja se pa
v njej ne smejo opravljati, dokler je škof
ali pooblaščen mašnik ne očisti.

* * *

Naš svetniški Baraga je v pismu 1. ju-
lija leta 1832 iz Arbrea Crochea (Arbre Kro-
ša) popisal svoj pomladanski obisk v indi-
janski vasi Manistik onstran Michigan-
skega (Mišigenskega) jezera. V pismu tudi
omenja blagoslovitev tamošnje nove, skraj-
no preproste, lesene cerkvice:

»Ganjen in presenečen sem bil, ko
sem videl, da so ti dobri ljudje začeli gra-
diti cerkvico iz lesa in lubja, še preden
sem prišel k njim. Niso pa domnevali, da
bom tako kmalu dospel, zato je še niso
dogotovili. Ko sem torej videl, kako pridno
so delali, sem še jaz poprijel in pomagal
ter s svojim zgledom še svojih devet
spremljevalcev spodbudil k delu, da smo še
tisti dan cerkvico dogradili. Drugi dan sem
jih sklical, blagoslovil najprej cerkev, po-

tem maševal in jim pridigal. Ne morem popisati, kako sem bil ganjen in Bogu hvaležen pri tem cerkvenem opravilu. Misel, da na tem samotnem kraju, sredi praغوذا, kjer se je še pred kratkim razlegel krik divjakov in so se zlemu duhu opravljale poganske daritve, zdaj stoji ubog, a svet tempelj živega Boga, v katerem se neomadeževano Jagnje daruje nebeškemu Očetu

— ta misel me je tako močno zgrabila, da sem jokal od srčnega ganjenja in nisem našel besed, da bi se Bogu zahvalil.«

Tako častitljiva stavba je torej krščanska cerkev. Bodi nam sveta, radi darujmo za njeno lepoto, radi se mudimo v njej! V njej se Bog mudi med nami in nam ljubeče deli svoje dobrote.

Dr. Fr. Jaklič.

Nagrobnice za dekliške Marijine družbe

III.

*Končala boj življenja si,
odšla k nebeški Materi,
Gospod, usmiljeni Pastir,
naj da ti, sestra, večni mir.
Marijina si bila hči,
ljubila zvesto jo vse dni:
Na srcu božje Matere,
počivaj in veséli se!*

*Marijo prosi milosti
naj trosi cvetja čistosti,
mladost zablod nam varuje,
deli ljubezni bisere.
Pri Bogu srečna se raduj,
roke proseče povzdiguje,
da vse slabosti zmagamo,
v nebesa k tebi pridemo!*

IV.

*Z Bogom, sestra ljubljena,
kličemo ti za slovo,
vseh bolesti rešena
si od nas odšla v nebo.
Mati te brezmadežna
k sebi povabila je,
da bi gledala Boga,
večno veselila se!*

*Cvet življenja tvojega
za Marijo je žarel,
v varstvu njenega srca
vedno za Boga dehtel.
Kar ni videlo oko,
gledala boš srečna zdaj,
kar ni slišalo uho,
poslušala vekomaj.*

*Srečo, ki je ni srce
občutilo nikdar še,
razodeli ne ljudje,
ki so tu ljubili te,
zdaj boš ti uživala
srečna v raju vekomaj.
Bog naj večni mir ti da,
večna luč ti sije naj!*

V.

*Odšla si, sestra, po plačilo,
zvonovi ti pojo v slovo,
Gospod ti je poslal vabilo:
O pridi, ljubljena, v nebo!
Marijo vdano si ljubila,
Brezmadežne si bila hči,
svetinjo njeno si nosila,
do groba zvesta bila ji.*

*Utrujeno telo spočije
naj v grobu hladne zemlje se!
Na srcu Matere Marije
naj večni mir napaja te!
Zčeličar naj solzé trpeče
obriše v raju ti z oči,
odpre zaklad nebeške sreče,
plačilo večno podeli!*

Gr. Mali.

Prva šola

V odličnem sarajevskem listu »Katolički Tjednik« smo čitali nedavno ugotovitev, ki bi nje vsebina morala biti predmet razmišljanja vseh vodilnih krogov. »Vse zlo — (tako je zapisano) — pa če ne vse, gotovo pa prav veliko zla, izvira iz tega, ker ljudje niso poučeni o Bogu in ne o božjih rečeh.« Premalo poznajo Boga, pa ga ne ljubijo; za cerkev in službo božjo jim ni mar, ker ne razumevajo ne lepote ne vzvišenosti in neskončne vrednosti svete maše, ker si ne znajo razložiti pomena in vsebine svetih obredov; pozabljajo na svojo dušo, ker se niso še nikdar potrudili, da bi spoznali, kolika lepota je duša v božjih očeh, če je prežeta s posvečujočo milostjo; ne cenijo svoje katoliške vere, ker se jim morda nikdar ni dovolj razjasnilo, kolika sreča in kako odličen dar božji je prava vera. — Ni čuda, če taki ljudje v svoji nevednosti vsakomur verjamejo, kar jim natvezi, in če se radi pridružujejo puhlim glavam, ko smešijo Cerkev ali duhovnike ali verske naprave. Vsak ugovor proti Cerkvi in njenim božjim naukom odobrujejo, ker se nikdar niso dosti brigali, da bi spoznali, kaj Cerkev uči in kako lep, vzvišen je njen nauk.

Koliko briđke resnice! Iz tega je razvidno, kako potreben je temeljit pouk o razodetih resnicah, pouk krščanskega nauka, ki ga je božji Učenik izročil v varstvo nezmotljivi Cerkvi. Prav zavoljo tega pa imajo duhovniki strogo obveznost, da z vso vestnostjo in skrbjo poučujejo v verskih resnicah predvsem mladino, pa tudi odrasle, pa bodi prilično ali neprilično. Kjer manjka duhovnih pastirjev, ali kjer v obsežnih župnijah en sam ali dva duhovnika ne zmagujeta vsega dušnopastirskega dela, si Cerkev pomaga s tem, da veleva ustanovljati »Bratovščino krščanskega nauka«. Ta je urejena tako, da vzornejši njeni člani (članice) pospešujejo znanje verskih resnic in življenje po njih z lastnim sodelovanjem t. j. s poučevanjem mladine, katera ne more radi oddaljenosti od cerkve posecati verstvenega pouka v šoli. Tako n. pr. vpeljujejo to koristno bratovščino v zagrebški nadškofiji, kjer je pomanjkanje duhovnikov že zelo občutno.

Verski govori v cerkvi so dobra in potrebna naprava; cerkvene kateheze, krščanski nauk v cerkvi ima namen, da osvežuje v šoli pridobljeno znanje božjega nauka, da nagiblje voljo k življenju po

razodetih naukih; toda, ali niso vrste popoldanskih poslušalcev v cerkvi čimdalje redkejšel?

Najlažji, najboljši in najnaravnejši pomoček, da bo novi rod bolje poučen v veri, je pač pouk v rodni hiši, pouk v krščanski družini. O, ko bi se povrnili časi, ko so starši izvrševali v polni meri svoje vzgojne dolžnosti tudi v tem, da so deco z besedo in zgledom učili ljubiti Boga, kako urno bi se spremenilo lice sveta! Pouk otrok v krščanskem nauku ni naloga, ki bi bila staršem dana na prosto, marveč je stroga dolžnost, ki je združena z materinstvom in očetovstvom, in je ukazana od Boga. Prav zaradi tega je pa potrebno, da so ženini in neveste dovolj poučeni v verskih rečeh. Odtod ukaz, da morajo priti pred poroko »molit« t. j. k spraševanju, ki se pri njem župnik prepriča, če so dovolj usposobljeni za krščansko odgojo otrok, za ono odgojo, katere temelj je znanje verskega in npravstvenega nauka. Cerkevni zakonik ima več določil, ki naročajo staršem, kako jim je treba skrbeti za verstveno poučevanje in za krščansko vzgojo otrok. § 113. pravi takole: »Starši so po svoji zmognosti najstrožje obvezani in dolžni skrbeti za versko, npravstveno, telesno in državljansko vzgojo svojih otrok.« § 335. pravi: »Ne samo starši in njih namestniki, marveč tudi gospodarji in botri imajo dolžnost skrbeti, da bodo vsi, ki so jim podložni ali izročeni, v krščanskem nauku poučeni.«

Odličen mož, vzoren družinski oče, ki je obenem učen profesor v Ljubljani, je nedavno zapisal to-le resnico: »Zavedajmo se, da je znanje o veri najvažnejši del prosvete in izobrazbe sploh. Znanje verskih naukov naj je pri odraslih globlje in širše kot pri malem šolarju. Kako pa je v resnici? Kolikrat otroci osramote glede znanja krščanskega nauka starejše ljudi, da, celo svoje starše.«

Ker je rodna hiša, domača družina prva šola, prva učilnica, prvo vzgojevališče otrok za lepo krščansko življenje, si morajo starši vsaj toliko znanja verskih resnic prilastiti, da bodo kos svoji vzgojni dolžnosti. Zato pa bi bilo prav, da bi večkrat prečitali ta ali oni odlomek iz »Katoliškega katekizma«, ki naj bo stalna družinska knjiga; zato naj večkrat pogledajo v Sveto pismo nove zaveze, ki naj ga ne manjka v nobeni družini; zato naj vestno poslušajo razlago

božjih resnic v pridigah in v govorih pri popoldanski službi božji.

Ni pretirano, če trdimo, da so naši dedje veliko bolje znali krščanski nauk, kot ga zna povprečni del sedanjega rodu. Nikar se ne čudimo! Le premislimo sledeča dejstva! Svoj čas je mati naučila svoje dete, da se je znalo lepo prekrižati, še preden je moglo točno izgovarjati besede. Ob vsaki priliki je mati vse dogodivščine in pojave znala obrniti kvišku na Boga: pokazala je na nebo, na najboljšega Očeta, ki je v nebesih, na križanega »Bogka«; sklepa je vsak dan otrokove roke k molitvi, k zahvali. Kmalu so prišle na vrsto tudi običajne molitve k angelu varihu, očenaš, zdravamarija, vera itd.

Prišla je nedelja. Otrok je komaj čakal, da ga popelje tatek ali mamica v cerkev; pa je pokleknil pred oltarjem in sklenil roki kakor mati in pazil na vse, kar se je godilo na oltarju. Med potjo in doma pa spraševanja ni bilo ne konca ne kraja; o vsem je hotel radovednež imeti pojasnilo. In dobil ga je v taki obliki, s takimi izrazi in s tako preprostostjo, kakor zna to reč le skrbna in razumna mati.

Vsako jutro, vsak večer je moral otrok z materjo opraviti molitev, v začetku kratko, pozneje s primernimi dodatki, pa tudi z vprašanji iz Katekizma.

Pobožnost sv. Terezije Deteta Jezusa

Bogovdana ljubezen sv. Terezije Deteta Jezusa se predvsem odraža v nežni spoštljivosti pred svetimi zakramenti in vsem, kar je v zvezi z božjim češčenjem. To je povsem naravno.

Terezija je, — že od najnežnejših otroških let prepolna globoke pobožnosti, — skušala z vso marljivostjo razumeti in obvladati *Katekizem*. Veroučitelj je pri pouku v zavodu pred vsemi drugimi postal nanjo pozoren. V šali jo je imenoval »malega cerkvenega učenika«.

»Ž vsem srcem je želela ohraniti belo krstno obleko neomadeževano. Obljubo, ki jo je njena krstna botra, njena najstarejša sestra Marija, pri sv. krstu zanjo napravila, je hotela vedno zvesto držati.«

»V nebesih,« je rekla, »se bom zelo potrudila, da bi malim otrokom pridobila milost krsta; preveč me žalosti zavest, da bi toliko otrok Bogá nikoli ne moglo gledati, ker niso krščeni.«

Prav posebno je ljubila *otroke*. Nedorčnost teh malih duš, ki sije iz otroških

Krona vsega pa je bila skupna, družinska molitev; tudi otroci so se morali pridružiti, dasi so ob sklepu dodali še svoje posebne molitve.

Ob zimskih večerih, ko ni bilo posebnega dela in je otrok že hodil v šolo, je bilo treba prečitati odlomek iz Sv. pisma, iz življenja svetnikov, iz nabožnega lista. Ko so sedli v nedeljo k boljšemu obedu, se je bilo treba pomeniti, o čem so v cerkvi pridigovali. Prvi je moral odgovarjati otrokučenec osnovne šole; morda je spadal celo med *ministrante*.

Tako je otrok doraščal docela v verskem ozračju; imel je pred seboj v starših in domačih *zorkrščanskega življenja*, pa je bil nehote potegnjen v isto versko mišljenje, znanje in življenje. Človek je postal dober katoličan bolj po vzorih kot po poučevanju. Oba ta dva činitelja sta se pa krepko usovrševala.

Res je, da imamo še danes take vzorne družine; toda zakaj bi vse ne bile take in podobne? Predvsem bi morala vse roditelje prešinjati zavest odgovornosti pred Bogom. Ljubezen do otrok, ki jo je Stvarnik položil staršem v srce, pa naj bi bila oplemenitena z ljubeznijo do Boga. To ljubezen bi potem zlahka presajali v srčeca svojih dragih otročičev s poukom, ki bo imel najtrdnejšo oporo v zgledu. Beseda miče — zglede vleče!

A. Č.

oči, jo je vedno očarala. »Kakor zrcalo Svetega Duha so«, je rekla. Ko je nekoč imela priliko poučevati dve mali deklici, je zavzeta občudovala »klíco božjih čednosti, ki jo je krst zasadil v njuni duši.«

O svoji prvi spovedi, ki jo je opravila šestletna, pripoveduje na svoj ljubki način, kako zelo zadovoljna in olajšana je bila po njej in káko véliko veselje je čutila. »Ód tedaj je mnogokrat hotela k spovedi, saj so te spovedi napolnjevale njeno malo srcé z radostjo.«

V času, ki je sledil prvi spovedi, se je zatekala v svoj véliki prid in lastno véliko, resnično tolažbo k zakramentu sv. pokore, »da bi si«, kakor je rekla, »očistila v tej očiščujoči kopeli vse, tudi najmanjše madeže, celo one, ki jih ne vidim.«

Z vsem srcem je iskreno ljubila sv. Evharistijo in upravičeno moramo reči, da ji je bilo sv. obhajilo raj na zemlji.

»Mala« Terezija se je pripravljala štiri leta na prvo sveto obhajilo; ta doba, z da-

tumom njenega rojstva še podaljšana, ji je bila bridko dolga.

»Da bi bila le dva dni prej rojena,« je vzkliknila, »pa bi smela celo leto prej sprejeti ljubelega Boga.«¹

Ze kot dete ni mogla zadržati solz, kadar je videla svoje sestré iti k sv. obhajilu. Nekoč je prav tiho rekla svoji sestri Mariji: »Marija, ko bi šla s Teboj! Naj grem, nihče me ne bo videl. Poglej, toliko ljudi je, kdo bi kaj opazil?«

Cerkveni prazniki pa so jo odškodovali in so poglobljali njeno nežno pobožnost.

V njenem življenjepisu beremo:

»Prazniki! Kakšen vonj leži zame v tej besedi! Prazniki! tako zelo sem jih ljubila! Moje sestré so mi znale tako dobro pojasniti skrivnost vsakega izmed njih. Ti zemski dnevi so postali meni rajski. Posebno sem ljubila procesije z Najsvetejšim. Kakšna radost, posipati Gospodovo pot s cvetjem! Prav visoko sem ga metala in zame ni bilo večje sreče, kakor če so se moje razlistane rože dotaknile monštrance.«

Končno je le prišlo njeno prvo obhajilo. Sama nam opisuje čuvstva, ki so polnila njeno srcé. Angelski otrok je imenoval to sveto obhajilo: »poljub ljubezni«. »Ljubim te,« je rekla Jezusu, »in sebe ti podarim za večno.«

In še pristavlja:

»Že davno prej sta On in Mala Terezija videla drug drugega in se razumela... Tistega dne pa najino srečanje ni bilo več bežen razumevačoč pogled, ampak združenje; nisva bila več dva: Terezija je izgnila kakor izgine kaplja v morju, Jezus sam je preostal in bil je Gospod in Kralj.«

Od tega prvega Zveličarjevega obiska dalje »hrepeni samo še po tem, da bi ga prejerala.«

Pozneje pravi:

»Ne prihaja vsak dan iz nebes, da bi ostajal v zlatem ciboriju, ampak da bi našel druga nebesa, nebesa naših duš, v katerih išče svoje veselje.«

Plahe duše opozarja na zvijačo hudobe, ki »hoče Zveličarja oropati ljubelega domovanja, ker ve, da je vse dobljeno, če ostaja ubogo srcé prazno in brez gospodarja.«

»Angelski kruh prihaja kakor božja rosa, da Vas krepí in Vam da vse tisto, česar nimate in kar potrebujete,« je pisala neki zelo bojzljivi novinki.

Hrepenela je po sv. obhajilu in je iskreno molila — to je zelo značilno — da

bi se sv. Cerkev vrnila k staremu, takrat že opuščnemu običaju, da verniki vsakokrat, ko so pri sv. maši, med sv. daritvijo prejmejo sv. Evharistijo. V svoji zadnji bolezní je s heroično samozatajo ostala zvesta prejemanju sv. zakramenta. Vlekla se je v cerkev s tako muko, da so tisti, ki so za skrivnost vedeli, jokali. Kakšna preizkušnja je bila zanjo tedaj, ko se je morala radi bruhanja krvi in radi neprestanih napadov, ki so jo hoteli zadušiti, odpovedati božjemu obisku!

Toda ali se je hotel mar tisti Odrešenik, »ki je vse Terezijine želje izpolnjeval,« odreči tako ljubljenu tabernaklju? Mar ni bival na skrivnosten način v njej in tako uslišal smelo prošnjo ljubljene neveste?

»Ne morem prejeti sv. obhajila tolikokrat, kolikorkrat bi želela, toda, Gospod, mar nisi vsemogočen? Ostani v meni kakor v tabernaklju, nikoli se ne oddalji od tvoje male daritvene hostije.«

Kljub temu pa je bila odpoved sv. obhajilu zanjo pravo mučeništvo. Obljubila je, da bo v nebesih takoj, ko bo prišla vanja, prosila Boga, naj dá samostanu predpravico vsakdanjega sv. obhajila. Bila je uslišana. Ali bi bila tedaj preveč drzna misel, da so iz njene priprošnje, razprostrte preko vse Cerkve, izšli blagoslova polni odloki Pija X. o pogostnem in zgodnjem sv. obhajilu? —

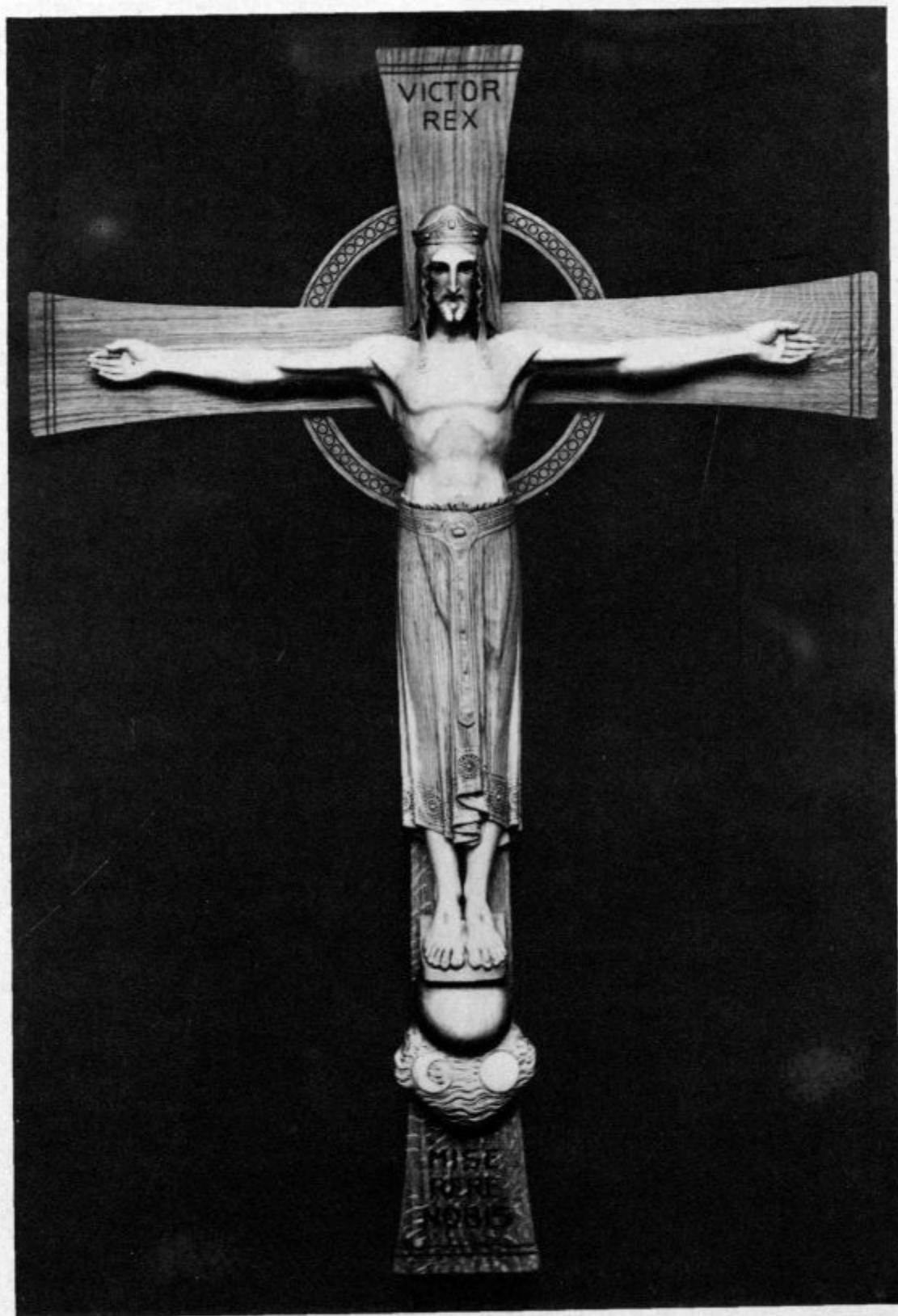
Iz te ljubezni do presv. Evharistije je vzniknilo njeno véliko spoštovanje do vzvišene duhovniške časti. In bilo ji je nekako žal, da je morala biti vse življenje izključena iz te svete vojne čete. V svoji preprostosti priznava, da je prav iz tega vzroka vesela, da umira 24 letna, češ »pred 24. leti običajno ne podele mašniškega posvečenja. Tako mi je ljubi Bog s tem, da me kliče k sebi, prihranil bridkost, da sem živela, ne da bi bila duhovnik, pa tudi žalost, živeti brez upanja, da bi mogla kdaj postati.«

Veselilo jo je, da je bila zakristanka ter se je kot taka smela dotikati svetih posod in rutic, ki so imele sprejeti vase Jezusa. Ganljiva je bila njena spoštljivost do vseh posvečenih predmetov ter je pričala o globoki veri v moč, vanje položeno.

»Prižgite blagoslovljeno svečo,« je rekla med boleznijo, »olajšuje me. Čutim, da hudobni duh beži iz njene bližine.«

Ista nadnaravna spoštljivost je bila vzrok, da je vedno iskala duhovniškega svéta. Njena daritev usmiljeni Ljubezni je zanjo dobila vrednost šele tedaj, ko jo je preudaril in potrdil duhovnik.

¹ Takrat še ni bilo dekreta o zgodnjem sv. obhajilu otrok. Razglasil ga je papež Pij X.

M. Laach

Kristus — Zmagalec

Jos. Urbanja

Mata Loka pri Ihanu

Sv. Terezija Deteta Jezusa

Svetnica je bila v pokorščini do cerkvene oblasti popolnoma nepopustljiva. Nič manj boječa ni bila v pogledu pokorščine do pravil in predstojnikov.

»Kakor hitro se prenehamo ravnati po zanesljivem kompasu pokorščine,« — tako uči, »zaide duša na zapuščena pota, kjer ji kmalu zmanjka vodé milosti.«

V kakšnem duhu pa je sprejela svetnica zakrament sv. birmе? Naj nam sama pripoveduje o tem:

»Z veliko skrbnostjo sem se pripravljala na prihod Sv. Duha. Nisem mogla razumeti, da polagajo nekateri tako malo pažnje na sprejem tega zakramenta... Kako radostno mi je bila duša razpoložena! Kakor apostoli sem pričakovala obljubljenega Tolažnika. Veselila sem se, da bom kmalu pravi kristjan in da bom vekomaj nosila na čelu skrivnostni križ téga neizrekljivo velikega zakramenta.«

Med duhovnimi vajami, ki se je z njimi pripravljala na sv. birmo, je nekoč razlagala svoji najmlajši sestri, kako si Sveti Duh pri birmi osvoji dušo. Storila pa je to z neizmerno vznesenimi besedami in pogled ji je pri tem zasijal v takem ognju, da ga Celina ni mogla vzdržati: povabila je oči in se umeknila, vsa prevzeta od silnega vtisa, ki ga nikoli več ni pozabila.

Ko se je umirajoča pripravljala na prejem sv. poslednjega olja, so opazili na njej isti ogenj Svetega Duha. Po prejemu sv. zakramenta so videli, da si je roké, očiščene z maziljenjem in cerkvenimi molitvami, ogledovala polna spoštljivosti in veselja.

In kako zelo je ljubila svet **Cerkev**! Ta ji je bila duhovna mati. Premnogokrat so čuli svetnico ponavljati besede velike sv. Terezije: »Hči sv. Cerkve sem.«
Pela je:

Ohrani svojo Cerkev v vekov veke!
To, glej, je moja želja slednji hip.
Darujem, o Gospod, se zánjo v žrtev,
za njo Ti dam ljubezni vsak utrip!

Mar ni želela tudi, »umreti na bojišču za obrambo sv. Cerkve?«

Iz te ljubezni do sv. Cerkve je vzkliko vprav otroško spoštovanje do vidnega glavarja, tistega, ki ga dobri verniki tako izrazito in pomembno imenujejo »svetege očeta«. Ko govori o svojem bivanju v večnem mestu, izraža svoje občudovanje Kristusovemu namestniku s temi besedami:

»Šest dni smo porabili, da smo si ogledali pomembnejše znamenitosti Rima. Sedmi dan pa smo videli največjo znamenitost — papeža.«

Kako veliko je bilo njeno veselje, ko je na večer pred sv. obljubami prejela predragoceni blagoslov sv. očeta, blagoslov, ki ji je — tako ja zatrčila sama —, pomagal premagati strašno notranjo skušnjava, ki je ogrožala to odločilno uro njenega življenja.

Veliko pa je bilo tudi njeno zaupanje v molitev. Vse življenje se je čutila počaščeno, da je smela moliti duhovne dnevnice, in bila je ponosna, kadar je prišla

vrsta nanjo, da je kakor duhovnik, posredovalec med Bogom in človekom, sama in glasno molila molitve iz brevirja.

Med zadnjo boleznijo prosi, naj bi sestre molile zanjo. Piše pa tudi enemu svojih duhovnih bratov:

»Prosim Vas, molite zame. Molitev mi je sedaj prepotrebna.« Prav posebno pa naglaša, kako so umirajoči potrebni potrpežljivosti in moči. »Molite, molite za smrtno bolne,« pravi svoji bolniški sestri, »ko bi vi vedeli, kako malo je treba, da človek potrpežljivost izgubi!«

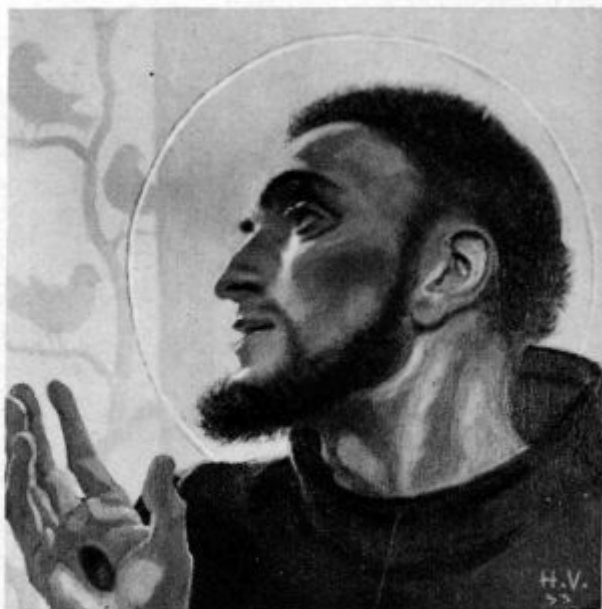
»Molite, prosim Vas, zame pri božji Materi; jaz bi za vas toliko molila, če bi bili bolni.«

Ob drugi priliki je rekla:

»Volja božja je, da si duše tu na zemlji z molitvijo posredujejo božje darove.« In še:

»Kolikokrat sem si že mislila, da se moram za vse milosti, s katerimi sem obsipana, zahvaliti prošnjam kakih majhne duše, ki jo bom šele v nebesih spoznala.«

Prav je, če omenimo tu še njeno pobožnost k angelu varihu, ki mu je tudi eno svojih pesmi posvetila; — prav tako tudi češčenje sv. Jožefa, »kajti od svojega destinstva dalje je združevala njegovo češčenje z ljubeznijo do preblažene Device,« — dalje češčenje nebeških dvorov angelov in svetnikov, ki jih je imenovala svoje starše, odkar jih je bila prosila, naj jo sprejmejo »medse kot otroka«, in prav posebno še njeno otroško ljubezen do Matere božje, ki je poznala njeno veliko moč in jo slavila:

H. Vurnik

Kapucini — Skotja Loka

Sv. Frančišek Asiški

»Če se obrnemo na svetnike, moramo vedno nekoliko čakati: Čutimo pač, da morajo svoje priprošnje šele predložiti. Če pa prosimo za kakšno milost preblaženo Devico, nam jo trenutno usliši... Še niste tega opazili? Poskusite, in videli boste.«

S prisrčno nežnostjo poje:

O Mati Ti, na mojega življenja pót
sledim Ti kakor soncu cvet drobn.
Izročam kakor dete Tvoji se dobroti,
v ljubezen tvojo se pogrezam slednji dan.

Iz knjižice »Duhovna lepota in bogastvo sv. Terezije Deteta Jezusa«, 3. zv. Založil karmel. samostan na Selu.

NA MARIJINIH POTIH

Z Marijinih gredic

10. Stara povest.

Saj jo poznate; čemu bi jo vam pravil! Tisto povest namreč o kmetu in sinu, ki sta gnala osla v mesto. Kar sta počela in kakor sta počela na potu, nikakor nista mogla ljudem ustreči. Kaj pravite, kolikokrat se je ta povest že odigrala na odru človeškega življenja. Kolikokrat, preden je bila prvič napisana, kolikokrat od tistega časa, ko so jo prvič zapisali! Osebe so sicer različne, vloge so drugačne pri raznih nastopih in uprizoritvah, kakor sta jih igrala

takrat oče in sin, jedro povesti pa ostane staro.

Igrali smo to reč tudi takrat, ko se je možila Vrlinova Jula. Pomislite! V Marijini družbi je bila, celo med odbornicami je bila, nekaj let je tudi družbeno zastavo pri procesijah nosila, še celo toliko so ji gospod zaupali, da je smela novinke za sprejem pripravljati, — na! — zdaj pa jo je spak zmotil, pa se hoče omožiti. Noče več biti Vrlinova Jula, rajši bi bila gospodinja pri Krajanu.

Milka Males

Sv. Terezija

»Tako prijetno življenje ima doma,« je prirožljala nad voditelja Koradžinova Polda, sitna kot podrepna muha, neužitna kot drenulja in mogočna v jeziku, da bi lahko z njim obvladala najmanj tri župnije, »pomislite, tako prijetno življenje ima doma,« je govorila, »pa sili v te križe!«

»Pa kaj meni in tebi to mar, Polda?« je vpraševal voditelj. »Sama si je to pot izbrala, sama bo hodila po njej, sama bo morala gledati, da se bo zveličala.«

»Sama se bo zveličala! Če se bo, gospod, če se bo? Smili se mi njena duša, tako se mi smili, zato bi jo rada odvrnila od tega početja. Tako ima prijetno doma: moli lahko kadar hoče, v cerkev gre lahko kadar hoče, dela to, kar sama hoče, pa sili v te križe!«

»Ali ti Poldka ne veš, da pot v nebesa ne vodi skozi vsakdanje prijetnosti in sladkosti, ampak da je naš Gospod tako nekako govoril, da naj zadene križ na svoje rame in naj hodi za Njim, kdor hoče priti v nebesa.«

»Pa zakaj sili ravno v zakonski križ,« to bi rada vedela!« je ropotala Polda naprej.

»Vsak nosi najlažje tisti križ, ki si ga je sam izbral.«

»Ampak je težak ta križ, gospod, tako težak. Mesto molitve delo, mesto petja jok,

mesto počitka prečute noči, težava z možem, težava z otroki...«

»Dobro znaš naštevati zakonske križe, Polda, kje si se jih neki naučila.«

»O, saj sem vse to videla pri svoji sestri. In še več ko to! Zato bi pa rada z vašo pomočjo dekleta obvarovala vseh teh križev.«

»In ji odjedla zasluženje.«

»Kakšno zasluženje? Moli naj, dela naj, za starše naj skrbi, dokler jih ima, pa bo imela dosti zasluženja.«

»Vsak naj si nabira zasluženje sam, kamor ga je Bog postavil. Nismo vsi za zakon, ne vsi za samostan, pač pa moramo vsi, vsak po svojem potu, priti do zveličanja.«

»Z vami ni mogoče govoriti! Taki ste kot drugi ljudje. Vse za ta svet, nič za Boga!«

»Polda, pazi, kaj govoriš!«

»Mislila sem, da mi boste pri mojem delu pomagali. Oh, kako sem se motila. Gospod! Polda ni za zakon. Prav dobra je, prepobožna je; kar škoda je za vso faro, da bo pustila pot pobožnosti in šla za svetom.«

»Tudi pobožnih, tudi dobrih mater in žena svet potrebuje. Pa krvavo potrebuje. Dajte mi dobrih mater in z njimi bom premagal svet. To je papeška beseda. In ni prazna ta beseda. Kje pa so doma dobre matere? Povej mi, Polda, če znaš.«

»Z Bogom, gospod! Nisem mislila, da bom tako slabo opravila.«

Poslovila sta se. In povsod, kjer se je Polda ustavila, povsod je šla z njo pritožba, da je vedno mislila, da so gospodje bolj pobožni. Zdaj pa vidi, da niso, ker nočejo zabraniti pohujšanja. In še se je priverila, da, če bi imela ona sto otrok, bi nobenega ne dala v šole, da bi študiral za mašnika.

»Dobro, da se to ne bo nikdar zgodilo,« je pripomnil Hrenov Janez.

»Zakaj ne? Deset bi jih bila lahko dobila, ne enega.«

»Pa so se vsi o pravem času premislili. Bore mož, ki bi bil tebe dobil.«

»Molči, hudoba!«

Janez je šel naprej svojo pot in se ni kesal, da je Poldo podražil in razjezil. Blagroval je na tihem vse tiste, ki niso nasledili Poldi in njenemu jeziku, zakaj pekel bi bili imeli na zemlji. Za pekel je pa še v večnosti prezgodaj.

Spet je potrkalo in spet je gospod voditelj zaklical: »Naprej!«

»Kaj bo, mati, kaj bo novega?«

»Oh, gospod, tako sem nerada prišla, pa ne morem drugače. Ne zamerite, da se

na vas obračam. Oh, hudo je, hudo!
Pa tak je pač ta svet.«

»No, kaj bi radi? Prosim!«

»Oh, saj kar ne morem naprej.
Kar ne gre mi beseda z jezika. Ne
gre, pa ne gre.«

»Začnite, pa bo šlo. Začeti je
treba, to je vsa umetnost.«

S to besedo nepozabnega dr. Kre-
ka je mož božji bodril ženo, ki mu je
povedala že dosti besed, pa vendar
še nobene prave ni dala od sebe.

»Nekaj bi vas rada vprašala,
gospod župnik.«

»No torej! Vprašajte.«

»Ali je res, da tista Vrlinova Jula
sili na Krajanovo?«

»Če sili, ne vem. Toliko pa vem,
da ljudje o tem nekaj govorijo.«

»O, potem bo že res! Oh, pa še
v družbi jo imate, pa je taka!«

»To še ni nič hudega. Marijina
družba ni kaka šola za samostane
ampak je šola za življenje.«

»Tako! Seveda, no. Saj nisem
nič rekla. Ali sem kaj rekla?«

»Nič, mati, nič. Povedal sem
samo to, kar sem mislil povedati.«

»Veste, tole bi vam še rada po-
vedala. Naša Neža bi šla tako rada
h Krajanovim. In vi nam lahko po-
magate. Vi bi namignili Vrlinovi, kako je.
Vas bo ubogala. Saj razumete. Ne bo
zastonj. Prav gotovo se bomo spomnili na
vas.«

»O žena, preveč zahtevate od mene.«

»Preveč? Nič preveč. Vas ljudje radi
poslušajo.«

»Ali mati, jaz nisem postavljen za po-
srednika med ženini in nevestami.«

»Veste, tako je gospod. Vrlinova je
prepobožna. Take niso za zakon. Pri Kra-
janovih pa je treba delati, ne pa moliti.
Naša bi bila bolj za to hišo.«

»Naj pa gre za deklo tja. Veste, tudi
za zakon je treba veliko mero pobožnosti.«

»Kaj pa mislite gospod. Naša — pa za
deklo!«

»I no, sem mislil, če že hoče iti h Kra-
janu, naj pa gre za deklo, če je Janez ne
mara za ženo.«

»Ne mara za ženo! Dopovedati mu je
treba. Prav svetovati mu je treba, revežu.«

»Dvomljivcem prav svetovati, pravi
katekizem. Janez se je pa menda že od-
ločil. To pa sami veste, da je s prisiljenim
zakonom izguba. Še več ko izguba.«

»Tako se piše po bukvah. Res pa to
ni. Poučiti je treba mlade ljudi, ki tjaven-

Sv. Luka slika Mater božjo

Rim

dan žive in ničesar ne vedo. Tako bo na
vse strani prav.«

»Poglejte zakon pri Vrbanovih. Včasih
vsega dosti, danes trka beraška palica na
vrata. In vsega je kriv nesrečen, prisiljen
zakon. Kaj menite?«

»Gospod, če bi bili pri nas bogati, po-
tem bi vi že drugače govorili. Seveda, de-
narja je pač pri Vrlinovih več, to je res.
Čez leto dni vam bo pa žal, ker me niste
poslušali.«

Odšla je Drobnejkova mati jezna, da
se niti prav posloviti ni mogla. In če bi jo
bili kjerkoli hoteli poslušati, bi bila lahko
na dolgo in na široko razkladala, kako je
danes po svetu vse narobe. Samo denar,
sama lakomnost, sama nevoščljivost...
Oh, oh!

Konec tem in podobnim nastopom pa
je družbeni voditelj napravil s tem, da je
pri shodih ženam in dekletom začel od-
krivati pot v srečen zakon in srečno živ-
ljenje v pravem zakonu. In ta pot, je dejal,
ne drži skozi gostilne in plesišča, ne skozi
vasovanje in razna skrivna shajališča, ne
skozi zapravljanje in potratnost v uživanju,
v noši in v obleki, pač pa zahteva zakon

dobrih gospodarjev in gospodinj, zvestih mož in ljubečih žena, ki se ne branijo križev in težav, vestnih vzgojiteljev poznejših rodov. Vse to pa človek ne postane šele s kratkim »Hočem« pred poročnim oltarjem, ampak za vse to treba priprave, priprave, dolgotrajne priprave. Zdravo telo, verna duša, močno in na vse pripravljeno srce, to je boljša dota ko denar in domovi in posestva. Strah pred križi in težavami, strah

pred otroki, strah za izgubo telesne lepote, strah pred življenjem po sv. veri: to so nevarni tokovi, ki izpodjedajo tla hišam in družinam, državam in narodom, celemu svetu.

Tisti, ki so poslušali, so pa sodili. Eni so dejali: »Prav ima.« Drugi so rekli: »Meša se mu.« Tretji: »Pohujšanje.«

Vest pa je rekla: »Dobro! Prav dobro! Izpolnil si svojo dolžnost.« J. Langerholz.

N A C I L J U

V soju Evharistije

(Zapiski matere. — Nadaljevanje.)

Prišel je čas, da sem smela bolnišnico zapustiti in se vrniti na dom k svojim opravilom. Vendar mi je pa nekaj reklo, da moram otroka spraviti iz vojnega pasu, ker še vedno ni bilo brez nevarnosti. Kar nekaj me je gnalo, da sem se nemudoma peljala v Boulogne, ne da bi bila komu kaj poprej sporočila. Naj bo enkrat malo presenečenja. Že sem se veselila tega. V govorilnici zavoda (penzionata) čakam, ko pride Klotilda z rahlim nasmeškom, kakor bi ne bilo nič posebnega, da sem se nenadoma znašla v zavodskih prostorih. »Pa nisi nič prav vesela?« — »O sem, mama!« In prisede k meni, pa se me nežno ovije. »Mislila sem, da sem te presenečila!« — »O, saj sem vedela, da boš prišla« — odgovori samozavestno. »Saj ti nisem nič sporočila! Pa si morda ti kaj pisala v bolnišnico? Včeraj je bil tvoj dan; ven-

dar pisma nisem nobenega prejela« — pojasnujem hčerki. Malo v zadregi pristavi Klotilda: »Ne mama, nič nisem pisala topot. Veš, pri svetem obhajilu se mi je zdelo, kakor bi mi Jezus govoril, da boš prišla.«

Drugi dan mi je priznala tole: »Jezusa sem tudi prosila, naj bi ostala vedno prav majhna.« Prošnja je bila uslišana, — kako, bomo kmalu slišali.

Zdaj sem se že mogla z njo prav dobro posvetovati o bodočih načrtih. Sklenili sva, da se preselimo v kraj Berk; tam bo Jojo hodil v šolo, Klotilda mi bo v pomoč, jaz jo bom poučevala v šolskih predmetih, z njo pa obenem še neko drugo deklico. Veseli sva bili, da bova mogli zopet skupaj bivati. Odhod je bilo treba pospešiti, ker se je bilo začelo zopet strašno obstreljevanje. V naglici sem spravila najnujnejše reči skupaj, češ, saj bom po vse drugo lahko pozneje prišla. Kraj Berk je bil poln beguncev, zato se je kmalu občutilo pomanjkanje prehrane; ni bilo ne mleka ne kruha.

Razburljiva poročila so begala prebivalstvo; govorilo se je, da je sovražnik že prav blizu. Samo ena cesta je bila še odprta; če še to zapro, smo odrezani in še uiti ne bo več mogoče. Skleniti je bilo treba, in sicer v naglici, da se umaknemo in gremo k sorodnikom daleč proč od fronte. Za naša otroka je bila ta nova selitev veliko iznenadenje, saj sta si bila že vse tako čedno uredila v teh par dneh, odkar smo bili tu. Bližal se nam je pač veliki petek.

Potovanje je bilo sila neugodno. Svoj cilj smo dosegli vprav na velikonočno nedeljo. Vožnja je trajala tri dni ponoči in podnevi; vmes smo morali cele ure čakati in vsega skupaj 12 krat presesti. Na srečo smo imeli dobre sopotnike; Marija Klotilda je imela prilike dovolj, da je pomagala, kolikor je mogla, in

† Paula Meden-ova — en dan pred smrtjo

tolažila. Vmes smo doživljali pretresljive prizore; mučno je bilo čakati zamujene zveze vlakov v dežju in gneči. Uradniki na železnicah so imeli dela in skrbi čez glavo, ni čuda, če niso mogli ustreči nestrpnim potnikom. Vprašanja vsekrižem, odgovori nejasni in negotovi, skrb, bojazen tem večja. — Velikanoč se je približala.

Bilo je precej hladno. Postrežljiv sprevodnik nam je dovolil, da smo smeli prenočiti v praznem vagonu. Zavili smo se v gorke odeje; mir nas je okreпил. Iz vojaške kuhinje so nam v jutro prinesli tople juhe. Nato smo iskali, kje bi se mogli umiti in kako bi prišli do svete maše. Vse je zaprto.

To je bila velikanoč! Nisem več mogla zdrževati grenkih solz, in Klotilda, ki je nje obraz vsled utrujenosti ves vpadel, me preplašena vpraša: »Zakaj jokaš, mama?« Kako naj ji pojasnim težavni položaj? Izročila sem ji zavoj, da ga je nesla, hkrati je pa morala še na bratca paziti. Ostalo prtljago sem nosila sama, dasi so mi moči že odpovedovale. Isto sem opazila tudi na hčerki.

Prihodnji vlak je imel oditi ob petih. Na vogalu postaje smo odložili svojo prtljago, najo sem posadila otroka, zavita v odeje. Tu sta sedela v ostrem mrazu, premagana od utrujenosti in spanca. Ob poltreh smo mogli dobiti čašo kave in se ogreti. Jojo je pogumnejši in se od časa do časa smehlja in celo igra; Klotilda pa sloni na meni, je bleda ko smrt in kaj malega tudi potoži.

Na cilju so nas ljubeznivo sprejeli. Konec je naporenega potovanja: ni več beguncev po cestah, ne več topovskega bobnenja, ne brnenja letalcev po zraku, ne žvižga siren, ne svetlikanja žarometov, ne regljanja strojnih pušk. Minili so dnevi, ko smo zjutraj s strahom vstajali, brzeli v kleti, trepetali, če so se drobile šipe v oknih in rušile stene in hiše. Daleč proč smo od vseh teh grozot; zdaj moremo zopet mirno spati.

Brž smo se udomačili; Marijo-Klotildo imajo vsi radi. Povsod je bila pri rokah, še celo v prodajalni, četudi je bilo zanjo to nekaj novega. V bližini je mala šola »Naše ljube Gospe dobrega sveta«, kjer je mogla šolanje kolikor-toliko nadaljevati. Sicer ni bil to zavod uršulink, katerih je bila doslej vajena, pa smo bili tudi z nadomestilom zadovoljni.

Hoja v šolo ni bila brez težav, osobito grenko je občutila nepriliko, da ni mogla biti vsak dan pri svetem obhajilu. Ko je imel njen razred duhovne vaje kot pripravo na slovesno sveto obhajilo, ni mogla zraven, ker je bila še premlada.

*Zastavica Marijinega vrtca v Ribnici
(Izdelujejo šolske sestre v Ljubljani in v Mariboru)*

Pač je na ta način dobila par dni prostega časa, da sem jo mogla poslati k znancem na deželo, kjer se je nekoliko odpočila. Ko se je pripravljala na pot, je celo zgodaj vstala in šla v cerkev. Takrat še nisem mogla slutiti, da sem jo imela zadnjikrat poleg sebe pri obhajilni mizi. Bil je tisti teden pred binško prazniki. Zmenili smo se, da jo bom po praznikih prišla iskat. Zadnji hip sem pa naprosila svakinjo, da je šla namesto mene. Klotilda se je zavzela, kajti namenila se je bila, da bi me prosila za podaljšanje dopusta. Pa še danes sem božji previdnosti hvaležna, da nisem šla, saj bi bila gotovo ustregla njeni želji in bi ji v smrtni boleznini ne bila mogla sama streči.

Vrnila se je domov sveža. Pripravila sem ji dvojno veselje: izvedela je, da bo prišel oče na dopust, in da bo po novem šolskem načrtu imela dovolj prilike, da se izpopolni v glasbi. Kako mi je bila hvaležna!

IZ ŽIVLJENJA CERKVE

Jubilej Kristusovega trpljenja in odrešenja so prav primerno proslavili prebivalci mesta Oberammergau-a, ki so letos oskrbeli pasijonske predstave izven običajnega reda. V avgustu je bilo pri posameznih predstavah, ki trajajo skoraj ves dan, po 6000 obiskovalcev. V poletnih dveh mesecih so predstavljali trpljenje Kristusovo 50 krat. Vstopnic je bilo odanih 267.520; inozemskih udeležencev so našteali 46.500. Iz Ljubljane je peljal izletnike v Oberammergau poseben avtobus trikrat.

Štiristoletnica. Na Veliki Šmarijin je poteklo 400 let, odkar je sv. Ignacij Lojolski s svojimi 6 tovariši v kapeli Matere božje na Montmartre-u napravil zaobljube. Bilo je to 15. avgusta leta 1534 med sveto mašo, ki jo je daroval duhovnik Peter Faber. Tovariši sv. Ignacija so bili: Peter Faber, Frančišek Ksaver, Jakob Laynez, Anton Salmeron, Nikolaj Alfonz Bobadilla, Simon Rodríguez Avezedo. — Tako je bil položen temelj redovni družbi (dr. J.), ki je dala sveti Cerkvi nešteto odličnih, gorečih in učenih duhovnikov, misionarjev, znanstvenikov, pisateljev in vzgojiteljev učeče se mladine.

Znamenit dan. Četudi bo 400 letni jubilej »Družbe Jezusove« še leta 1940, ker je bil jezuitski red potrjen 27. septembra 1540, vendar je sprejel papež Pij XI. že 15. avgusta

1934 v Castel Gandolfo v avdijenci celotno vodstvo in predstojništva rimskih in drugih jezuitskih zavodov ter zastopnike raznih znanstvenih ustanov (okrog 300 oseb), ker je na ta dan leta 1534 zbral sv. Ignacij svoje prve tovariše okrog sebe. General dr. J. o. Ledóchowski, je v svojem vdanostnem nagovoru obnovil v vsej iskrenosti posebno zaobljubo, da je ves red popolnoma na razpolago namestniku Kristusovemu.

Sveti oče je bil vidno ganjen vsled te vdanosti, ki jo je izrazil zastopnik »velike in slavne družbe Jezusove«. Pripomnil je, naj bo leto 1940 združeno tudi z zunanjimi jubilejnimi svečanostmi. 400 letnica kanonične ustanovitve družbe Jezusove bo obenem jubilejno praznovanje v spomin na Ignacijeva pravila duhovnih vaj, ki so še danes »vsakdanji kruh teh, ki hočejo v Gospodu živeti«.

Plemstvo dela. Sveti oče Pij XI. je sprejel oni dan 2000 rimskih uličnih snažilcev v avdijenci. Izročili so mu dar 2000 božjakov po 5 centesimi (najmanjši kovani denar v Italiji), ki jih je papež namenil misijonom, kakor je izjavljal v svoji zahvali. Ker je zastopnik teh delavcev v svojem pozdravu omenjal nizko delo, ki ga opravljajo, je sv. oče odgovoril: »V mojih očeh je vsako koristno in pošteno delo častna stvar, vredna spoštovanja. Delo je na-

Godba Marijine kongregacije v Kostrivnici

ročeno po postavi, ki jo je Bog dal človeku; delo je izvolil zase tudi sam Sin božji, ko je prišel na svet... Hotel je biti kot človek delavec v skromni delavnici ubogega tesarja. Tako je Jezus sam delo počastil...»

Dve veliki slovesnosti so imeli šviški katoličani zadnji čas: 100 letnico svetišča in redovne benediktinske naselbine v Einsiedelnu v dneh od 11. do 13. avgusta. Došlo je do 6000 vernikov. (Kongres Kristusa Kralja je preložen na bodoče leto.) — V Zürichu pa so imeli na angelsko nedeljo velik katoliški shod v znamenju vere v Boga. Govorniki so obravnavali tole snov: Vera in duša; vera in družina; vera in domovina.

Dva tedna so trajale svečanosti v spomin svetniškega proglašenja — kapucinskega brata Konrada v Altöttingu, kjer je služboval in zaslužil svetništvo ta ljubeznivi in dobrosrčni kapucinski redovnik. Vsak dan od 25. avgusta do 9. septembra so prihajale neštete množice nemških romarjev iz vseh stanov v altöttingško redovno svetišče, kjer so imeli skupne obhajilne pobožnosti, procesije s svetinjami † Konrada i. dr. Mogočno javno spoznavanje vere!

Cel rod se pripravlja na svetí krst. Pleme, imenovano Alur, ki prebiva ob jezeru Albert v Belgijskem Kongu (Afrika), se v celoti pripravlja na prejem sv. krsta. To je uspeh gorečih misijonarjev, »belih očetov«.

Brezposelni zidajo stolnico. V novi škofiji Katovice, ki obsega od Poljske ločeni del Zgornje Šlezije in Avstr. Šlezije, je treba postaviti novo škofijsko cerkev. S pripravami so začeli že leta 1925. Poleg stolnice bo kazalo zidati še druga poslopja za škofa, za urade in župnijsko hišo. Vlada podpora in nabrane zbirke so pošle. Pod streho je šele eno poslopje in spodnji del stolnice. Kaj storiti? Zaposlili so brezdelavske ljudi in se sporazumeli takole: Župnije pošljejo ljudi, ki nimajo dela, pa se prostovoljno priglase za pomoč pri zidanju škofijske cerkve. Župnije se obenem zavežejo, da skrbе 14 dni za vzdrževanje prostovoljcev: plačajo jim stanovanje, prehrano in nekaj odškodnine za obleko. Vsakega pol meseca prihajajo novi oddelki, ki se pod vodstvom izvežbanih zidarjev in polirjev brž lotevajo betonskih, zidarskih in drugih del. Uspeh je presenetljiv, razpoloženje med delavstvom prav veselo; delo se začenja in zaključuje vsak dan z molitvijo. Iz vseh grl zadoni tudi pesem: »My chcemy Boga« — Povsod Boga!

Belgijski Lurd. O dogodkih v Beauraingu je »Bogoljub« že večkrat poročal. Uredništvo je dodalo vselej pripombo, da moramo počakati, dokler cerkvena gosposka ne izreče svoje sodbe. Zadnji čas sta bili postavljeni dve

komisiji: v prvi (zdravniški) so bili trije učejaki: dr. Franzen, profesor na univerzi v Gentu, dr. Gailly iz Charleroi in dr. van Geuchten, profesor na univerzi v Lovanju. Po temeljiti preiskavi je komisija ugotovila in izjavila, da se prizor in vedenje otrok Degeimbre in Voisina ne more naravnim potom razložiti. — Duhovska komisija (6 redovnikov in 6 svetnih duhovnikov) je istotako potrdila, da so dogodki v Beauraingu neoporečni in resnični.

Verski teden. Pod tem naslovom prirejajo na Španskem verske tečaje s predavanji in vmesnimi verskimi vajami. V zadnjem času so imeli po raznih krajih države 60 takih verskih tednov. Udeležba je bila povsod zelo velika.

Vse — s prostovoljnimi darovi. Izza svetovnega evharističnega kongresa v Chikagu znani ameriški kardinal Mundelein je v času 18 let, odkar je na čelu veliki chikaški škofiji, omogočil, da je bilo postavljenih čez 600 cerkvenih in verskih stavb, med njimi 68 cerkvá, 64 samostanskih poslopij, 17 univerz in višjih šol za moško mladino, 5 sirotišnic in 2 hiralnici.

Bivši ministrski predsednik — vodja Katoliške akcije na Ogrskem. Dr. Karel Huszar, ki je bil svoj čas ministrski predsednik v Budimpešti, je prevzel v sporazumu in vsled želje kardinala Seredija vodstvo Katoliške akcije. V njegovem načrtu, ki ga je razložil na katoliškem shodu, je predvsem osnovanje novega katoliškega dnevnika. Dr. Huszar je obenem pisatelj. Poprej je bil tudi tajnik katoliške ljudske zajednice. Za časa komunističnega prevrata so ga imeli prekucuhi v ječi. Posrečilo se mu je bilo zbežati v Avstrijo.

Najlepši oltar. V mestu Železni Brod na Češkoslovaškem je sestavil neki umetnik nov oltar iz samega stekla. Strokovnjaki menijo, da je to najlepši oltar, kar so jih doslej videli.

Vsi složno zoper verski boj v Mehiki. Episkopalna (protestantska) cerkvena oblast je objavila v svojem službenem listu »Living Church« oklic, ki poziva vernike vseh verskih združenj v Ameriki, naj se strnejo v skupnem odporu in boju zoper preganjanje katoliške Cerkve v Mehiki. To je zadeva, ki naj združi vse pripadnike katoliške in protestantske cerkve, da skupno z narodnim zveznim svetovalstvom prevrnejo brezbožno politiko sedanjih močotcev v Mehiki.

Kdaj bo izšel oklic, ki bo povabil kristjane vseh držav, zlasti pa njih poglavarje, da že vendar enkrat povedo tudi sovjetski vladi na Ruskem, kaj je svoboda, in kako žalostno poglavje se piše v zgodovino o sedanji Rusiji in o nečloveškem preganjanju krščanstva. Pogodbe se sklepajo s sovjeti, nič pa ne beremo, da bi se v pogodbah zahtevale in zagotovile tudi človeške in naravne pravice verske svobode.

Nekaj malega je dosegla Amerika za svoje državljane, ki so na Ruskem. Naj bi človečansko čutili in tako ravnali tudi zastopniki drugih držav, ko stopajo v stike z bogato Rusijo in njenimi brezbožnimi zastopniki!

Dveh ugodnosti so deležni novoporočenci, ki gredo na ženitovanjsko potovanje v Rim. Znižane imajo vozovnice po italijanskih železnicah in pri svetem očetu Piju XI. prejmo blagoslov in spominske svetinjice. Od 29. junija 1932 do julija 1934 — torej v dveh letih se je oglasilo v Rimu 50.347 poročenih parov, samo v preteklem juniju jih je bilo 1675.

»Kadar me vidiš — jokaj!« Ta napis so brali letos na tako zvanem »kamnu lakote« v reki Ogra na Češkem. Viden je samo za časa hude suše. K letnicam, ki so v kamnu že vklepane, se pridruži tudi leto 1934.

Začetek je tu. Znano je, da so v Ameriki in na Angleškem že pred meseci započeli očitno borbo zoper nenravnost v javnosti in javnih prireditvah — na gledaliških odrih, na reklamnih oglasih in plakatih, v filmu in drugod. Ta borba je lepo organizirana, pa jo je zlasti sv. oče Pij XI. toplo priporočil in blagoslovil. Temu očiščevalnemu boju se je sedaj pridružila tudi Belgija. Oklic, ki so ga tam razposlali, se končuje takole: »Zahtevamo, da z nami sodelujejo oblastva, da nam pomagajo krščanske družine, da nas podpira mladina, ki naj hodi pogumno v prvih vrstah...«

Kako bi bila taka borba potrebna tudi pri nas. Posamežni klici ogorčenja zoper nerodnosti in nerednosti v kopalniščinah, na letoviščinah, v planinskih kočah pod pretvezo utrjevanja; tožbe radi telovadbe v kopalnih oblekah, radi pomanjkljive obleke po planinskih kočah in enakih bivališčinah; zgražanje radi ostudne pretesne mode, ki se skoraj splošno hoče udomačiti med ženstvom — vse tako povečini osamljeno izražanje nevolje nima prav nič uspeha, ako se ne strnejo v odločen boj vsa oblastva, vsi dobromisleči, vse pošteno časopisje, vsi dobri starši, učitelji in vzgojitelji. Ob povodnji javne nemorale ne smemo molčati!

Tožbe zoper nenravne filme in kinopredstave ne izdajo skoraj nič. Najboljše orožje v boju zoper tako javno pohujšanje — so jeli kovati belgijski katoličani v Bruslju, ki so osnovali lastno filmsko centralo. Doslej je združenih že okrog 500 kinopodjetij.

»Brezbožnež — slab domoljub.« Vodja španskih socialistov in vseučiliški profesor dr. Canadas je sprejel in odmolil katoliško veroizpoved z izjavo, da se odpove vsem zmotam — in da je »vsak brezbožnež tudi slab domoljub«.

Upravičen strah. Dočim po evropskih državah tožijo, da se krči število rojstev, je pa število novorojencev na Kitajskem od leta 1912

dalje vsako leto poskočilo za tri milijone. Niti torej neupravičen strah pred rumeno nevarnostjo.

Da se ne pozabi, kako je prišla boljševiška revolucija na Ruskem do oblasti, naj obnovimo še enkrat končne številke, ki pričajo kako krvavo, divje in grozovito je divjala Čeka. Številke med letom 1917 do 1923 umorjenih ruskih državljanov izpričujejo, da so ustanovitelji sedanje žalostne in bednostne ruske države počenjali grozodejstva v taki meri, kakor jih zgodovina doslej še ni poznala. V Parizu je izšla knjiga Essad Beya, ki vse te reči točno opisuje; navaja tudi število umorjenih, kakor sledi: 25 škofov, 1215 duhovnikov, 6575 oseb učiteljskega stanu, 8800 zdravnikov, 54.850 častnikov, 260.000 vojakov, 10.500 stražnikov, 48.000 orožnikov, 19.850 uradnikov, 344.250 duševnih delavcev, 815.000 kmetov, 192.000 delavcev.

Nova Rusija se ne imenuje zastoj »Rdeča Rusija«. Njena tla so prepojena s krvjo; vrhu tega pa povsod beda, stiska, brez svobode, brez veselja in smeha, ker brez Boga in bogočastja — in brez vesti.

Kdaj bodo mase, ki hočejo v svoji zaslepljenosti in prevaranosti videti v tej rdeči Rusiji novodobni »paradiž« — spregledale!

Odrešenik sveta — reši Rusijo in vse, ki drve za Rusijo v nesrečo!

Izreden jubilej. V Bochumu na Vestfalskem je praznoval neki Frančišek Heilwig, ki je še »fant«, jubilej prav posebne vrste. Posrečilo se mu je, da je v svojem življenju pripomogel 60 mladeničem, večinoma iz revnih družin, do duhovskega stanu. Njegov 60. varovanec je bil posvečen v Rimu. Sveti oče je velikemu dobrotniku in prijatelju duhovnikov podelil posebno odlikovanje.

Priprave za mednarodni kongres v proslavo presv. Evharistije v Buenos Aires-u potrjujejo, s kako vneto se žrtvuje mestni odbor, pa tudi skoraj vsi meščani in Argentina sploh, da bi ta veličastni dogodek imel tudi lep okvir. Pa to ni glavno. Središče vsega je presveta Evharistija, manifestacija vere in javno priznanje Kristusa Kralja. Med najlepšimi verskimi prireditvami za časa kongresa bo polnočnica na zgodovinskem trgu »Plaza de Mayo« v sredi mesta, ki je obdan od stolnice, vladnih in upravnih palač. Zastopniki vseh narodov bodo korakali v procesiji k tej maši. 200 duhovnikov je določenih, da bodo delili sveto obhajilo. Najbolj ganljiva in vzpodbudna bo pa otroška svečanost, katero bodo počastili tudi štirje kardinali in papežev odposlanec. Prijavljeni so tile kardinali: nadškof pariški, kardinal Verdier; kardinal Hlond, primas poljski; kardinal Lome, nadškof v Rio de Janeiro; kardinal Lavitrano, nadškof v Palermo; kardi-

nal Verraquer, nadškoif v Tarragoni; kardinal Concalves Cerejeira, primas portugalski.

Vlada karmoči podpira delo pripravljajlnih odborov.

Iz sovjetskih (ruskih) zaporov je bilo rešenih zopet pet duhovnikov, namreč: prelat Albin Markusevski, Roman Jankowski, Anton Traczynski, Nikolaj Szepanink in Ribaltovski. — Časopisi pripominjajo, da trpi v ruskih zaporih še vedno čez sto katoliških duhovnikov.

Slovo misijonarjev. Dne 12. avgusta je prejelo v misijonišču Steyl (na holandski meji) misijonski križ 82 oseb. Od teh se jih je odpeljalo 23 na Kitajsko, 4 na Japonsko, 5 na katoliško vseučilišče v Pekingu, 7 na Filipinske otoke, 17 v Novo Guineo, 8 v britsko Indijo, 8 v holandsko Indijo, 14 v južno Ameriko, 1 v Sev. Ameriko. Naj Bog blagoslovi junake!

Posebna šola za sotrudnike Katoliške akcije se snuje v Belgiji. V pettedenskih tečajih v Bruslju bodo vežbali pomožne moči za delo v KA. Pozneje bodo ti tečajji trajali dalj časa.

»**Bolniška**« **božja pot.** O priliki 1000 letnice božje poti v Einsiedelnu so oskrbeli Samaritani in prijatelji boleštnikov »dan bolnikov«. Povabili so betežnike in bolnike iz vse Švice na skupno molitev v Marijini baziliki. Pripeljali so do 400 takih siromakov v spremstvu 1000 strežnikov in strežnic. Po veliki službi božji je opravil opat ob navzočnosti vseh redovnikov obred posebnega blagoslova.

Po naši širši in ožji domovini so se vršili v zadnjem času veličanstveni evharistični kongresi: v Ribnici na Dolenjskem, v Vrbniku na otoku Krku, v Virovitici, v Velikem Bečkereku. V tem mestu je proslavljalo Zveličarja v sveti Evharistiji nad 50.000 vernikov. Nad vse presrečna po notranji pobožnosti in po zunanem sijaju je bila evharistična proslava v **Mariboru** 7. in 8. septembra. To je bil res skupni praznik vse lavantinske škofije. Vse župnije so bile zastopane, nekatere s prav častnim številom. Mnogo je pa bilo udeležencev tudi iz sosednih škofij. Toliko zastav, toliko belo oblečenih deklet, toliko fantov-kolesarjev v belih srajcah, toliko narodnih noš še ni bilo videti pri nobeni cerkveni slovesnosti. Posebno zanimiva je bila skupina cerkvenih strežnikov, ki so nastopili v pestrih cerkvenih oblekah.

Pa ni zunanost namen evharistične priveditve, marveč verska obnovitev v Kristusovem duhu in v milosti božji. Osrednja točka sporeda je bilo češčenje in prejemanje sv. Evharistije v vseh cerkvah in teoforistična procesija, kot javna manifestacija vere v Kristusa.

Danes — to sami dobro vemo — nastopajo posamezniki, nastopajo skupine in stranke, ki napovedujejo zlate čase in rešitev človeštva. In mnogo jih je, ki hodijo za modernimi preroki. Vprašamo pa: Kaj nam vendar more dati svet, ta borni svet, ki se sam zvija v smrtnih krčih zato, ker je izgubil luč — Kristusa, Odrešenika!? Ali nima na razpolago vse znanosti, vseh sredstev modernega napredka, vse tehnike? Zakaj torej ne ustvari paradiza na zemlji, paradiza, ki po njem stezajo roke milijoni ubogih človeških otrok!? Že sto let je tega, ko je ponosno trkal na svoje prsi tako zvani liberalizem in slovesno obljubljal, da bo ustvaril raj na zemlji. In danes? Kaj je z obljubami?

Bo mar komunistem, ki nanj nekateri s tako sigurnostjo zidajo svoje nade, bolj srečen? Kakšen je komunistični raj, nam dovolj glasno priča razočarana Rusija in brezbožno lice te sicer naravnih zakladov bogate dežele. In oboževanje rodu in plemena (rasizma)? Ali niso temelji, ki na njih sloni, prav tako trhli in preperelasti, kakor tla zamrlega liberalizma?... Mi ne moremo in ne smemo verjeti, da bi mogla priti rešitev od teh »malikov«. Naša vera je vera v Kristusa, naša pot vodi h Kristusu; naša naloga je, vrniti svetu Kristusa, ki je edini Odrešenik in Voditelj človeštva...

Mi verujemo v Kristusa, toda za mnoge je vedno zaprt v tabernaklju. Taka vera ni živa, ne dejavna, je mrtva. Živa in rešilna bo naša vera le tedaj, če bo živel v nas Kristus. Naša dejanja naj pričajo, da nosimo Kristusa v svojih srcih! To pa ni mogoče brez evharističnega kruha, ki v njem prejemamo Kristusa... Mi verujemo v Kristusa. Če to, potem moramo verovati tudi Jezusovim besedam: »Ako ne boste jedli mesa Sinu človekovega in pili njegove krvi, ne boste imeli življenja v sebi.« (Jan 6, 53.)

Evharistija je življenje naše duše. Brez nje smo mrtvi in mrtvo je naše krščanstvo. Ako je pa mrtvo krščanstvo, je prazno tudi naše delo, prazni naši naporji za obnovo sveta.

Jasno je potemtakem, kaj je namen evharističnih kongresov: da nas predramijo iz verske mlačnosti in zaspanosti, da zbudijo v nas živo vero in hrepenenje po sv. Evharistiji — da z evharističnim življenjem utrjujejo v nas in spopolnjujejo ljubezen božjo, ljubezen do bližnjega in medsebojno pravičnost. Evharistični shodi kličejo vsakomur in vsem: Pripravite pot Gospodu, pa bo zavladal mir, ljubezen med nami, med narodi, pa bo pravičnost urejevala medsebojne razmere in ustvarjala blagostanje na zemlji, vkolikor smemo blagostanje v tej solzni dolini pričakovati. (Glej »Slovenec«, 8. IX. 1934, p. 2.)

Tudi na Poljskem so imeli sredi avgusta po vseh škofijah evharistične kongrese z velikansko udeležbo. Tako n. pr. se je v mestu Tarnovu združilo do 130.000 vernikov, ki so jih pripeljali nadškof krakovski I. Sapieha in še petero drugih škofov. Poljska se vidno verško obnavlja.

Ljubljanska škofija. V Planini pri Rakeku so sredi avgusta pokopali r. dr. Jožefa Dolenca, bogoslovnega profesorja v pokoju. Prepeljali so ga iz Ljubljane, kjer je nagloma umrl, na rojstni kraj. Pokojni je bil v svoji stroki, kot razlagalec svetega pisma in učitelj hebrejščine na visoki stopnji, le škoda, da nikdar ni sodeloval na slovstvenem polju. Živel je bolj zase tiho, pobožno in sveto življenje.

Cerkveno odlikovanje: Za škof. duhovne svetnike so bili imenovani: profesorji škof. klasične gimnazije v Št. Vidu nad Ljubljano: dr. Anton Breznik, dr. Franc Jeré in Jernej Pavlin. — **Iz škofijske pisarne:** Alojzij Zitko, tajnik škof. ordinariata in škof. kaplan, je bil nameščen za kaplana v Šenčurju pri Kranju. Na njegovo mesto pa je bil imenovan semeniški duhovnik Jožef Prešeren. — **Zavod sv. Stanislava:** Za prefekta sta bila imenovana: Jožef Košir, kaplan v Kranju, in Ladislav Lampič, kaplan v Šmartnem pri Litiji. — **Umeščena sta bila:** Ivan Šesek, župnik v Brusnicah, dne 30. junija 1934 na kanonikat kolegiatnega kapitlja v Novem mestu, in Alojzij Lunder, kaplan v Črnomlju, dne 30. junija 1934 na župnijo Brusnice. — **Prezentiran je bil na župnijo Sv. Trojica nad Cerknico Franc Jeraša,** kaplan v Predvoru (umeščen dne 4. septembra 1934). — **Podeljeni sta bili prebendi:** Kanonikat kolegiatnega kapitlja v Novem mestu Francu Keku, kapiteljskemu vikarju istotam (umeščen dne 28. avgusta 1934), in župnija Dobrava pri Kropi Jožefu Roglju, župniku v Nemški Loki. — **Imenovan je bil za upravitelja župnije Kovor Anton Hostnik,** kaplan v Trnovem v Ljubljani, ker se je Franc Vavpetič, župni upravitelj v Šenčurju pri Kranju, tej podeljeni mu župniji odpovedal; za kaplana-ekspozita pri Novi Štifti pa je bil imenovan p. Albert Pirc, O. F. M. — **Premeščeni so bili:** Stanislav Škerbe, kaplan v Mengšu, za kapiteljskega vikarja v Novo mesto; Mirko Bartol, kaplan v Preserju, za subsidiarja v Št. Vidu nad Ljubljano; dalje kot kaplani: Franc Starman iz Sodražice v Šmartno pri Litiji, Jožef Rott iz Višnje gore v Predvor, Anton Bergant iz Št. Vida pri Stični v Št. Rupert, Franc Kirar iz Cerknice v Št. Vid pri Stični, Franc Urbanec iz Šmartina pri Kranju v Cerknico, Janez Hafner iz Kostanjevice v Šmartin pri Kranju, Anton Smolič iz Podzemlja na Tre-

belno, Franc Pahulje iz Škocijana pri Mokronogu v Podzemelj, Pavel Slapar iz D. M. v Polju v Preserje, Matija Lamovšek iz Selc nad Škofjo Loko k D. M. v Polju in Franc Fortuna iz Smednika v Trziču. — **Nameščeni so bili:** Silvester Skebe, izseljeniški duhovnik v Franciji, za kaplana v Višnji gori; Karel Matkovič, katehet v Kočevju, za kaplana v Trnovem v Ljubljani; dalje kot kaplani: semeniški duhovniki ozir. novomašniki: Franc Blaj v Črnomlju, Ivan Dolšina v Smedniku, Ivan Fink v Mirni, Jožef Jamnik v Kranju, Janez Jenko v Kostanjevici, Jožef Kofalt v Leskovcu, Ignacij Kunstelj v Škocijanu pri Mokronogu, Janez Oblak v Selcih nad Škofjo Loko, Anton Orehar v Mengšu, Janez Pregelj v Semiču in Jožef Premrov v Sodražici; dalje p. Kamil Požar, O. M. Cap., v Krškem; p. Jožef Šavora, O. Teut., v Metliki; p. Klemen Šmid, O. F. M., v Mošnjah; p. Pij Žankar, O. F. M., pri Sv. Francišku v Ljubljani, p. dr. Hadrijan Kokolj, O. F. M., pri Sv. Cirilu in Metodu v Ljubljani, p. Emerik Landergott, O. F. M., v Vel. Dolini; za subsidiarja pri župniji Marijinega Oznanjenja v Ljubljani pa: p. Alojzij Lipej in p. Benvenut Winkler, oba O. F. M. — **Pastirovat v druge škofije so odšli:** v belgrajsko nadškofijo: semeniški duhovnik Rudolf Mecilošek; v skopljsko škofijo pa: Viktor Zakrajšek, kaplan v Trziču, semeniški duhovnik Ivan Hrovat in novomašnik Alojzij Turk. — **Promoviran je bil na teološki fakulteti v Ljubljani za doktorja bogoslovja Franc Ambrožič,** župni upravitelj na Turjaku.

Lavantinska škofija. Župnija sv. Križ (Roška Slatina) je dobila novega župnika — Julija Vajda iz Prihove.

Vodstvo slov. frančiškanske province: Provincial dr. o. Gvidon Rant; kustos (varih) dr. o. Regalat Čebulj; definatorji (upravstvo) o. Arhangel Apej (Vič), o. Feliks Tavčar (Ljubljana, Šiška), o. Ciprijan Napast (Novo mesto), o. Valerijan Landergot (Maribor). — **Prememb.** Ljubljana: Prov. dr. Rant, voditelj in vizitator III. reda; dr. o. Hadrijan Kokolj, gvardijan; o. Blaž Farčnik, samostanski vikar; o. Benvenut Winkler, tajnik provincijala; o. Krizostom Sekovanič, tajnik provincije. — **Kamnik:** o. Bernardin Mlakar, gvardijan; o. Matej Vidmar, samostanski vikar; o. Krizolog Zajec, stud. univ. — **Marija Nazaret:** o. Konstantin Urankar, katehet. — **Brežice:** o. Emerik Landergott, gvardijan; o. Jožef Aljančič, samostanski vikar; o. Friderik Saller. — **Maribor:** o. Dionizij Dušej, katehet; o. Gabriel Planinšek, voditelj in vizitator III. reda; o. Kasijan Farič, kaplan. — **Sv. Trojica v Slov. goricah:** o. Elekt Hamler, samostanski vikar; o. Vladimir Bobek, kaplan in katehet. — **Brezje:** o. Ambrož Remec, samostanski vi-

kar; o. Klemen Šmid, katehet v Mošnjah. — Vič: o. Teodor Tavčar, superior. — Nova Stif-
ta: o. Albert Pirc, superior. — Šiška: o. Feliks
Tavčar, superior. — Rocen: o. Ananija Vrač-
ko, superior.

Spomenik na naših Alpah. Na vrhu Škrla-
tice so postavili veliki turisti (Skalaši) mo-
gočen železni križ, kot nagrobni spomenik
vsem, ki so se ponesrečili v Julijskih gorah.
Križ je sestavljen iz več kosov. Do 40 Skala-
šev je bilo povabljenih, da so nosili to precej-
šnjo težo na vrhunec visoke gore.

Zagrebski bogoslovci so bili meseca avgu-
sta na skupnem odmoru v prostorih zavoda
sv. Stanislava v št. Vidu pri Ljubljani. To pri-
liko so porabili, da so obhodili in si ogledali
mnogo zanimivih krajev v Sloveniji.

Tudi v malem naj se kaže, da imamo Slo-
venci čut za cerkveno umetnost. Tako je prav
in tako naj bi bilo povsod, da se pri novih
znamenjih, kapelah in križih uveljavljajo pra-
vila cerkvenih predpisov. Pred dvema letoma
je dal na svojem vrtu postaviti ljubljanski vrt-
nar in tiskarniški faktor v p. gosp. Zirkelbach
po načrtu prof. Plečnika lično in ljubko kapelo
M. b. — Podobno Marijino kapelo so pa (me-
seca junija) blagoslovili v Preski.

Ta krasni hramček Marije Pomočnice stoji
na prav lepem in vidnem kraju sredi polja in
travnikov, obdanih z gozdnim vencem. »De-
viška zemlja« je imenoval ta kraj univ. prof.
mojster Plečnik, ko si je ogledal prostor in
okolico, preden so pričeli kapelico graditi.

Podobo Marije Pomočnice za kapelo je
posnel po Layerjevi sliki na Brezjah tehnik
Leon Kavčič.

Z velikim zaupanjem in srčno pobožnostjo
se zbirajo sedaj ob nedeljah in praznikih po-
poldne ob petih častilci Marijini ob kapelici.
Glasna molitev in petje doni po lepi okolici do
vznožja Šmarijine gore. Ko je neki veljaven
mož videl to pobožnost, je ganjen vzkliknil:
»Dokler bo naš rod tako ljubil in častil Marijo,
se mu ni bati hudega.«

Prov. prednica urš. reda M. Elizabeta je
poslala primerno pesem, ki jo je nato postavil
na note organist gosp. Lovro Hafner, in so jo
ob blagoslovitvi kapele prvokrat peli.

MARIJINE DRUŽINE

Takih smo veseli. Dijaške kongregacije
(Zveza avstrijskih dijaških Marijinih družb) so
imele med počitnicami veliko zborovanje v
Grazu. Zveza ima sedaj v 100 krajevnih skupi-
nah okrog 8000 članov. Na zborovanju so za-
stopniki razpravljali o teh-le stvareh: Litur-
gična vzgoja v Mar. družbah; kongreganist in
duhovne vaje; negovanje domoljubnega čuv-
stva v kongregacij; praktično misijonsko udej-
stvovanje; delo za dober tisk; vzgoja novincev

za Mar. družbo. — Graški knezoškof Pavli-
kovski je pozdravil zborovalce in v svečanem
govoru poudaril, kako veliko pripomre kon-
gregacija za obnovo krščanskega življenja.

Nenadna smrt dobrega Marijinega fanta.

Fantovska kongregacija v Cerkljah ob Krki
žaluje za svojim zvestim in nedvomno enim
najboljših članov: Tinetom Gramcem. Tako
nepričakovano ga je Bog iztrgal iz naše srede,
da nas je vse osupnilo, in kar verjeti nismo
mogli, da tega veselega, blažega tovariša Ti-
neta ni več v naši fantovski Marijini družbi,
ampak se je preselil v večno družbo k naši
Zavetnici. V nedeljo v osmini vnebovzvetja je
bilo, ko smo se peljali fantje-kongreganisti —
med nami tudi rajni Tine — s kolesi na izlet
v Samobor. Vsi smo bili veseli, pa brez vsake
kaplje alkohola. Najbolj pa je bil vesel Tine,
ko smo se po opravljeni popoldanski pobož-
nosti na Vel. Dolini peljali proti Samoboru.
Že med potjo je dejal Tine svojemu tovarišu:
»Ko pridemo na Samoborski hrib, bomo pa
zapeli.« Toda Bog je sklenil drugače. Tine je
kljub previdni vožnji padel s kolesa in se po-
nesrečil, tako da je še isto noč umrl. Umrl je
pa tako lepo, kakor umirajo le tisti, ki so Ma-
rijini sinovi in zaupajo v Gospoda. Še dobrih
pet ur po nesreči je bil pri polni zavesti, pa
kljub smrtnim bolečinam nismo slišali iz nje-
govih ust najmanjšega zdihovanja. Ko pa so
se mu začele ure življenja stekati, je začel
moliti Očenaš. Ko je prišel do prošnje »Pridi
k nam Tvoje kraljestvo«, je obmolknil za ved-
no. »Pridi k nam Tvoje kraljestvo,« to je bila
zadnja prošnja. Brez dvoma je sprejet v to
kraljestvo, saj se je v ta namen boril vse svoje
življenje, saj je zato vstopil v Marijino družbo
in redno mesečno prejel sv. zakramente,
zato se je redno udeleževal mesečnih shodov
in zato je še prav posebno častil Mater božjo,
rad hodil na njena božja pota in se že priprav-
ljal, da bi na Mali Šmarijin poromal k Sveto-
gorski Kraljici. Toda Bog in Mati božja sta mu
prej odprla božje kraljestvo in ga poklicala
k sebi po zasluženju plačilo, ko še ni izpolnil
25 let.

Gramčev Tine bo ostal naši družbi vedno
svetla zvezda vodnica, ki nam bo kazala, kako
je treba hoditi to zemeljsko pot, kako se bo-
riti za nebeško kraljestvo z Marijino pomočjo.
Tine, prosí pri Mariji za nas!

Iz Leskovca pri Krškem — nekaj pregleda
o delovanju Mar. kongregacije za dekleta: Že
leta 1932 smo praznovala 30 letnico obstoja in
se za to prilikó poklonile ob skupnem romanju
Mariji Pomočnici na Brezjah. — Gosp. voditelj
in č. dekan nam je tudi poskrbel, da smo opravi-
le duhovne vaje. — Lani, 2. julija smo na-
pravile romarski zlet v Rajhenburg, k lepi
baziliki Marije Lurške. — 8. oktobra 1933 je

bilo sprejetih 23 novih članic. — Letos, dne 25. marca, smo priredile dvakrat igrokaz »Marija iz Magdale«; udeležba je bila obakrat izredna. Prav toplo je priporočati, da bi to igro uprizorile tudi druge družbe. — Dne 22. julija smo se bile odpeljale na 15 okrašenih vozovih k Lurški kapeli pri St. Jerneju. Najprej smo se ustavile na Slinovcah pri Mariji dobrega sveta, kjer je bila sv. maša. V govoru nam je gosp. voditelj razložil zgodovino Marijine pobožnosti d. sv. Pri kapelici smo opravile svojo pobožnost in poslušale govor o postanku ondotne kapele.

V Mar. družbi marljivo delujejo evharistični, pevski in tiskovni odsek. Kljub pomanjkanju drobiža imamo naročenih precej izvodov »Bogoljuba« in drugih dobrih listov.

Ker je župnija razsežna, pomagajo članice, da se šmarnična pobožnost vrši tudi po soseskah v podružnicah ali kapelah. Vsak dan se ob večernem zvonjenju zberemo in najprej odmolimo rožni venec, nato pride šmarnično berilo in pete litanije, katerim sledijo še razne Marijine pesmi. Marija majniška naj obilo poplača to zaupanje in ljubezen do nje.

Družba ima sedaj do 350 članic. Čedna številka; naj ji odgovarja tudi čednostno življenje! — V župniji je vpeljana tudi Mar. družba za žene in matere, ki združuje 140 članic. Bog daj povsod veliko vzornih mater, pa se bo z njimi prenovil ves svet! Vsem družbenicam naj velja klic in geslo: Naprej pod zavetjem Marijinim do končne zmage in sreče v nebeški Marijini družbi!

Begunje pri Cerknici. Zemeljskega trpljenja in bolesti je rešena članica Marijine družbe Pavlica Medenova. Preživela je 21. pomladi. Vsahnilo je mlado življenje po vdanem prenašanju hude notranje bolezni, posledice revmatizma. Vdana v voljo božjo je klicala: »Jezus, reši me, trpim!« »Marija pomagaj!« Zadnji dan pred smrtjo je še sama želela Jezusa, ki ga je prejela z veliko pobožnostjo. Poprej je pa še poklicala k sebi vse tri sestre in 6 bratov, da se je od njih poslovila. Lepo pripravljena in okrepcana s sveto popotnico je zdihnila svojo blago dušo. (Glej sliko!)

RAZNO

Duhovne vaje, ki so se že tako udomačile med našim ljudstvom, bodo v Domu Brezmadežne za dekleta od 3. do 7. novembra in od 15. do 19. decembra, za žene pa od 17. do 21. novembra. Lepo povabljen! Priglasite se na naslov: **Dom Brezmadežne, Mala Loka pri Ihanu, p. Domžale.**

Dekliška K. A. V dneh od 19. do 25. avgusta so nas prijazno sprejele čč. sestre Marijinega doma v svoje zatišje 39 deklet, da se tu prerodimo v pobožne in dobre delavke

za Kristusa Kralja. V tihi zbranosti, molitvi in premišljevanju smo se pripravljale za to veliko delo.

Vse naše delo mora biti takole usmerjeno: predvsem duhovna obnovitev mene same in potem vse za mojega bližnjega. Z molitvijo in žrtvijo bom delala za Katoliško akcijo. V dejanjih bom aktivna katoliška delavka: pri posamezniku, v družbi, doma in v družinah, pri mladini in revežih. Naše življenje moramo usporediti z življenjem Cerkve. Advent naj nam bo čas priprave za drugi prihod Jezusov; Božič čas sv. radosti, Velikanoč čas zmagoslavnega veselja. Bodimo žalostni tudi mi, ko je žalostna Cerkev, veseli tedaj, ko se raduje ona. Naše delo naslonimo na Cerkev, zbirajmo se okrog svojega župnika, delajmo v svoji fari. Velike naloge smo spoznale pri teh duhovnih vajah in hvaležne smo g. voditelju dr. Fajdigi za smernice, ki nam jih je pokazal. Ponavljamo zopet svojo zaobljubo, ki smo jo dale ob zaključku duhovnih vaj: **Povsod Boga po Mariji!**

Ali uvažujemo? Vsako leto početkom septembra oskrbi Bratovščina presv. Reš. Telesa pod skrbnim vodstvom stolnega kanonika Al. Stroja razstavo cerkvenih paramentov, oblačil in potrebščin za službo božjo, kolikor je izdelanih tekom enega leta. Te razstave ni umevati tako, kakor da se nudijo na vpogled izredne dragocenosti ali bogati predmeti in redke umetnine — dasi danes tudi bolj preprosto blago radi carine ni poceni — pač pa nam številni, lepo in okusno izdelani predmeti te razstave svedočijo, koliko zmore organizirana bratovščina, ki nje člani in članice iz ljubezni do evharističnega Zveličarja darujejo male prispevke tudi v denarju, da bi se mogla služba božja opravljati v svetemu opravilu primerno v lepi in pravilni opremi tudi v revnejših cerkvah.

Razstava je obenem priča, koliko nesebične in požrtvovalne ljubezni je skrite v teh izdelkih, saj so se mesece in mesece z njimi ukvarjale za »božji lon« spretne in gibčne roke prijateljic in služabnic presvete Evharistije. Naj bo s temi vrsticami izrečena pohvala vsem, ki so kakorkoli sodelovali pri zbirkah, pri izdelovanju, pri razstavi. Naj to priznanje ne zmanjša božjega plačila, marveč podžge vnemo vseh za nadaljnje poslovanje v službi Evharističnega Jezusa.

Konvikt za akademičarke. Z začetkom akademskega leta 1934-35 bo v uršulinskem zavodu v Ljubljani otvorjen konvikt za akademičarke. Le-te bodo imele na razpolago velike, svetle sobe, posebno študijsko sobo, klavir, kopalnico, telovadnico, bogato knjižnico, velik vrt. Dalje priliko za nemško in francoško konverzacijo. Po dogovoru bo dovoljen

tudi obisk gledaliških predstav. Celotna oskrba mesečno 500 Din. — Starši, ki žele svojim hčerkam preskrbeti za čas njih študija prijeten in miren dom, in dijakinje, ki žele resno in nemoteno študirati, bodo z veseljem pozdravili novi konvikt. Vsa vprašanja za pojasnila in prijave je nasloviti na Vodstvo »Konvikta sv. Anjele« pri uršulinkah v Ljubljani. — Uršulinski samostan v Ljubljani, 5. septembra 1934.

Iz duhovnega zaklada svete Cerkve. Da bi se okrepila ljubezen do Jezusa v sv. Rešnjem Telesu, je dovolil sedanji papež Pij XI. odpustek 7 let vsem, ki pobožno opravijo molitev: »O sveta večerja, v kateri se prejema Kristus, obhaja spomin njegovega trpljenja, napolnjuje duša z milostjo in daje zastava prihodnje slave.« — Kruh iz nebes... Molimo. O Bog, ki si nam v čudežnem Zakramentu... (AAS št. 8, 1934.)

ODGOVORI

Kaj je nedolžnost? Kdo ima ta veliki zaklad? — Nedolžen je vsakdo, ki še ni storil nobenega smrtnega greha, zlasti ne proti šesti božji zapovedi. Duša takega človeka je okrašena z belim oblačilom posvečujoče milosti božje, ki jo je prejela pri svetem krstu. Cvetka krstne nedolžnosti cvete samo enkrat. Če je človek smrtno grešil, se more s kesanjem in sv. pokoro greha rešiti, nedolžnost se povrne; seveda to ni več krstna nedolžnost. Pozabiti pa ne smemo, da more človek, ki je krstno nedolžnost izgubil, po pokori tako lepo živeti, da je njegovo poveljanje v nebesih večje, kakor nekaterih, ki so ohranili krstno nedolžnost.

Š. M.: Katere dolžnosti imajo člani »Družbe čudodelne svetinje«? Katere dobrote uživajo?

Predvsem si štejejo člani za svojo dolžnost, da vneto časte brezmadežno Devico Marijo, posebno s tem, da posnemajo njene kreposti in se po svojih razmerah brigajo za zveličanje duš. (Apostolska gorečnost.) V ta namen radi izrekajo vzdihljaj: »O Marija brez madeža spočeta, prosí za nas, ki se k tebi zatekamo.«

Dругih posebnih molitev niso dolžni opravljati. Vsi, ki pobožno nosijo čudodelno svetinjo, so v življenju in smrti pod posebnim varstvom Brezmadežne. Kot člani »Družbe čudodelne svetinje« so deležni številnih odpustkov — popolnih in manj popolnih, ki so naštetí na sprejemnih podobnicah. — Pogoji za popolni odpustek: spoved, obhajilo, obisk cerkve in molitev po namenu sv. očeta. (Verniki, ki hodijo k spovedi vsaj dvakrat mesečno, in oni, ki prejemajo sv. obhajilo vsak ali skoraj vsak dan, morejo dobiti vse odpustke, ne da bi morali za odpustek iti posebej k spovedi.)

DOBRE KNJIGE

Splošna pravila Marijinih kongregacij so dotiskana. Onim družbam, ki so plačale članarino, je pisarna M. dr. poslala po en izvod brezplačno. Imeti jih pa mora pač vsaka družba, če hoče prav razumeti duha Mar. kongregacij. Iz splošnih pravil vidimo, koliko našim družbam še manjka. — Cena je kar mogoče nizka. En izvod stane 4 Din in se naroča v Pisarni Marijinih družb, Ljudski dom, Ljubljana.

Za mesec oktober, ko obhajamo praznik sv. Terezije Deteta Jezusa, priporočamo: **Duhovna lepota in bogastvo sv. Terezije Deteta**

Jezusa. Doslej so izšli 3 zvezki, izšlo jih bo še 5. Izdaja jih karmeličanski samostan na Selu, p. Moste pri Ljubljani. Posamezni zvezki so po 2 Din. Knjižice so prevedene iz francoščine in spadajo med najboljše nabožne knjige, kar jih poznamo. Terezija Det. Jezusa je svetnica božje ljubezni, polna optimizma in zaupanja v dobrega Boga. Teža in še marsikaj drugega se bomo naučili iz njenih spisov, ki so zbrani v zgoraj imenovani knjižici. Toplo priporočamo.

Voditeljem dekliških Marijinih družb priporočamo zbirko govorov, ki jih je izdal v Gorici Srečko Gregorec pod naslovom: **Per Mariam ad Jesum.** Knjiga obsega na 220 str. čez 50 zadosti izpeljanih, praktičnih osnutkov za govore. Naj podam kratko razdelitev: A. Marijina družba. 1. Priprava. 2. Marijina družba. 3. Ti in Marijina družba. 4. Svetinje in zastave. B. Ljubi Marijo! 1. Marija. 2. Ti — Mariji. Knjižo gg. voditeljem priporočamo, ker je res porabna. Stane brez poštne 45 Din in se naroča v Pisarni Marijinih družb, Streliška ulica, Ljudski dom, Ljubljana.

Cvetje iz domačih in tujih logov. Kot prvi zvezek Cvetja je izdala Družba sv. Mohorja izbor **Gregorčičevih pesmi** (51). Dr. Iv. Pregelj je izdajo opremil s primernim uvodom in raznimi pojasnili. Imenovali bi jo lahko dijaško izdajo. Cena za člane 9 Din, za nečlane 12 Din. Kot 2. zvezek Cvetja je izšel Fr. Levstikov **Martin Krpan.** Cena za člane 3 Din, za nečlane 4 Din.

V salezijanski zbirki B. je izšla brošurica: **Duhovniki.** Cena 1 Din. (Ljubljana-Rakovnik.) Pisatelj A. L. zavrača razne napade in očitanja, ki se širijo med nepoučenimi ljudmi.

Vtiski iz Konnersreutha. »Bogoljub« je od časa do časa poročal o nenavadnih pojavih na preprosti deklici Tereziji Neumann iz bavarske vasice Konnersreutha. Nemci so napisali o trpljenju Terezije, zaznamenovane z ranami Gospodovega trpljenja in obdarovane z videnji, že cele knjige. Sveta Cerkev o vseh teh dogodkih še ni izrekla svoje sodbe; regensburški škof je omejil obiske tujcev, zato Terezije ne more videti in obiskati nihče, če ni dobil posebnega škofijskega dovoljenja. Vendar so pa že tudi posamezni škofje bili priče izrednih dogodkov in vizij pobožne in svetoživeče Terezije.

Svoje vtise je opisal v posebni knjigi tudi praški nadškof dr. Karel Kašpar. Knjižo je prevedel J. Oblak, župnik pri Sv. Lovrencu na Pohorju, založila jo je za Mohorjeva tiskarna v Celju. Cena 12 Din, v platnu 20 Din; člani 25% popusta.

Knjige: V Zveličarjevi šoli. Uvodni tečaj za notranje življenje. Karg-Vodenik. I. zv. Druga izdaja. Salezijanska založba — Rakovnik — Ljubljana. Cena 5 Din, za sotrudnike 4 Din. V Nemčiji so se knjižice kapucinskega o. Karga zelo hitro razširile; premnogi so pisatelju tudi pismeno izrazili svojo hvaležnost in priznali, koliko so iz njih dobili za notranje življenje. Naj bi še našim ljudem prinesla mnogo korist!

Lexikon für Theologie und Kirche. 2. neubearbeitete Auflage des Kirchlichen Handlexikons. Hrsrg. v. dr. Michael Buchberger. VI. Band: Kirejewski-Maura. Mit 10 Tafeln, 23 Kartenskizzen und 148 Textabbildungen. 1934. 26 M., geb. 30 M. u. 34 M. — Že 6. zvezek tega lepega, modernega, katoliškega dela leži pred nami. Ogromno truda in bogastva je nagromadenega v enem samem zvezku. Kakor vedno so tudi v tem zvezku sodelovali le priznani strokovnjaki; o ljubljanski in lavantinski škofiji pišeta univ. prof. dr. Jos. Turk in dr. Fr. Lukman. Delo priporočamo.

ZAHVALE

Iz globočine srca se zahvaljujem sv. Janezu Bosku, sv. Antonu P. in sv. Tereziki za uslišano prošnjo po Mariji presv. Srca, da sem ostal v službi na starem mestu, kjer sem vsak dan lahko pri sv. maši, dočim bi na novem mestu ne mogel biti še vsako nedeljo ne. U. Fr. — F. Z. se zahvaljuje presv. Srcu J., bl. Devici Mariji in sv. Tereziji D. J. za ozdravljenje. — Mar. družbenka N. S. se zahvaljuje Mariji Pom., sv. Tereziji D. J. in sv. Bernardki za zdravje bratovo. — M. K. se zahvaljuje sv. Antonu Pad. za pomoč v velikih stiskah. — S. K. (Ljubljana) se zahvaljuje škofu M. Slomšku in Baragu za pomoč pri važni zadevi. — Neimenovana oseba se zahvaljuje za uslišano prošnjo. Sv. Pavel pri Pr. — Dr. Ciril Potočnik se zahvaljuje Materi božji za pomoč pri lurskem romanju. — Zahvalim se Brezmadežni, vernim dušam v v. in sv. Tereziji Det. J. za trikratno uslišanje (zdravje). Neimenovana.

PROSNJE

M. K. priporoča v molitev svojega moža, da bi se povrnil k Bogu. — Mati priporoča v molitev svoje hčere, da bi jih mogla lepo vzgojiti in obvarovati greha. — Hči priporoča v molitev svojega očeta in sebe za pomoč v stiski in za srečno smrt. — Žena prosi molitve, da bi dobila nazaj izgubljeni denar. — J. Z. se priporoča sv. Antonu za spreobrnjenje sinov. — Mar. dr. B. I. se priporoča sv. Janezu Bosku, sv. Antonu, sv. Jožefu za uslišanje v važni zadevi.

Odpustki za mesec oktober 1934

a) Kdor zmoli tretji del rožnega venca (pet odstavkov) v cerkvi ali doma, dobi vselej odpustek 7 let in 7 kvadragen. b) P. o. na rožnovensko nedeljo ali v osmini pod navadnimi pogoji prejmejo oni, ki na praznik in vsak dan v osmini zmolijo vsaj tretji del rožnega venca, če obenem obiščejo cerkev. c) P. o. zadobe katerikoli dan oni, ki po omenjeni osmini tekom oktobra vsaj deset dni odmolijo tretji del rožnega venca.

II. Odpustki ob določenih dneh meseca oktobra.

3. Sreda, prva v mesecu. P. o. vsem, ki opravijo kake pobožne vaje na čast sv. Jožefu in molijo po namenu sv. očeta.

4. Četrtek, prvi v mesecu. Sv. Frančišek Ser. P. o.: a) udom br. sv. R. Telesa v bratovski cerkvi; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v župni cerkvi; b) vsem vernikom v vseh cerkvah. — Tretjerednikom v. o.

5. Petek, prvi v mesecu. P. o.: a) udom br. sv. Reš. Telesa kakor včeraj; b) vsem, ki prejmejo sv. zakramente, nekoliko premišljejejo dobrotljivost presv. Srca in molijo po namenu sv. očeta.

6. Sobota, prva v mesecu. Sv. Marija Frančiška. P. o. vsem, ki prejmejo sv. zakramente, opravijo kake pobožne vaje na čast Brezmadežni, da nekoliko zadoste za njej storjena razžaljenja in molijo po namenu sv. očeta; b) istim kakor 11. dan.

7. Nedelja, prva v mesecu, rožnovenska. Od včeraj opoldne pa do danes opolnoči dobé v cerkvah, v katerih je ustanovljena rožnovenska bratovščina, vsi verniki p. o. pod navadnimi pogoji, in sicer tolikrat, kolikorkrat obiščejo cerkev ali kapelo in tam molijo po namenu sv. očeta. Od-

ISKRE

Neki kralj pokliče k sebi na dvor šest najmodrejših mož-državljanov, pa jim naroči, naj vsakdo pripravi resno vprašanje, obenem bo vsakdo izmed njih prišel enkrat na vrsto z odgovorom. Odgovoru pa mora slediti še en odgovor, in sicer modrejši, ki ga dostavi eden od šesterih modrijanov. Kdor bo vse prekosil, ostane pri kralju kot njegov svetnik.

Prvi vpraša: Kaj je težje od zemlje? Drugi: Človeška zlobnost. Ne, ga zavrne prvi: Najtežja reč je smrtni greh in večna kazen zanj. — Drugi zastavi to-le vprašanje: Kaj je najboljšje na svetu? Prvi: Dober prijatelj. Ne, odgovori ta; mirna vest je še boljša. — Tretji vpraša naslednjega: Kdo je najmodrejši? Odgovor: Kdor je prečital mnogo knjig. Ne, marveč oni, ki je študiral samo dve knjigi: Sveto pismo in knjigo narave. — Četrti: Kdo je najbogatejši? Odgovor: Kdor ima največ denarja. Ne, marveč kdor je z malim zadovoljen. — Peti: Katera je največja čast na zemlji? Če kdo združuje učenost in junaštvo. Ne, ampak največjo čast zasluži človek, ki je ponižen in miroljuben. — Šesti: Katera je največja umetnost? Vladati svet. Ne, ampak obvladati samega sebe.

Kralj je pohvalil sicer vse, tega poslednjega prav posebno; kajti sam spoznava, da je vladati in premagovati samega sebe največja umetnost. Obrdžal ga je v službi kot osebnega svetovalca.

(Spisi, dopisi, slike se pošiljajo uredništvu »Bogoljuba« do 5. vsakega meseca. Vse drugo se naslovi na upravo »Bogoljuba« v Ljubljani. — Ur.)

pustki se lahko darujejo tudi dušam v vica. Vrh tega udom rožnovenske bratovščine trije p. o.: 1. če v bratovski cerkvi molijo po namenu sv. očeta; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če v bratovski cerkvi nekaj časa molijo pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom. — P. o.: a) udom br. presv. Srca Jez.; b) onim, ki nosijo višnjevi škapulir.

10. Sreda. Materinstvo preč. Dev. Marije. Sv. Daniel in tovariši. P. o.: a) udom br. naše ljube Gospe presv. Srca v bratovski cerkvi; b) istim kakor jutri.

11. Četrtek. Sv. Serafin. P. o. vsem vernikom v cerkvah treh redov sv. Frančiška; tretjerednikom tudi v župni cerkvi, kjer ni redovne.

15. Ponedeljek. Sv. Terezija. P. o.: a) danes ali v osmini vsem vernikom v karmelskih cerkvah, če ne morejo obiskati redovne cerkve; b) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; c) udom br. presv. R. Telesa kakor 4. dan; d) udom družbe sv. Petra Klaverja, če molijo za razširjenje sv. vere in po namenu sv. očeta.

19. Petek. Sv. Peter Alkantarski. P. o. istim kakor 11. dan.

21. Nedelja. Sv. Uršula in tovarišice. P. o. udom br. sv. Uršule danes ali v osmini v bratovski cerkvi.

26. Petek. Bl. Bonaventura. P. o. istim kakor 11. dan.

28. Nedelja, zadnja v mesecu. Sv. Simon in Juda. P. o.: a) vsem, ki trikrat na teden skupno molijo sv. rožni venec; b) udom družbe sv. Petra Klaverja kakor 15. dan.

30. Torek. Bl. Angel. P. o. istim kakor 11. dan.

31. Sreda. Bl. Kristof in Tomaž. P. o. istim kakor 11. dan.

DOMOVINA ŽALUJE

V težkih dneh, ki jih preživlja Jugoslavija, je prišla še srce pretresujoča nesreča, ki je zadela vladarsko hišo in vse Jugoslovane, ko se je njih junaški vladar Aleksander I. smrtno zadet od zločinske roke zgrudil kot posredovalec miru in bratstva.

Z ogorčenostjo zavračamo vsi verni katoličani in zvesti državljani vsako nasilje in vsak zločin, tembolj če se to izvrši nad osebo skupnega vladarja, ki mu gre spoštovanje že po naročilu apostola narodov, sv. Pavla:

»Vsak človek bodi višjim oblastem pokoren; ni namreč oblasti razen od Boga, in te, ki so, so od Boga postavljene. Kdor se torej ustavlja oblasti, se upira božji naredbi...« (Rim 13, 1—5.)

V tolažbo nam je, da morilci svojega namena povsem niso dosegli. Jugoslavija sicer žaluje za svojim kraljem; toda ta žalost bo v srcih državljanov še bolj razpalila plamen domovinske ljubezni.

Ob nepričakovani smrti velikega našega vladarja smo se prepričali, kako je sočuvstvoval ves olikani svet s prebivalci Jugoslavije

in z vladarsko rodbino. Ali na to ne smemo pozabiti, kar je glavno: Molitev za blagor naše domovine!

V razburkanih časih, kakršni so danes, je že celo potrebno, da se spominjamo v molitvi pred sv. Rešnjim Telesom hudo prizadete domovine in vladarske rodbine, pa tudi onih, ki nosijo breme vodstvene odgovornosti.

Katoličani v Obrenovcu.

Katoliškim srcem!

Pred petimi leti smo ustanovili sinovi sv. Vincencija v Belem gradu župnijo sv. Cirila in Metoda. S to ustanovo smo izpolnili del one oporoke, ki nam jo je zaupal svetniški lavantinski škof Slomšek, ko je v naši cerkvi pri Sv. Jožefu nad Celjem ustanovil bratovščino svetega Cirila in Metoda, ter postavil tam bratovski oltar obeh naših blagovestnikov. Tudi glavni kip tega oltarja, ki predstavlja oba sveta brata, je blagoslovil Slomšek. Ta kip je sedanji naslednik Slomškov, prevz. škof dr. Ivan Tomažič podaril naši novi cerkvi in krasi zdaj naš veliki oltar na Čukarici.

Naša župnija ima nekako dva dela, vsaj kakor jo je treba pastirovati. Na Čukarici sami, kamor spadajo prejšnja belgrajska predmestja Senjak, Topčider, Dedinje itd. je dušno pastirstvo že precej urejeno: v novi župnijski cerkvi se zbirajo zdaj naši katoličani, ki prej vseh 10 let, odkar so prišli sem, večinoma niso videli katoliške cerkve od znotraj. Kdor ima dobro voljo, danes popolnoma lahko poskrbi za svojo dušo.

Toda imamo še druge ovčice, ki župni cerkvi niso tako blizu. Župnija sega namreč kakih 80 km od Save doli v Šumadijo in meri okoli 50—60 km na širokost. Na tem ozemlju skoraj ni kakega večjega kraja, kjer bi ne bilo kake večje ali manjše katoliške skupine. To so naši železničarji, rudarji, uradniki, služkinje, delavci pri raznih podjetjih, učitelji itd. Ker jim mati domovina ni mogla več dati kruha, ga morajo prejemati iz rok mačehe tujine. Kako so pa preskrbljene njih duše? Da, ti naši župljani so danes naša velika skrb, naša velika težava. Tudi zanje bi radi poskrbeli. Kako? Najprej jih je treba poiskati. To je prva velika težava, ob katero zadenemo. Koliko je treba tu hoditi! — Cele dni od kraja do kraja, od hiše do hiše, — povpraševati — prenašati začudene in ne vedno prijazne poglede — požirati razne opazke. Ko smo se v kakem kraju za silo med seboj spoznali, se dogovorimo, kje in kdaj bi imeli božjo službo. Posebno: kje? Samo v kakih zasebnih stanovanjih. To pa je večkrat zelo težko. Stanovanja so tukaj navadno manjša kot gori pri vas, naši verniki so na splošno revni in zato stisnjeni po naj-

manjših prostorih. Vse, kar je potrebno za božjo službo, prinese duhovnik s seboj. Oltar si napravi na mizi. Potem pa duhovnik v taki »kapelici« spoveduje tiste, ki žele prejeti svetotajstvo, mašuje, pridiga, obhaja, krščuje otroke, poroči kak par in gre potem, kadar je treba, previdevat bolnike.

Na sliki vidite del naših katoličanov v Obrenovcu. Manjka jih vsaj tretjina. Slikali so se za letošnji velikonočni ponedeljek, pa so morali moški večinoma na delo, mesto k božji službi. Vsakemu je jasno, da take skupine ni več mogoče stlačiti k službi božji v kako zasebno stanovanje. Tu je treba cerkvice. Toda kdo jo bo postavil, kje in kako?

Kako pa je tu z našimi katoličani? Skoraj sama revščina jih je. Saj jih je pognal z doma glad in odvisni poklic. Kako naj daruje kaj več za cerkev delavec, ki zasluži na dan po 16 Din, pa mora s tako plačo skrbeti za stanovanje, hrano, obleko, knjige in vse drugo za 8 članov družine! In kolikokrat ne dobijo izplačane niti te beraške plače!

Celo prostor za cerkev težko kupimo. Ko smo hoteli kupiti neko hišico, okoli katere je bilo nekaj vrta, da bi si uredili zasilno kapelico, je cenil lastnik vse skupaj za 25 tisoč dinarjev. Ko je pa zvedel, kdo kupuje in zakaj, je poskočil v ceni samo za vrt brez hišice na 93 tisoč dinarjev. Jasno je torej da brez pomoči iz naše ožje domovine ne bomo mogli postaviti tu potrebne kapelice. V to pomoč upamo in to po pravici: saj vam ne more biti vseeno, kako živijo vaši bratje in sestre po krvi in duši v tujini, ali molijo ali kolnejo, ali verujejo ali versko umirajo ... Ko sem letos za veliko noč obiskoval naše ljudi po raznih rudnikih v severovzhodni Srbiji, sem gledal prizore in slišal stvari, da me je spreletavalo skozi dušo.

Gorje ti domovina, če bi se ti ohladila ljubezen do tvojih otrok, če bi pozabila, da si jim mati, zlasti ko so v toliki sili! Tvoja ljubezen bo pa najlepša, če jim podaš miloščino vsaj za duše, če jim že nisi mogla dati telesnega kruha. Mi duhovniki storimo, kar moremo. Saj smo dali sami sebe za to božje delo. Vaše pomoči pa prosimo vsaj toliko, da te naše žrtve ne bodo zastonj, da bomo mogli vsaj delati.

Danes prosimo za Obrenovac. Prostor za cerkvico je s pomočjo nekaterih dobrih duš kupljen. Znan slovenski stavbenik nam je napravil načrt. Cerkvica bi bila skromna, pa dostojna, pripravna za kakih 200 vernikov. Posvečena bo presv. božjemu Srcu.

Slovenija je posejana s cerkvicami in kapelicami. Toda vi bogati — vsaj drobtinic nam dajte z vaše bogate božje mize za naše uboge Lazarje. Pomagajte nam zgraditi cerkvico na čast božjemu Srcu tu na meji Mačve in Šumadije! Z vsakim milodarom boste zapisali svoje ime v božje Srce, in v tem bo ostalo neizbrisno vse vaše življenje na zemlji, ob vaši smrtni uri in vso večnost.

Darove je pošiljati na naslov: Katoliški župni urad, Beograd (Čukarica). (Denarni darovi naj se pošiljajo po položnici št. 53.475, Katoliški župski ured, Beograd.)

A. TUMPEJ,
kat. duhovnik
Čukarica - Beograd.

Mala roža

Povest v verzih

11. Žrtev.

Vrt Getzemani je bil Karmel za Rožo.
Golgota se v zlati rosi vidi bliže;
angel se umika s kelihom tolažbe;
padajo grozeče sence vedno niže;
drug za drugim božji se vrsté obiski.
Ali boš prejeti mogla dane križe?

Oče, kralj in angel varih tvoj je — mrtev!
»Ko sem zadnjikrat ,na svidenje!« mu rekla,
proti nebu zroč je zdihnil zdih: ,v nebesih!«
Čez obraz je tiha solza mu pritekla,
zadnja solza zame in beseda zadnja.
Z Bogom, oče! Moja volja je od jekla.«

Nóri so Martinovi otroci, nori!
Roga se jim svet, ko samostan zagrne
zadnjo hčer Celino: sestro Genovefo.
»Potrpíte, sestre! Vsak se list obrne.
Prepustimo svetu vse nemile sodbe;
Bog s častjo jih našo sodni dan zavrne.«

Kakor krt po vrtu bega dvom ji v duši.
Vstajajo krtine, padajo rastline:
vstajajo pošasti, padajo resnice,
trgajo se misli kakor pajčevine.
»Blagovest pogledam. Evangelij piše:
Le v ponižnem srcu vera ne premine!«

Bog je novo zanko satanu privolil.
Kot igra se dete s kamenčki na poti,
ti se z upi motiš. Ali še ne vidiš:
kar postaviš, vse podere se ti sproti.
»Prepustila upe, da mi jih izpolni,
kolikor jih hoče, božji sem Dobroti.«

Samostanu, sestra, nisi več potrebna!
Tvoja opravila vodi roka druga;
zadnji kot v kapeli več te ne pogreša;
večja nego tvoja drugih bo zasluga.
»Vendar ni nikoli večja moja radost
in nikoli manjša bila moja tuga!«

Močna in junaška bila si Judita!
Kakor kralj Esteri v radostnem strmenju
tebi Ženin kliče: Kaj želiš, nevesta?
Tvojemu ustreči hočem hrepenenju.
»Žrtev iz ljubezni bi hotela biti,
vendar ne drugače kakor le v trpljenju!«

Bog ne sprejme žrtve z vsakega oltarja.
Dva sta v sveti tempel molit šla Gospoda;
prvi dar zavrže, drugi dar objame,
taka darovalcev vseh je nas usoda.
Slava Mali roži! božjega imena,
božjih je čudes izvoljena posoda!

S. S.

Naša poslednja pot

Prva dva novembrska dneva zatrepetajo lučke na grobéh naših dragih. Zvon poje in vabi k molitvi za verne duše. Naše pobožne misli obiskujejo one, ki so že stopili preko duri večnosti in zdaj njih telo počiva ter čaka angelske trombe, ki jih bo zopet vzdramila v življenje.

Nehote pa nam misel preide na našo lastno poslednjo pot, ko nas bodo nesli ali peljali na božjo njivo. Nemi bomo ležali na mrtvaškem odru. Domači, znanci in prijatelji se bodo poslavljali od nas; zelena vejica se bo zibala nad nami, v soju sveč se

bodo zadnjič ozirali na naš blede, upadli obraz. Zabili nas bodo v krsto. Potem pa bo naša dobra in skrbna mati sv. Cerkev poslala enega ali več svojih služabnikov, duhovnikov, ki bodo opravili nad nami ganljivo lepe poslednje obrede in molitve. Truplo bodo izročili zemlji, da bo kot pšenično zrno v njej strohnelo, pa ne za vedno, ampak se bo zopet obudilo v novo, še vse lepše življenje. Verska resnica o neumrljivosti duše in o vstajenju telesa daje tolažbo in pogum nam samim, ob vsakem pogrebu pa lije tolažbo vsem preostalim,

ki z žalostjo in solzami stoje ob zevajoči jami. Naša sveta vera nas osrečuje v življenju in v smrti.

Pri vseh narodih so rajne pokopavali s slovesnostmi, ki so bile umrlim v počeščenje, njihovim domačim so pa lajšale osamelost. Pogrebni obredi sv. Cerkve so pa še pomembnejši; izražajo prepričanje o posmrtnem življenju, o vicah, o dostojanstvu človeškega telesa, ki je orodje duše, posvečeno po zakramentih in zakramentalih. Pogrebne molitve rimskega obrednika so po večini že iz 4. stoletja, ko je Cerkev po tristoletnem rimskem preganjanju dobila svobodo; že njih častitljiva starost nam jih torej priporoča. Pogreb odraslih se zelo loči od pogreba otroka. V lavantinski in ljubljanski škofiji so posebni pogrebni obredi, ki se nekoliko ločijo od rimskega obrednika, veljavnega za vso Cerkev.

Pogreb odraslih.

Ves obred ima tri dele: 1. prenos mrliča v cerkev, 2. sveto opravilo v cerkvi, 3. sprevod na pokopališče in pokop.

1. **Prenos mrliča v cerkev.** Pri cerkvi, kjer je pokopališče, pozvoni in duhovščina gre v črni obredni obleki proti hiši, kjer je mrlič, ali na kraj, kjer mrliški sprevod navadno čaka. Strežnik nese spredaj križ, izraz krščanskega upanja. Ko pridejo do mrliča, prižgo duhovniki sveče in župnik pokropi krsto z blagoslovljeno vodo, nato pa moli:

Ako boš gledal na grehe, Gospod, Gospod, kdo bo obstal?

Za pokojnikovo dušo prosi usmiljenja v 129. psalmu:

Iz globočine kličem k tebi Gospod, Gospod, sliši moj glas!

Župnik nato pokropi in pokadi krsto, rekoč:

Z nebeško roso naj orosi tvojo dušo Bog Oče in Sin † in Sveti Duh. Amen.

Z nebeško vonjavo naj okrepi tvojo dušo Bog Oče in Sin † in Sveti Duh. Amen.

Nato se razvrsti pogrebni sprevod. Žalno se glase zvonovi. Duhovniki pojo izmenoma Davidov 50 psalm:

Usmili se me, Bog, po svoji milosrčnosti in po obilnosti svojega usmiljenja izbrisi mojo hudobijo.

Ta spokorni psalm pretresljivo izraža spokornost, pa tudi upanje na odpusčenje. Njegovi ihteči stavki se mešajo z žalno melodijo zvonov v ganljivo molitev matere Cerkve.

Sprevod pride k cerkvi. Ob vstopu prosi duhovnik:

Pridite na pomoč svetniki božji, pridite naproti, angeli Gospodovi. Sprejmite njegovo dušo, nesite jo pred obličje Najvišjega. Naj te sprejme Kristus, ki te je poklical, in v naročje Abrahamovo naj te spremijo angeli. Sprejmite njegovo dušo, nesite jo pred obličje Najvišjega.

Krsto postavijo sredi cerkve na nosilih tako, da rajni gleda proti oltarju. Če je pogreb duhovnika, ga pa obrnejo tako, da gleda proti ljudstvu, ki ga je učil. Ob krsti gore sveče.

2. **Sveto opravilo v cerkvi.** V cerkvi bi se praviloma morale odpeti duhovne dnevnice (bilje) za rajne. Če je pogreb popoldne, naj bi se bilje in sv. maša opravile drugi dan; namestu krste se tedaj postavi mrliški oder (tumba), črno pregrnjen, in sveče ob njem.

Rimljani so pokopavali takoj, ko je bila smrt nedvomno dognana; pogrebni dan je bil torej isti kot smrtni dan. To se vidi še v molitvah pogrebne maše: »Prosimo te za dušo tvojega služabnika, ki si ji ukazal danes iti s tega sveta.«

Sv. mašo za pokojnega poje duhovnik v žalnih napevih. Pretresljiva je pesem pred evangelijem (sekvénca) »Dan jeze« (Dies irae). Mašnik jo bere, pevci pa pojo. Opisuje grozo sodnega dne, nato pa preide v zaupno prošnjo.

Kot evangelij se bere Jezusov razgovor z Marto o njenem bratu Lazarju, ki ga Jezus namerava obuditi. Vmes so tudi besede, ki veljajo za vsakega umrlega: »Jaz sem vstajenje in življenje. Kdor vame veruje, bo živel, četudi umrje.«

Po sv. maši si ogrne župnik črn večerniški plašč in gre h krsti, drugi duhovniki se z gorečimi svečami zvrste okoli njega. Župnik moli:

Ne stopaj k sodbi, Gospod, s svojim služabnikom (svojo služabnico), zakaj noben človek ne bo pred teboj opravičen, ako mu ti ne odpustiš vseh grehov. Prosimo torej, naj njega, ki ga priporoča iskrena prošnja krščanske vere, ne zadene tvoja obsodba, temveč naj bo s pomočjo tvoje milosti vreden, da uide sodbi maščevanja, ki je v življenju bil zaznamovan z znamenjem svete Trojice.

Potem pojo duhovniki kratko, pa resno razmišljanje o sodnem dnevu, katero vzbuja strah pred večno smrtjo v peklu in izzveni v prošnjo za pokojnega:

Reši me, Gospod, večne smrti tisti groze polni dan, ko se bosta majala nebo

in zemlja, ko prideš sodit svet z ognjem. Zatrepetal sem in se bojim, preiskava pride in prihodnja jeza. Tisti dan, dan jeze, stiske in bede, veliki in silno grenki dan.

Župnik gre okoli krste in pokropi ter pokadi truplo. Nato dokonča z duhovniki Očenaš in moli:

O Bog, ki ti je lastno, da vedno usmiljenje izkazuješ in prizanašaš, ponižno te prosimo za dušo tvojega služabnika (služabnice) I., ki si ji ukazal danes iti s tega sveta, ne daj je sovražniku v roke in ne pozabi je do konca, ampak zapovej, naj jo sveti angeli sprejmejo in privedejo v rajsko domovino, da ker je v tebe upala in verovala, ne bo trpela kazni pekla, ampak uživala večno veselje.

3. Sprevod krene na pokopališče. Pokop. Pokojnik se je poslovil od hiše božje, iz nje ga nesejo na božjo njivo, na pokopališče. Gredoč poje duhovnik:

V nebesa naj te spremijo angeli, ob tvojem prihodu naj te sprejmejo mučenci in privedejo naj te v sveto mesto Jeruzalem. Zbor angelov naj te sprejme in z Lazarjem, nekdanj ubogim, uživaj večni pokoj.

Kako slovesna, pa tudi kako prisrčna je ta prošnja! Z njeno vsebino se lepo ujema njen ganljivi napev.

Na pokopališču pokropi župnik grob v imenu presvete Trojice. Ko se krsta pograza v jamo, reče:

Vzemi, zemlja, kar je tvojega, Kristus naj sprejme, kar je njegovega; meso je iz zemlje, duh pa je od zgoraj vdihnjen.

Iznova pokropi in pokadi krsto, trikrat vrže nanjo prsti in pravi:

Iz prsti si ga (jo) naredil, s kostmi in kitami si ga sklenil, obudi ga, Gospod poslednji dan. Po Kristusu, Gospodu našem. Spominjaj se, človek, da si prah in da se v prah povrneš.

Ko so truplo zagrebli, moli duhovnik ob svežem grobu, naj Bog rajnega reši peklenjskih sil in jo v raju pridruži angelskim zborom. Z desnico naredi nad grobom križ

in moli za rajnega, za duše tistih, katerih trupla počivajo na pokopališču, in za vse verne duše v vicah. Ob slovesu pokropi grob in navzoče.

Kdor je pred smrtjo naročil, naj se njegovo truplo sežge v krematoriju (zgradbi za sežiganje mrličev), se ne more cerkveno pokopati in se mu mora odreči tudi vsako javno cerkveno opravilo za rajne. Cerkev prepoveduje sežiganje mrličev in se drži stare krščanske navade pokopavanja, ki posnema Jezusov pokop. Tudi je bolj naravno, da telo šele polagoma, ne pa nasilno v ognju razpade v prah. Ni pa sežiganje mrličev samo po sebi zlo in bi ga katoliška Cerkev iz tehtnih razlogov lahko dovolila, kakor ga molče dovoljuje v krajih, kjer je bilo v navadi, preden je tje prišlo krščanstvo. Cerkev posebno sedaj prepoveduje sežiganje mrličev, ker ga mnogi zagovarjajo prav iz mrznje do krščanstva in so jim krematoriji nekak izraz protikrščanskega mišljenja.

Rajnim pomagajmo zlasti s sv. mašami, ki jih naročimo zanje, z molitvami in odpuški. S cvetjem in nagrobnikom samo častimo njih spomin, njih duše pa od tega nimajo koristi.

Pogreb otroka.

Kadar umrje otrok, ki še ni prišel k pameti, izraža Cerkev v pogrebnih obredih in molitvah sveto veselje, da ga je Bog v krstni nedolžnosti in deviški čistosti vzел k sebi. Rimski obrednik naroča, naj otročiča ovenčajo z zelenjem in cvetjem. Duhovnik ima pri pogrebu belo štolo, znak otrokove nedolžnosti. Psalmi in molitve dajejo Bogu hvalo in prosijo za navzoče, da bi tudi njim bil Bog milostljiv in jih vodil po poti pravičnosti. Ako pri otroškem pogrebu zvonijo, zvonjenje ne sme biti žalostno, ampak mora biti veselo.

*

Le dobro si oglejmo krščanski pogreb, ker bo med njegovimi obredi in molitvami tudi naše telo jemalo slovo od tega sveta in se bo pogreznilo v trohno. Zamislimo se, da mi ležimo v rakvi. To ni nikako strašilo in plašenje, ampak zdravilna priprava za dogodek, ki nas neizbežno čaka in od katerega bo vse odvisno. Bog nam daj srečno smrt!

Dr. Fr. Jaklič.

Naši dragi rajniki

Saj boste pri vas tudi šli obiskat na vernih duš na pokopališču grobove dragih rajnikov. Pa cvetja jim boste prinesli in lučke našgali; morebiti prav malo in skromno, ker še za žive vsega manjka. Tako boste poskrbeli za njih grobove kakor da bi mrtvi videli vašo ljubezen, kakor da bi jim hoteli

pregnati mraz in temo iz mrzlega in temnega groba.

Lepa je res skrb za grobove, nam v tolažbo in bližnjemu v opomin. Spričevalo vam daje, da tistih, ki v grobu počivajo, še niste pozabili. Za nas kristjane pa je krščanski grob tudi glasnik tolažbe in

upanja. Saj tisti, ki njih mrtva trupla v grobu počivajo, v luči vere prav za prav niso mrtvi. Ko bi imeli prav tenak sluh vere, bi slišali iz groba njih glas, morebiti poln veselja in radosti od tam, kjer je Bog sam obrisal vsako solzo iz njih oči, kjer ni več žalosti, ne bridkosti, kjer je vse hudo za njimi. Ali pa bi morebiti slišali p r e t r e s - l j i v e p r o š n j e iz vic, iz kraja, kjer vaši dragi rajniki zelo trpe in si sami prav nič pomagati ne morejo. Naši dragi rajniki žive tudi po smrti in mi ostanemo z njimi v prav tesni zvezi, razen seveda z onimi, ki so se s sveta ločili kot neprijatelji božji, v smrt-nem grehu. Z vsemi drugimi ostanemo v zvezi, s tistimi, ki so v nebesih in z onimi, ki so v vicah.

Kako široka in globoka morja ločijo nas in one naše domače, ki tam za morjem v Ameriki prebivajo. Nič se ne moreš z njimi pogovoriti, tako so daleč od tebe. Toda čez morje vozijo velike ladje in no-sijo pisma — in koliko jih je — iz Amerike v naše kraje in od nas k onim onstran morja. Včasih se človek še lažje pogovori v pismu kakor pa, če ima človeka samega pred seboj. Pa še nekaj! Iz enega v drug kraj romajo tudi razni denarni darovi so-rodnikom in prijateljem v pomoč; večinoma iz Amerike v naše kraje.

To je podoba zveze, ki je med nami zemljani, pa med onimi, ki so pred nami v Gospodu zaspali. Samo podoba. Iz dalj-nih gričev večnosti nam pošiljajo pozdrave in mi jim jih vračamo. Prošijo nas v svoji zapuščeni pomoči: mi jim pomagamo. Molimo zanje, darujemo zanje sv. maše, sv. obhajila, odpustke in jim njih trpljenje lajšamo.

Kakšen je torej nauk Cerkve o onih, ki umrjejo? Ko se duša loči iz telesa, pride pred neskončno pravičnega Sodnika. Čas usmiljenja in dobrote božje je zanjo minil: prične se neskončna božja pravičnost. Ka-ko sodi nebeški Sodnik? Takole: ako duša nima na sebi prav nobenega madeža, ako je tudi za časne kazni, ki si jih je z grehi zaslužila, že zadostila, bo šla njena pot naravnost v nebesa. Če se Sodniku približa duša v smrt-nem grehu, je takoj obsojena v večno pogubljenje. Ako pa stopi duša pred božji prestol sicer v svatovskem oblačilu božje milosti, pa ima na sebi male grehe ali pa še ni odplačala vsega dolga za časne kazni, pride na kraj očiščevanja — v vice, ker nič nečistega ne pride v nebeško kra-ljestvo.

In bogve, koliko jih je v vicah, ki tako željno čakajo, da bodo že skoraj rešeni te

strašne ječe vic. Sami si sedaj za nebesa prav nič zaslužiti ne morejo; s trpljenjem le o d p l a č u j e j o dolg, ki tlači njih duše. In morebiti bodo še trpeli veliko mesecev, veliko let, preden bodo šli pred obličje neskončno čistega in svetega Boga.

In s temi dušami v vicah smo mi v tako tesni zvezi, še vse bolj kakor z našimi domačimi v Ameriki. Dušam v vicah vsak hip lahko pomagamo in lajšamo trpljenje z molitvijo, s sv. obhajilom in s sv. mašo, z odpustki in dobrimi deli. Med temi dušami so tudi tvoji dobri znanci in prijatelji, tvoji najbližji sorodniki in domači, ki jim nobene prošnje odreči ne moreš. Prav in lepo je, da poskrbiš za grobove tvojih dragih, ali po pravici rečeno: vse to je bolj v tolažbo živim kot pa v pomoč mrtvim. Mrtvi te prosijo drugačnega cvetja in drugačnih rož in drugačnih lučk. In ker imaš dobro in sočutno srce, jim boš rad pomagal, kakor sva se prej dogovorila.

Vernemu človeku je v veliko tolažbo, da je z dragimi rajniki, ki jih sicer ne vidi, vendarle v tako živi resnični zvezi. Čeprav je srce vse z žalostjo napolnjeno, nam vera teši bridke ure s tolažljivimi mislimi, ki od Boga samega prihajajo. Prelepo v o - š č i l o rajnikom je tista* tolikrat ponavljana beseda: Gospod, daj jim večni pokoj, in večna luč naj jim sveti!

Za nas je sedaj še advent, priprava na veliki dan, ki se tako hitro bliža. Sedaj molimo za druge: Gospod, daj jim večni pokoj! — pa bodo morebiti prav kmalu drugi za nas to prošnjo ponavljali. In potem se bo-mo še mi pridružili nepreglednim vrstam, ki so šle k Bogu po plačilo. Tako lepo je po-tolažil Pavel Tesaloničane, ko so ga spraševali, kako je z njih rajniki. »Nočemo pa, bratje, da bi bili vi nevedni o ranjkih, da se ne boste žalostili kakor drugi, ka-teri nimajo upanja. Zakaj, če verujemo, da je Jezus umrl in vstal, bo Bog tudi tiste, ki so zaspali, po Jezusu pripeljal obenem z njim... Kateri so v Kristusu umrli, bodo vstali prvi.« (1 Tes 4, 13 sl.) Kako raz-ločno pove apostol, da smo res nesmrtni; duše so že po naravi neumrljive, telesa bo-do pa poslednji dan vstala k sodbi in se prikazala pred Sodnikom.

Tudi naše Marijine družbe svojih mrtvih članov ne pozabijo. Splošna pravila Marijinih kongregacij tako lepo naročajo: »Z bratsko ljubeznijo in krščansko prijaz-nostjo naj se vedejo drug do drugega in naj pogosto prosijo Gospoda Boga za po-trebe družbe in družbenikov, zlasti bolnih. Kadar se kdo od njih preseli v večno živ-

ljenje, naj tisti, ki morejo, spremijo njegovo truplo do groba, vsi pa naj zasebno molijo za večni pokoj njegove duše. Poleg tega naj skupno molijo zanj dnevnicke za umrle, ali druge molitve, in poskrbe, da se opravi

zanj sv. maša z odpustkom privilegiranega oltarja. (Slov. prevod str. 23.)

Naj bi se tudi naše družbe po tem ravnale.

Dr. Ciril Potočnik.

Nagrobnice za deklishe Marijine družbe

VI.

*Od nas si, sestra se ločila,
končala boj in strmo pot,
telo je smrtna noč zakrila,
povabil k sebi te Gospod.
Brezmadežne si hčerka bila,
hodila zvesto si za njo,
za Jezusom si križ nosila,
borila vedno se srčno.*

*Plačilo, sestra, si prejela:
Boga boš večno glédala,
z Marijo hvalo njemu pela,
molila in ljubila ga.
Marijo prosi, sestra draga,
da bomo vedno zveste ji,
da tudi nam prisije zmaga,
ki zdaj se je raduješ ti.*

*Če še pomoči boš rabila,
ne boj se, sestra ljubljena,
Marija zate bo prosila
in tvojih sester množica.
Nebeške sreče luč naj sije
pri Bogu tebi vekomaj,
na srcu Matere Marije
počiva tvoja duša naj.*

VII.

*Usahnil ti je cvet življenja,
objela smrtna noč telo,
končala se je pot trpljenja,
povabil Bog te je v nebo.
Mariji si se posvetila,
mladost si darovala ji,
svetinjo njeno si nosila,
za njeno čast gorela si.*

*Od nas si zdaj se poslovila,
k nebeški Materi si šla,
ker njena zvesta hči si bila,
bogato boš poplačana:
Boga na veke boš ljubila,
nebeški mir uživala,
z Brezmadežno se veselila,
gorjá, bridkosti rešena.*

*O vemo, da si že spoznala,
da srečna vsaka je deklé,
ki je Mariji darovala
mladosti svoje bisere.
Mariji zveste ostanimo,
na zadnjo uro mislimo,
njej svoja srca podarimo,
ljubimo in častimo jo!*

Pregled Marijinih družb v ljubljanski škofiji

V tej in prihodnji »Bogoljubovi« številki bomo priobčili število kongreganistov in Marijinih družbenic, prav tako tudi število otrok v Marijinih vrtcih po posameznih župnijah. Statistika je sestavljena na podlagi poročil iz l. 1933. Pri družbah, od

katerih poročil kljub ponovnim prošnjam nismo prejeli, smo mesto številke postavili vprašaj. Vemo, da številka ni vse in da s tem ni ocenjeno notranje življenje in delo po družbah, vendar pa tudi marsikaj pove.

Škofijsko vodstvo Marijinih družb.

Župnija:	Marijina družba				Marijin vrtec	
	deklet	žensk	fantov	moč	deklet	deček
Dekanija Cerknica:						
Babnopolje	17	—	—	—	—	—
Begunje pri Cerk.	72	—	42	—	56	42
Bloke	156	—	19	—	140	120
Cerknica	165	—	—	—	211	184
Grahovo	81	—	—	—	80	74
Planina pri Rak.	60	34	?	—	38	26
Stari trg pri Ložu	192	—	Obnovlj. 27	—	175	105
Sv. Trojica nad C.	18	—	—	—	58	45
Sv. Vid nad Cerk.	67	—	Prenehala med voj.	—	—	—
Dekanija Kamnik:						
Dob	160	97	—	—	100	90
Domžale	163	170	29	—	158	145
Gozd	47	—	—	—	—	—
Homec	101	105	61	—	56	50
Ihan	103	120	52	—	83	74
Kamnik	135	121	53	—	105	80
Komenda	255	229	100	115	—	120
Mekinje	78	58	26	—	37	35
Mekinje (p. uršul.)	20	—	—	—	19	—
Mengeš	306	170	38	—	100	80
Motnik	18	—	—	—	50	30
Nevlje	54	30	38	—	7	6
Rova	33	27	—	—	—	—
Sela pri Kamniku	49	82	13	—	58	38
Stranje	54	44	16	—	28	12
Šmartin v Tuhinju	110	109	59	68	73	59
Špitalič	34	—	—	—	26	20
Tunice	35	—	—	—	35	30
Vodice	186	182	70	—	80	70
Vranja peč	24	—	24	—	?	?
Zg. Tuhinj	68	98	20	30	80	60
Dekanija Kočevje:						
Kočevje	20	—	—	—	—	—
Fara pri Kostelu	60	—	—	—	36	30
Mozelj	9	—	—	—	—	—
Nemška Loka	3	—	—	—	—	—
Osilnica	95	30	—	—	—	—
Stara cerkev	28	—	—	—	—	—
Stari log	78	—	—	—	40	28
Dekanija Kranj:						
Kranj	174	249	26	—	145	142
Besnica	15	10	—	—	—	—
Cerklje p. Kranju	315	—	—	—	197	158
Duplje	18	—	—	—	52	28

Župnija:	Marijina družba				Marijin vrtec	
	deklet	žensk	fantov	moč	deklet	deček
Goriče	42	29	22	—	17	13
Kokra	11	—	—	—	—	—
Kovor	ustanovitev se pripravlja				—	—
Križe	104	122	—	—	108	80
Lom	32	37	—	—	19	20
Mavčiče	97	48	—	—	—	—
Naklo	70	?	—	—	92	71
Podbrezje	59	—	—	—	36	35
Preddvor	74	—	—	—	72	54
Predoslje	—	—	—	—	—	—
Smlednik	145	180	50	—	120	102
Šenčur	264	175	?	—	53	42
Šmartin p. Kranju	115	—	—	—	?	?
Št. Urška gora	34	—	—	—	17	34
Trboje	27	33	—	—	28	22
Trstenik	razpuščene				—	—
Trzič	151	214	—	—	80	60
Započe	33	38	1+3 kasl.	—	17	23
Dekanija Leskovec:						
Leskovec	340	156	—	—	?	?
Boštanj	70	—	—	—	100	40
Bučka	61	—	—	—	54	68
Cerklje ob Krki	210	181	76	167	142	125
Čatež ob Savi	156	149	—	—	53	40
Kostanjevica	103	—	—	—	64	42
Krško	39	—	—	—	—	—
Raka	170	—	64	—	150	100
Studenc	126	54	—	—	—	—
Sv. Duh v V. Trnu	40	46	—	—	62	40
Sv. Križ ob Krki	244	—	—	—	—	—
Škocijan p. Mokr.	158	64	—	—	145	92
Št. Jernej	469	—	60	—	450	250
Vel. Dolina	105	—	—	—	125	110
Dekanija Litija:						
Dobovec	28	—	—	—	—	—
Dole pri Litiji	112	—	28	—	43	38
Hotič	21	36	—	—	—	—
Janče	52	—	27	—	—	—
Javorje	40	—	—	—	36	28
Kresnice	54	40	Se pripravlja	—	66	73
Polšnik	35	—	—	—	29	25
Prežganje	74	—	68	—	52	47
Primskovo	70	—	—	—	18	—
Radeče pri Z. m.	81	—	—	—	50	30
Sava	22	23	—	—	25	21
Svibno	46	—	—	—	—	—
Šmartno pri Litiji	308	272	137	—	195	183
Štanga	31	19	15	—	13	20
Št. Jurij pod Kum.	52	—	—	—	26	20
Zagorje	55	30	—	—	120	80

Nadaljevanje pride.

Pomočnik v zadregi

Sveti Juda Tadej.

Nikoli se ne spominjam, da bi bil v slovenskem jeziku kje bral kaj o sv. Judu Tadeju ali videl kje njegovo sliko. Nemci v Avstriji še bolj pa v »rajhu« ga pa močno časté. Sveti Juda Tadej velja za pomočnika v posebnih tiskah, v obupnih okoliščinah. Naj vam ga torej malo predstavim.

Apostol Juda Tadej, brat Jakoba mlajšega, je bil po materini strani kakor tudi po strani sv. Jožefa Jezusov sorodnik. Njegova mati je bila Marija Kleofova, ki se v svetem pismu imenuje Marijina sestra, kar pa pomeni samo sorodnico. Stala je z Marijo pod križem in se brigala za Jezusovo sveto telo tudi po pokopu. Oče njegov je bil Alfej ali Kleofa, po izročilu brat sv. Jožefa in učenec Jezusov, eden izmed onih dveh, ki se jima je Jezus prikazal na poti v Emavs.

Juda Tadej je skupaj rasel z Jezusom in pozneje postal njegov apostol. List, ki ga je napisal, je med knjigami svetega pisma. Sam se imenuje v njem ponižno služabnika Jezusa Kristusa. Po vnebohodu Jezusovem je kot apostol oznanjeval vero po Judeji, Samariji, Idumeji in Mezopotamiji. Nekateri trdijo, da je bil tudi v Afriki. S čudeži, ki jih je delal v imenu Jezusovem, je pridobil za Kristusa nešteto duš. S tem je vzbudil jezo nevernikov, ki so ga pobili s koli. Njegovo telo je pokopano v Rimu v cerkvi sv. Petra.

Menda so častili kristjani svetega Tadeja že od prvih časov krščanstva. Obračali so se k njemu v posebno težkih, obupnih slučajih. In ker je bilo mnogim pomagano, je njegovo češčenje naraščalo. Nekateri menijo, da je Bog svetega JUDA zaradi tega hotel prav posebno poveljati ker je tako rekoč trpel na dobrem glasu, ko je imel z izdajalcem isto ime. In res se nam ime JUDA nič kaj prikupljivo ne sliši, saj nas nehote spominja na Iškarijota. Seveda ime samo na sebi ni še nič napačnega, samó če ga le dober človek nosi.

K češčenju tega apostola in čudodelca je nekoliko pripomogla tudi sveta Brigita. Zatrjevala je, da ji je Zveličar naročil, naj se zaupno nanj obrača.

Na Nemškem se marsikje vidi podoba tega svetnika tudi v cerkvi. V posebnih knjižicah so zbrane molitve, devetdnevnic in litanije njemu na čast, pa tudi zgodbe o raznih uslišanjih. Mogoče da tuintam tudi na Slovenskem sv. Tadeja kaj častite, a veliko o tem češčenju ni slišati. Morda bodo služile te vrstice komu v spodbudo, da se bo v zadregi obrnil na tega svetega pomočnika. V ta namen podajamo tu dve molitvi na čast sv. Tadeju. Prva je obdaran z odpustkom 300 dni. (Pij X., 17. avgusta 1908.)

Slavni sv. Juda Tadej, zaradi onih velikih prednosti, ki so te tako zelo odlikovale v tvojem življenju: sorodstva z našim Gospodom Jezusom Kristusom in apostolstva; zaradi one slave, ki jo zdaj v nebesih uživaš kot plačilo tvojega truda in tvojega mučeništva, izprosi nam od Delivca vsakega dobrega daru vseh duhovnih in časnih milosti, ki jih potrebujemo, da si bomo obrnili v prid vse božje nauke, ki si nam jih zapustil ti v svojem pismu. Da, izprosi nam, da postavimo splotje popolnosti na temelj vere z gorečo molitvijo, izprosi milost Sv. Duha, da ostanemo zvesti in stanovitni v ljubezni božji, v zaupanju na božje usmiljenje za večno življenje, da si bomo z vsemi primernimi sredstvi prizadevali zmotencem pomagati, in bomo tako poveljevali slavo, veličastvo, gospostvo in moč Onega, ki nas more greha obvarovati, čiste ohraniti in z veseljem napolniti ob prihodu našega Gospoda in Zveličarja Jezusa Kristusa. Amen.

Molitev v veliki stiski.

O sveti Juda Tadej, ti sorodnik Jezusa, Marije in Jožefa, ti slavni apostol in mučenec, ljubljene presvete Trojice, bogat na čednostih in slaven zaradi svojih čudežev, ti hitri pomočnik teh, ki te kličejo, veliki zaščitnik teh, ki vate zaupajo, ti zvesti priprošnjik v težavnih zadevah! V svoji stiski se zatečem k tebi. Ne vem si več druge pomoči, če se me ti ne usmiliš. Iz globočine srca kličem k tebi: O, hiti mi na pomoč! Tebi je dal Bog to prednost, da pomagaš tem, ki so že skoro obupali. O, poglej vendar name; moje življenje je življenje križa, moji dnevi so dnevi bridkosti in moje srce je morje grenkosti. Vsa moja pota so s trnjem posuta in komaj mine kak trenutek, ki ni priča mojega zdihovanja. Malosrčnost in potrnost se me polasča, moja duša je obdana s temnimi oblaki. V teh težavnih razmerah prihajam k tebi in ne grem proč, dokler me ne uslišiš. Pridi mi na pomoč, o veliki sveti apostol, da bom mogel poveljevati božje usmiljenje ter tvojo moč in dobroto. Vse svoje življenje ti bom hvaležen in hočem ostati tvoj častilec, dokler se ti ne bom zahvaljeval v nebesih. Amen. J. Kalan.

Za domovino, za mir med narodi, za modrost poglavarjem — se obračajmo k Njemu, ki je Kralj miru. Tako beremo v Sv. pismu (I Kron 29, 11 do 13): »Vse, kar je v nebesih in na zemlji, je tvoje; tvoje, Gospod! je kraljestvo, in ti si čez vse poglavarje. Tvoje je bogastvo in tvoja je slava; ti gospoduješ čez vse, v tvoji roki je velikost in gospostvo čez vse. — Zdaj tedaj, naš Bog, tebe slavimo in hvalimo tvoje častito ime...«

Da se oddolžimo pozivu na uvodni strani, vdržimo večkrat tudi domovino in mir med narodi v namene svojih molitev in pobožnosti! 12. ura v knjigi »Večna molitev« ima naslov »Za domovino!« V ljubljanski stolnici opravljamo te molitve vsak četrtek zvečer od 8—9 pred izpostavljenim sv. R. T. Vabimo ljubljanske vernike, da se pridružijo še v večjem številu.

Kaj je lepega po svetu

Morda se še spominjate od zadnjič: v Rim gremo h kanonizaciji sv. Konrada iz Parzhama. Prišli smo do Padove, kjer stoji sloveče svetišče sv. Antona. Na nadaljnem potu smo se ustavili tudi v Florenci.

Iz mesta smo se peljali z avtobusom na bližnji grič: v Fiescole. In tam smo izstopili pred — stolno cerkvijo.

Mene je posebno veselilo, da smo si ogledali — česar doslej še pri nobenem rimskem romanju nisem videl — cerkev in samostan sv. Marka. Tu je namreč živel in deloval sloveči dominikanec Savonarola. Ohranjena je še njegova celica in drugi spomini nanj. Ta mož je v cerkveni zgodovini izredno zanimiva prikazen. O njem se piše in razpravlja kakor o malokaterem drugem. Meni je bil Savonarola vedno simpatičen. Prebral sem knjigo v dveh debelih delih, ki jo je o njem napisal monakovski profesor Schnitzer. Savonarola je bil nekak prerok svojega časa. Živel pa je v najžalostnejši dobi cerkvene zgodovine. Klical je glasno k reformi, to se pravi po domače: k pokori in k poboljšanju življenja. Morda je šel v svoji gorečnosti malo predaleč. Konec njegov je bil ta, da so ga z dvema tovarišema na glavnem mestnem trgu — obesili in sežgali. Tudi ta trg in mesto njegove smrti smo si ogledali. Preroki niso nikoli priljubljeni. Tudi prerokom stare zaveze se je godilo podobno. »Katerega prerokov niso kamenjali vaši očetje?« je očital Jezus Judom. Preroki namreč niso samo prerokovali, ampak predvsem pokoro oznanjevali. In to jih dela neprijetne.

Ni treba, da bi bil kdo prav velik »prerok«. Naj le oznanjuje ljudem malo, samo malo pokore — recimo abstinenco — pa kmalu okusi, kako se je godilo velikim prerokom!... Vedno stara pesem! O pokori ljudje ne želijo veliko slišati. Tudi kristjani, in še celo pobožni, ne...

Kaj naj pa povem o Rimu? Slišali in brali ste o njem že veliko, nekateri ga tudi sami videli. Zato vas ne mislim dolgočasiti s splošnim popisovanjem Rima. Mene je pot vodila predvsem na dva kraja: v rezidenco jezuitov in v zavod sv. Jeronima. V prvi prebiva naš rojak, dr. p. Anton Prešeren, generalni asistent jezuitske družbe; v drugem pa gospodari Hrvat, prelat dr. Juraj Madjerec. Ta dva gospoda sta mi pogladila in pripravila pot do sv. očeta. V zavodu sv. Jeronima mi je pa g. prelat oskrbel

tudi prijetno stanovanje. Celih 11 dni sem užival gostoljubnost zavoda. Osem mladih hrvaških svečnikov stanuje v njem in obiskuje papeževe visoke šole, da postanejo rimski doktorji. Gospodinjstvo pa vodijo zagrebške milosrdnice, a za pomočnico imajo slovensko dekle iz Dornberga. Slovenskih deklet po rimskih službah in slovenskih fantov pri vjakih dobite v Rimu dosti. Da sem se za življenje teh domačink zanimal, si lahko mislite...

G. prelat Madjerec me je pa peljal tudi k slovesni kanonizaciji sv. Konrada. Zares peljal in peljati dal; peljal pa se je tudi sam. Naročil si je namreč avto, ki naju je čakal pred hišo in izložil pred cerkvijo sv. Petra. Nato me je gospod prelat peljal okoli velike cerkve in od zadaj pri stranskih skritih vratih sva stopila v cerkev in kmalu stala na najlepšem prostoru prav pod kupolo. Kakor znano, stoji glavni oltar, na katerem le sv. oče mašuje, sredi cerkve pod kupolo. Med tem oltarjem in med zadnjim koncem cerkve je velik prostor, in ta prostor je prihranjen za posebej povabljene udeležence. Ob desni in levi so postavljene tribune, dolge vrste se-

Gospod, usmili se!

Flandrin

Jezus joka nad Jeruzalemom

dežev. In dva teh sedežev sva zavzela midva, tako da sva imela pred očmi vse veličastne prizore, ki so se odigrali pred nami. Boljšega prostora si nisem mogel želeiti. Na levo roko veliki oltar, ravno meni nasproti en papežev prestol, na desno pa drugi. Za papeža sta pripravljena dva prestola: eden ob strani, drugi na koncu cerkve (v apsidi). Glavni obredi se vrše tukaj na koncu.

Vsa slovesnost traja pet ur. Od osmih do ene. Kdor nima sedeža, mora biti trden v nogah, da more tako dolgo vzdržati. Nisem si zapisaval, kaj in kako se je vse godilo, in medtem na podrobnosti tudi že pozabil. Pa bi bilo tudi predolgo, ko bi vam hotel vse nadrobno opisovati. Zadovoljiti se morate torej samo z glavnimi črtami, s katerimi vam narišem slavnost kanonizacije. Sprejmite torej od mene nekaj malega.

Slika novoproglašene svetnika je bila izpostavljena že na pročelju cerkve sv. Petra. Potem so razvrstili v cerkvi še zastave ali bandera, ki je na njih že bila slika novega svetnika. Ko prinesejo sv. očeta kakor ponavadi na slovesen način v cerkev, gre sprevod prav do konca cerkve, v apsidu, tam kjer štirje veliki cerkveni učenci nosijo oltar, ki je v njem hranjen stol sv. Petra. Tam je tudi glavni prestol, ki ga zaseda sv. oče. Potem ko utihnejo

trombe, ki so spremljale slavnostni sprevod, in pevci, ki so sv. očeta pozdravili »Ecce sacerdos magnus« — (»Glejte, veliki duhovnik!«), pristopi pred sv. očeta gospod svetnega stanu (neki rimski grof), in ga prosi v imenu kongregacije, ki je preiskala življenje in čudeže blaženega Konrada, prav prisrčno (latinsko »instanter«), naj ga proglasi za svetnika. Sv. oče odgovori, da je treba najprej poklicati Sv. Duha. Nato vsi pokleknejo in pevci pojejo himno k Sv. Duhu. Pevski zbori so bili postavljeni trije na raznih krajih, ki so se oglašali vsak ob svojem času. Litanije je pel zbor benediktincev. Ko je to končano, pristopi in prosi omenjeni zastopnik kongregacije še prisrčneje, »instantius«, naj bo blaženi Konrad proglašen za svetnika. Sv. oče odgovori, da je treba prositi pomoči svetnikov. Zopet vsi pokleknejo in pojejo litanije svetnikov, kakor se pojejo pri procesiji križev teden. Ko so te končane, prosi isti gospod tretjič najprisrčneje, »instantissime«, za proglašenje. Tedaj se sv. oče vzdigne in s slovesnim glasom prebere odlok kongregacije, ki je že od njega potrjen, da se kapucinski brat Konrad iz Parzhama po preiskavah, ki so se izvršile o njegovem življenju in njegovih čednostih, prišteje med svetnike božje. Nato sv. oče zapoje Te Deum, ki ga nadaljujejo pevci in vsa cerkev.

Ta obred je trajal dve uri. Nato se prične pontifikalna sv. maša. Sv. oče se poda na stranski prestol, ki je stal ravno nasproti njegovemu sedežu, ter se napravi za mašo. Sv. maša pa je trajala tri ure. Kaj pa je vendar tako dolgega? Da omenim samo nekatere reči! Diakona in subdiakona sta po dva: latinska in grška. Diakon je bil neki kardinal-diakon, subdiakon je bil neki prelat; grški diakon in subdiakon sta bila dva redovnika vzhodnega obreda. Berilo in evangelij se pojeta latinsko in grško. Po evangeliju bere papež na svojem prestolu homilijo, govor, na čast novemu svetniku. — Pri darovanju se razvrsti sprevod, v katerem je nekaj kardinalov in nekaj drugih duhovnikov, da prinesejo razne darove: kruh in vino in druge sadeže, pa tudi ptičke v kletkah in ne vem kaj še vse. To je posebno zanimiva točka papeževe maše. Pri povzdigovanju se sv. oče obrne s sv. hostijo in kelihom na tri strani in jih pokaže v počaščenje. Sveto obhajilo zaužije papež ne pri oltarju, ampak na prestolu, kamor mu je prinese diakon, in sicer zaužije sv. kri ne naravnost iz keliha, ampak po cevki. To so glavne posebnosti papeževe sv. maše. Seveda se vrši vse zelo slovesno in častljivo, zato pravijo: če jih je več pri oltarju, bolj počasi gre. Papeževa asistenca je pa tako velika, da se še prešteti ne da.

Kako je cerkev ob takih prilikah okrašena in razsvetljena, o tem samo tole: Po vsej cerkvi je bilo kakih 1000 lestencev. Natančno šteti jih nihče ni mogel, a preračunal sem, da jih mora biti okoli tisoča. Na vsak lestenec smemo šteti 15 luči. Torej je bilo v cerkvi 15000 luči. Tudi v tem so Italijani občudovanja vredni: koliko se potrudijo in žrtvujejo za okrašenje cerkva. Tudi po drugih rimskih cerkvah gori po cele dneve veliko luči. V tem oziru so naše cerkve v primeri z njihovimi — hladne.

Kanonizacija, proglašenje za svetnika, se torej vrši s tolikim sijajem, kolikor ga je človeška moč sploh zmožna. Večkrat med sv. opravilom sem si mislil: Dobri brat Konrad pač ni nikoli mislil, da bo kdaj njemu na čast takale parada!

Mislil sem si pa tudi: Vsi vidimo, kaka čast čaka svetnike že na zemlji, kaj šele v nebesih, zakaj Bog tudi nam ne da take pameti, da bi še mi hoteli doseči čast kanonizacije in svetništva. Sv. Avguštin je sicer rekel: »Če so zmogli ti in tē, zakaj bi ti ne, Avguštin?!« Avguštin je bil zelo brihten mož. Toda jaz si vendar dovolim trditi: Komur Bog ne da, ta s a m i z s v o j e m o č i, in naj se še toliko trudi, nikoli ne more postati tak svetnik, da bi mu Cerkev dodelila čast oltarja. Taki so res izvoljenci božji. Veliko je poklicanih, malo pa izvoljenih. Vsi pa moramo hrepeneti, da se zveličamo, da postanemo sveti, svetniki, če ne veliki, pa mali. Vsakega resnično vernega kristjana želja in prizadevanje mora biti, postati svetnik, to se pravi: postati svet, priti v nebesa kolikor mogoče visoko. Saj ni treba, da nas za svetnike proglasijo, da bi nam papež in kardinali čast skazovali, da bi nam 15.000 sveč prižigali. V tolažbo nam je pri naši sla-

M. Laach

Predobra...

bosti to, da celo svetniki, veliki svetniki, niso bili brez vseh človeških slabosti. Sv. Frančišek Saleški, sam velik svetnik, je dejal tako tolažljivo, da nas bodo naše slabosti šele četrte ure po naši smrti zapustile. Takó močno se nas držé, zato ni čudno, če se jih ne moremo otresti. Bog pozna naše slabosti in ima večje potrpljenje z njimi, kakor ga imamo mi ljudje drug z drugim.

J. Kalan.

N A M A R I J I N I H P O T I H

Z Marijinih gredic

11. Duševno siromaštvo.

Svet premore dosti učenjakov. Večji se vrste z manjšimi, veljavni z neveljavnimi, neslavni jo ubirajo za slavnimi, precej učeni hodijo za zelo učenimi. Najbolj se bojim tistih učenjakov, ki so najbolj učeni, ki vse vedo, ki niso nikdar za noben odgovor v zadregi, ki na najtežja svetovna vprašanja odgovarjajo z največjo lahkoto.

Ze iz šolskih klopi me spremlja žalostna izkušnja: tisti otroci, ki vedno vse vedo in znajo, katerim se ni treba nikdar ničesar učiti, tisti mi delajo vedno največje težave. Zakaj dokler hodijo v šolo, je njih učenost prazna, kadar pa šolo zapuste, takrat se pa ponosno bijejo na svoje prsi, češ da ničesar več ne verujejo. Pred skromnimi učenjaki imam spoštovanje in strah, pred tistimi, ki

M. Laach

Sv. Cecilija

vse znajo, pa samo strah. Pa je prvi strah dosti različen od drugega.

Jesen je prišla v naše kraje in z jesenjo jesensko delo. Pa koliko! Čez dan na polju, zvečer doma. Dela ima priden človek vedno dosti, kdor toži, da ga ne dobi, je v najbližjem sorodstvu z lenuhi.

Na Gregoričevem dvorišču so obrezovali repo. Kakor v tovarni so gibale roke pridnih domačih delavcev; pa še Graparjevi so pripomogli, da se je kup porvane repe vidno manjšal.

Takrat je prineslo mimo Toneta.

»Dober večer, Tone! Boš malo prisedel med nas?«

»Ne vem, oče. Nekam naprej se mi mudi.«

»Tebi se zmeraj nekam mudi, pa sam ne veš kam.«

Tone je užaljeno pogledal. On, da bi ne vedel, kam se mu mudi. Kakor da bi ne slutil, da mu Gregorič lahko ponudi stol in nož in Tone bi bil nekako primoran pomagati. Boš! Tone, da bi delal! Pa še pri Gregoriču! Pri Gregoriču že ne! Saj še ni pozabil tistega. Res je bilo to že pred davnim časom, nekaj let je že od tega, pa pozabil Tone le še ni.

Vendar je iz uljudnosti prisedel.

»Naj bo no, da ne boste mogli reči, kako je Tone prevzeten.«

Za delo seveda ni prijel. Ne zato, da bi ne maral delati, ampak ker pri Gregoriču ni maral delati. Preveč se mu je bil gospodar zameril, preveč ga je bil žalil in zoper Tonetov ponos bi bilo, da bi tako žalitev kar mirno spravil in pogoltnil. Ne,

ne, pokazati mora, kaj je on, Tone, Golobov Tone.

Tone, Golobov Tone, je bil svoje sorte mož. Ravno toliko je pogledal v mestne šole, da mu je ta pogled dajal sloves učnosti. Šole pa je moral predčasno izpreči, ker so se baje učeni šolski gospodje bali, da bi jih Tone s svojim znanjem ne posekal. Kaj takega namreč mestni gospodje težko prenesejo, kakor je dostikrat zatrjeval Tone.

V domačo cerkev Tone ni zahajal. Vzrok je bil ta, ker domača dva duhovnika preveč po domače govorita. Premalo učnosti za Golobovega Toneta je bilo v tistih pridigah.

»To jaz že vse vem!« se je ponašal pred domačimi. »Jaz grem v mesto. Tam vse drugače govore in uče. Je vsaj vredno poslušati, kar povedo. Modro, učeno, premišljeno, globoko,« kakor je znal Tone dajati spričevala mestnim govornikom.

»Tam vsaj kaj novega slišim,« je hitel ves navdušen pripovedovati svojemu zapupniku, Kodrovemu Francetu, ko sta sedela skupaj v gostilni.

Pa so ga že slišali možaki pri sosedni mizi in Gregorič ga je takoj pičil: »Tako, Tone, ti hodiš po novice v mesto. Ali si prismojen! Oženi se, pa ti bo žena vsak dan povedala dosti novic. Koliko jih ve moja, ti ne veš! Pa v časnikih je tudi vedno dosti novic. Ali ne?«

»Vi tega nič ne razumete, Gregoričev oče, vi ste na kmetih doma in vam se zdi vsak učen, kdor le zna usta odpreti.«

»Pa bi res rad enkrat slišal tiste tvoje učenjake tam v mestu.«

»Kar z menoj pojdite!«

»Dobro, samo če me vzameš.«

»Zakaj pa ne. Tam se vam bodo oči odprle, tam boste spoznali, kaj je prava učenost in kje so pravi nauki doma. Vem, da kaj takega še niste slišali.«

Pa sta res šla.

Mestni govornik je nastopil. Ne v cerkvi, v dvorani je bilo. Samozavestno je nastopal mladi govornik, oborožen z vsemi zunanji znaki prave in resnične učenosti: gladko umerjena obleka, očala, drzen in samozavesten nastop in vse, kar je še zravten treba.

»Divno, duhovito, izborno!« je Tone spremljal govornika in parkrat narahlo sunil Gregoriča, češ, ali ni to več kakor učeno.

Vračala sta se iz mesta nazaj. Tone v zavesti, da je opravil znamenito dobro delo, ker je Gregoriča spravil na pravo pot; Gre-

gorič pa z nejevoljo v duši, ker ga je Tone pripravil ob mašo.

Šele pred vasjo sta spregovorila:

»Ne zameri, Tone,« je govoril oče Gregorič, »ne zameri, ker sem te doslej imel za slabega in malovernega človeka. Zdaj pa vidim, da si bolj veren kakor jaz.«

»Kako to?«

»Jaz imam samo tiste za nezmotljive v verskih naukih, o katerih nam govori katekizem; pri tebi je pa že vsak mestni pisarček nezmotljiv.«

Tone je malo zardel. Misлил je, da je Gregoriča že popolnoma pridobil zase. Ta pikra opazka ga je pa zbodla. Videl je, da ni dosegel, kar je nameraval. In to ga je bodlo in grizlo. Potem pa, če bo Gregorič še toliko nesramen, da bo povedal, kje Tone zajema svojo veliko učenost.

»Veste,« je začel Gregoriča obdelavati, »saj bi človek rad poslušal naša dva, — beseda 'duhovnika' mu ni hotela raz jezik, — samo to me jezi, ker vedno le nas obdelavata. Za svoje naj se brigata, bo bolj pametno in bolj prav.«

»Kako za svoje?« se dela Gregorič radovednega. »Saj jim pomagata, kolikor jim moreta, morebiti še preveč. Kaj pa še hočeš! Ali naj jim še farovž in kaplanijo zavalita pred nože!«

»Tistega ne! To je našel! Ampak na nas vidita vsak madež. Na vas pravzaprav, na meni ne. Mene se bojita, ko živega vrağa. Ze vesta, zakaj. Toliko jaz vem opolnoči, kakor naša dva opoldne. Kajne, na vas vidita vsak madež. Kaj pa na svojih?«

»Tone, ta dva sta poslana k nam, da nas prav vodita in učita; drugod imajo pa spet svoje. Tako je in tako mora biti. Da bi le vsi imeli tako skrb za svoje, kakor jo imata naša dva!«

»Gregorič! Misлил sem, da si mož, pa nisi. Farizej si, prav tak farizej si, kakor so drugi, da veš.«

»Vidiš, vidiš, saj še sv. pismo nekaj poznaš. Kdo bi si mislil?!«

»Gregorič, tiho! S teboj Tone več ne govori. Zadosti te ima.«

Tone je začel govoriti, po slovniško povedano, v tretji osebi. In kadar je Tone govoril v tretji osebi, takrat je bilo zamere več ko dovolj. Takrat je bil njegov učenjaški ponos užaljen do dna duše. Sicer tega prizora res ni nihče videl; toda ali naj se človek dela užaljenega samo takrat, ko drugi vidijo?

To vse in še več je imel Tone še vedno živo pred očmi tisti večer, ko so pri Gregoričevih repo obrezovali. In zato je sklenil, da hoče varovati svojo čast in svoje

Lateranska bazilika v Rimu

Sv. Juda Tadej

dobro ime tudi s tem, da ne bo prijel za nobeno delo.

»Tone, ti veliko veš, pa nam vsaj kaj povej,« ga je izpodbodla Gregoričeva Pavla. »Poglej, koliko boš imel poslušalcev.«

Ko bi Tone vedel, kako dekleta to misli. Ali govori iz njenih besedi radovednost in radoznanost, ali samo nagajivost in morebiti celo zaničevanje njegove učenosti. Kdo ve, če ga Gregorič ni izdal!

»Kaj naj ti povem? Saj sama dosti veš, ko vedno poslušáš tistega kaplana kaplanasteğa.«

»Kaj pa hočem? Pa bi rada še več vedela, zato —«

»Pa jaz tudi!« je pritegnila še Graparjeva vmes. »Povej nam, kam pa hodiš ob nedeljah, ko te nikdar ni v naši cerkvi.«

»Dekleta, toliko vam povem: kar ve naš kaplan v nedeljo, to vem jaz vsak dan, zato pa hodim rajši poslušat bolj učene gospode. Ti so zame.«

»To sem pa res radovedna, če toliko znaš.«

»Kadar spim, vem več, ko vi vsi skupaj pri belem dnevu.«

Masolino

Cerkev sv. Klementa v Rimu

Mučeništvo sv. Katarine

Škoda take luči pod mernik. Škoda, da bi se skrivala, ko bi lahko svetila daleč naokrog. Skromnost in ponižnost brez primere!

»Veš kaj, Tone, če pa to dokažeš, kar govoriš, tri deci slivovke pa kar precej dobiš.«

Slivovka! Kar je za ovco sol, to je za Toneta slivovka. Prav nič mu je ne oponašamo, čeprav vemo, da mnogi tega sveta vpijanljivim pijačam niso ne naklonjeni ne prijazni. Tone je bil mož, ki bi za požirek slivovke šel pred nebesa ali pred pekel, če bi ga bil kdo poslal in če bi bil za pot znal. In zdaj bi jo zaslužil s tako lahkoto. Obrisal se je pod nosom, zacmakal z jezi-

kom, že je čutil v duhu pozirke, ki mu namakajo grlo.

»Kar poskusimo!« je zavpil, da se je Gregoričevka v resnici prestrašila takega navdušenja.

»Dobro! Začnimo! Ali mi znaš naštetih deset božjih zapovedi?«

»O, kar!«

In Tone je začel naštevati: da je Bog; da je Bog pravičen sodnik... S takim ognjem je našteval svojo učnost, da niti ni opazil, kako se mu zbrana družba posmehuje, kako se med seboj dregajo in si kimajo, nič nič, nič...

»Malo si se zmotil, Tone, pa nič ne de. To ti bo odpuščeno. Boš pa povedal, — vernih duš dan je blizu, — kaj so pa odpustki?«

»Oh! Smešno tako vprašanje! Odpustki so vendar kazni, s katerimi Bog kaznuje duše v vicah!«

Smeha in krohota temu odgovoru seveda ni manjkalo. Tone jo je popihal, preden je bilo vsega konec. Gregoričeva hiša je pa dobila pri njem novo piko. Kar slutil je, kako bo šla njegova slava iz vasi do vasi, in kako ga bodo še otroci navijali z odpustki.

Gregorič pa je premišljal sam pri sebi:

»To je učenjak! In vendar je še toliko ljudi, ki nasedajo takimle praznoglavim bahčem, tistim ki govorijo resnico, pa ne verjamejo.«

Skoro, kakor bi slišal govoriti že davno umrlega preroka Jeremija: »Mene, studenec žive vode, so zapustili in si izkopali kapnice, kapnice predrte, ki ne morejo držati vode.«

Pa res, Jeremija, kam si takrat gledal: ali v svoje ali v naše dni... Veste, izkušnjavec mi je nekaj pošepetal na uho. Ali so namreč tudi v naših vrstah taki in take, ki...

J. Langerholz.

N A C I L J U

V soju Evharistije

(Zapiski matere. — Nadaljevanje.)

XI. Poskušnja za poskušnjo.

Sreda, 22. maja. Pred popoldanskim poukom sem razložila Klotildi še nekaj nalog, ki jih je koj razumela. Po šolskem pouku se vsede h klavirju in se vežba dalj ko ponavadi.

Vsi, tudi najmanjši dogodki tega dne so mi še danes živo v spominu. Kupila sem ji platen klobuček, prav takega tudi Joju; v duhu sem videla mali parček iti skupno v šolo v novih pokrivalih, pa se mi je dobro zdelo.

Ko sem se nato napravljala, da bi šla po opravkih, se brž obrne Klotilda pri klavirju in pravi: »Mati, mene tako po životu boli.« Ne da bi se kaj zmenila za to, sem odšla iz hiše, ker se je v oblakih nekaj kuhalo. Med mojo odsotnostjo so se bolečine razpasle; bljevanje je sicer prenehalo, zunanji vtis je bil pa zelo resen. Ponoči se je bljevanje obnovilo, toda revše se prizadeva, da bi se izvršilo brez šuma, da bi nikogar ne budilo. Od časa do časa sem pa le čula tožbo: »Mati, meni je tako hudo.« Tresla jo je mrzlica.

Opozorila sem jo, naj vse daruje za spreobrnjenje vojakov. »Da, mati,« je brž pritrdila. Drobno telesce drgeta v bolečinah, a Klotilda ponavlja: »Ljubemu Bogu žrtvujem vse trpljenje, da bi bilo kmalu konec vojne in da bi se očka vrnil.« Vedela je, da so dnevi resni, ker so bili vsi dopusti preklicani.

»Mati, zdaj pa ne morem vsega psalterija odmoliti, kvečemu dva dela rožnega venca!« Tako je potožila, obenem pa prosila, naj ji razlagam skrivnosti rožnega venca. Ko sem šla k sv. maši, mi je žalostna potožila: »Toliko

Slovo mornarjev

Drugi dan je na videz nekoliko odleglo; želela je kaj jesti, mrzlica je pa naraščala. Po drugi noči ni bilo posebne spremembe. Spoznali smo jasno, da ima vnetje slepiča; misliti je bilo treba na operacijo, četudi se trenutno še nismo zanjo odločili. Za sredo, 29. maja, je napovedano zdravniško posvetovanje. Klotilda leži v postelji vsa vdana in potpežljiva. Imeli smo poprej pranje, zato sem zdaj vpričo nje likala in zravnavala belo obleko, kar ji je bilo prav všeč. Skušala je biti živahna in želela, da bi se z njo igrala. Še celo cvetice je izrezavala za naš hišni oltarček. Za vsako stvarco me je vprašala; morala sem venomer praviti, kaj in kako jaz mislim, in dajati nasvete.

Zdi se mi, da mi še danes brni po ušesih njen ljubeznivi glasek »mati«.

Toda strupena bolezen grabi naprej. Ledeni obkladki so ji postali neznosni, pa jih je le bilo treba neprestano obnavljati, kajti led se je ob naraščajoči telesni vročini urno topil.

časa je že, ko nisem šla iskat Jezusa; mati, ko si bila ti bolna, so ti dvakrat na teden prinesli sveto Rešnje Telo.« Ker je tako hrepenela po Jezusu, sem po sv. obhajilu hitela domov, pa sem prislonila njeno glavico na moje srce, da je mogla z menoj moliti Zveličarja.

Torek, 28. maja, je obletnica mojega prvega sv. obhajila. Mala bolnica je vedela, da grem na večer rada še enkrat v cerkev k blagoslovu; zato me ni zadrževala. V župnijski cerkvi poiščem ob kapelici Matere božje skromen kotichek. Tam poklekнем, opravim pobožnost svetega rožnega venca in se zatopim v pogovor z Jezusom in Marijo. Pri tem se pa zamislim v preteklost, pomislim tudi na dan mojega prvega obhajila in na vse milosti, ki sem jih prejela, pa se ne morem otesti skrbi za svojega bolnega otroka. Naenkrat pa se mi zdi, kakor da je vse zginito spred mene. Moje oči so uprte na podobo Marijino. Začne se tih pogovor, tiho pogajanje. Mojo dušo prežemajo

E. Piščanc

Pri kosilu

pretresljive misli: Moj otrok — ne, saj ni mogoče — moj otrok se hoče Jezusu darovati, pa se je tako lepo razvil, pa vzbuja tako krasno upanje za bodočnost. Ljubi Bog, saj mi ne boš vzela hčerke. O Marija, misli na svojega Sina! In zopet se zamislim. Pred seboj vidim v duhu križ — na drugi stran pa bolniško posteljo Klotilde; vidim, kako ji ugašajo oči, kako so njena usta stisnjena in ne bodo dolgo klicala »mami«.

Po vsem životu drgetam, toda tako mi je, kakor bi slišala glas Marijin: »Če je pa volja božja tako...« In sklonjena pri oltarju, pred očmi božje Matere, ki me je tako rekoč napotila k svojemu Sinu, Odrešeniku, katerega sem ta dan pred mnogimi leti prvič prejela in mu zvestobo obljubila — sem izgovorila svoj »Fiat!« — »Zgodi se!« »Če hočeš, o Gospod, vzeti mojega otroka, pa naj bo; dam ti gal!«

Zvečer smo govorili o smrti rajne sestrice. Jojo je bil tako ganjen, da je jokal. Toda Klotilda ga potolaži: »Jojo, nikar ne objokuj sestrice Zinu, saj je vendar v nebesih pri ljubem Jezusu!« Prevzelo me je; kljub temu sem porabila to priliko, da sem dostavila: »Pa vendar ne misliš, da bi nas tudi ti zapustila in šla v nebesa?« Nekoliko jo je prevzelo to vprašanje, vendar pa je mirno odgovorila: »Potem bi bila pa ti preveč žalostna, mami; kaj bi brez mene počela?«

Sreda, 29. maja. Ta dan je bil izbran za zdravniški posvêt. Nisem še izgubila upanja. Skočila sem še na kratek obisk v samostan.

Redovnica, ki je Klotilda dobro poznala, je menila, ko je slišala, kako je z bolnico, da utegne biti v notranjosti že gnojni tvor in da stvar ni brez resne nevarnosti. To ugibanje me strese! Kaj, če je že položaj brezupen?

Ko prihitim domov, smo bratca takoj poslali za nekaj dni na deželo. Klotilda joče in ne razume, zakaj hoče bratec z doma. Kaj je vzrok? Pa nje niso nič vprašali...

Telesna boleost se stopnjuje, živci odpovedujejo; rada bi svoje pojemajoče življenje še priklenila, in zato želi, da bi bili vsi domači poleg nje. Dan poprej je pač rekla: »Saj se obrača na bolje; skoraj se že sama dvignem, ne da bi čutila kaj bolečin.« Bilo je to le navidezno izboljšanje, ki dostikrat bolnika zmede.

Popoldne me naenkrat vpraša: »Mami, ali si učiteljci povedala, da nameravam iti v samostan.« »Ne, ne, dragica; saj veš, da o takih stvareh ne govorim.« — »Potem je pa moral Jojo izdati; pa kako more on to vedeti?« Pojasnjevala sem ji, da je že mogoče kdaj kaj ujel na ušesa; seveda je še premajhen, da bi znal o tem molčati.« Bila je pomirjena in menila: »Kaj ne, to so stvari, ki o njih ne kaže govoriti. Jaz nisem drugega povedala, kakor da še ne vem. To sem lahko rekla, kajne, mami. Saj še ne vem zagotovo...«

Proti večeru je Klotilda spletla še pisan venec iz cvetic za Marijino podobo. Se danes je ovit okrog rok na kipu Marijinem. Že pozno so prišli zdravniki. Po temeljitem preiskovanju kratko posvetovanje in nato sodba: Jutri zjutraj ob osmih operacija! — »Pa ni mogoče še nekoliko odložiti? Oče še nič ne ve o boleznih; brez njegovega dovoljenja bi se skoraj ne smeli lotiti kaj takega.« — »Ni mogoče dovoliti nobčnega odloga; čakati — bi bila gotova smrt.«

Klotilda nič ne ve o tem in tudi nič ne vpraša. Dozdevalo se pa mi je, kakor da slutim, kaj se namerava. Kako priti do očeta? Ali bi

Modrujejo...

ga brzjav dohitel? Čas je tako negotov. Oporozilo redovnice me venomer vznemirja.

Drugi dan je praznik sv. Rešnjega Telesa. Verniki bodo oblegali spovednice. Kaj, če se bolezen sprevrže na slabše? Kaj, če bi se operacija ponesrečila? In ta otrok, ki že v zdravih trenutkih tako hrepeni po Jezusu! Ali ne bom vsega storila, da bo mogel jutri zgodaj prejeti sveto obhajilo? Grem, poizvedujem, molim; še-le proti desetim zvečer sem vse uredila in se vrnila domov. Dvakrat me bolnica nagovori: »Mati, dolgo te ni bilo.« Drugače pa molči in je resna. Skušam, da bi zadrževala solze in ji povem, da bo drugo jutro prišel Jezus v sv. obhajilu k nji. Klotilda odpre oči na široko, ne reče pa nič. Prav gotovo ve, kaj to pomeni, saj je v tem dobro poučena.

Slabost narašča, lakti, roki sta okoreli in otekli. »Le pojdi zdaj počivat, mati; si tako utrujena.« — »Brž, brž, dragica.« Srce mi bije, kakor bi se hotelo razpočiti. Nekaj me priganja, da bi spregovorila. Jaz, mati, jo moram

pripraviti na žrtev, če Bog tako hoče. Pa kako naj to izvedem, ko ji pa ne smem nič omeniti o operaciji! Tako je slabotna, ugnana, nemirna, pa vendar potrpežljiva in vedno držeč se na smeh. Obrazek se je zožil, oči povečane in svetlikajoče v nenaravni luči.

Sedem k nji ob robu postelnjaka. Brž se oklene z rokama mojega vratu, se privije k meni in ne najde izraza, da bi povedala, kako me ima rada. Nato šepčem z njo o prihodu ljubelega Zveličarja, obudim z njo kesanje in popolno ljubezen. Klotilda moli z vso iskrenostjo. Spati ne more več. Led jo teži. Če vprašam, ali je hudo, odgovarja smehljaje: »Ne, matil! Vidno pojema. Ali bo vztrajala do jutra? Ali bi ne kazalo, da bi že zdaj poklicala duhovnika? Naenkrat skrije obrazek v mojem naročju, me prime za roke in pravi ganljivo-otroško: »Mamica, rada me imej; če me imaš rada, mi ne bo nič več hudol!« Nato pa jo objame kratek, globok sen.

(Konec prihodnjic.)

Na grobeh

*Pravični Ti! Za greha zlobo
zažugal groba si trohnobo,
za greh zahteval smrt!
Zato prihaja bela žena
čez polja cvetna in zelena,
vse trave, rože strl.*

*Na grobe prišli smo pred zimo,
da tu žalujemo, ihtimo —
iz zemlje dragih ni!
Ne svetijo jim v zemlji luči!
A nas ločitve žalost muči
in duša nas boli.*

*A Tvoja nas beseda dviga,
pogum razvema nam in vžiga
za boj naš zmagovit.
Oj sladka Tvoja je resnica,
da združi zopet nas desnica
in večne sreče svil.*

Franjo Neubauer.

IZ ŽIVLJENJA CERKVE

Ganljiva, triumfalna proslava Kristusa v presveti Evharistiji se je izvršila v dneh od 9. do 14. oktobra v svetovnem mestu Južne Amerike, Buenos Aires-u. V cvetoči pomladi je tekmovalo čez dva milijona mestnega prebivalstva s tristotisoči udeležencev iz Argentine in s stotisoči častilcev sv. Reš. Telesa iz drugih držav in dežel, kako bi se notranja pobožnost primerno združevala z zunanjim sijajem. O podrobnostih iz svetovnega evharističnega kongresa bomo poročali pozneje. Za zdaj podamo samo glavne obrise po določenem sporedu: 9. oktobra so sprejeli cerkveni in svetni dostojanstveniki z največjo slovesnostjo papeževega zastopnika in odposlancja, kardinala P a c e l l i - j a. Kongres se je

pričel s polnočnico. Naslednji dan skupna ura v stolnici in po vseh cerkvah v državi s posvetitvijo vsega naroda evharističnemu Zveličarju. 11. oktobra je bil dan otrôk. 60.000 mladostnikov je popevalo slavospeve Zveličarju in se zvrstilo k sv. obhajilu. Na večer se je pomikala po mestu procesija množ s svečami. 12. oktobra je bil dan »Latinske Amerike« z govori: Kristus Kralj v argentinski republiki. 13. oktober je bil posvečen Devici Mariji, materi božji. (Govori o sv. Evharistiji in Katoliški akciji.) — 14. okt. je bil triumfalni dan evharističnega svetá. Od zgodnjega jutra dalje se je delilo sveto obhajilo. Ob 10 pontifikalna maša kardinala Pacelli-ja v parku Palermo, ob treh popoldne

pa velika evharistična procesija. Manjše prireditve in pobožnosti zlasti stanovske in shodi posameznih narodnosti v tem sporedu niso omenjene. Veliko evharistično slavje v Juž. Ameriki kaže tudi nam pot k Jezusu, ki je Kralj miru, ljubezni, pravice in resnice.

Tudi letos (19. sept.) je sicer strjena kri sv. Januarja, ki jo imajo v Napolju v škofijski cerkvi shranjeno, postala tekoča, ko so stekleno posodo približali glavi sv. mučenca. To čudežno zavretje se ponavlja vsako leto.

Katoliški visokošolci na Poljskem so izvolili Mater božjo za svojo zaščitnico (patrono). Sveti oče Pij XI. je dovolil, da bodo imeli vsako leto posebne svečanosti na čast Brezmadežni. Letos so opravili svoje pobožnosti v Marijinem svetišču v Czenstochau-i, kjer se je bilo zbralo okrog tisoč dijakov, profesorjev itd. Skoro vsi so pristopili tudi k mizi Gospodovi.

Bog je dober. Časopisi so v dneh sredi septembra obširno opisovali nesrečo ameriškega parnika Morro Castle, ki je na morju med vožnjo zgorel. Vsi potniki soglasno povišujejo pogumni nastop navzočega katol. duhovnika. »Stal je« — tako pripoveduje eden izmed rešencev — »mirno in neustrašeno čisto blizu ognja. Videli smo vso njegovo postavo, ker so za njim plapolali prameni ognja. Zdelo se je, kakor da se njegova obleka že zažiga. Zdaj dvigne roki — brez kakega ukaza. Naenkrat utihne vse vpitje in divjanje. Ko nastane tihota, obudi kesanje, da vsi za njim lahko v srcu ponavljajo, nato pa podeli sveto odvezo. (Kadar je taka sila in se ljudje ne morejo spovedati, marveč obžalujejo v srcu svoje grehe, sme duhovnik vsem hkrati podeliti sveto odvezo. Tisti, kateri se rešijo, se morajo pač pozneje grehov obtožiti tudi pri spovedi, dasi so že odpuščeni. — Op. ured.) — Nato je bila vročina čimdalje bolj neznosna, pa smo poskakali v morje. Utonilo jih je okrog 200.«

Kupčija ... Čudne reči doživljamo. V Zvezo narodov je bila sprejeta tudi sovjetska Rusija. Nič ni pomagalo, ko je zastopnik Švice poudaril, da morajo tudi v politiki veljati pravna in npravstvena načela in da morejo imeti v Zvezi narodov mesto samo države, ki v njih vlada demokratična svoboda. Tudi je izjavil, da bo glasoval proti sprejemu Rusije, ker sovjeti ne dopuščajo svobode vesti, ne osebne svobode, razdirajo družine, neusmiljeno preganjajo vero ... Nič ni pomagalo. Neustrašeni nastop Švice (zastopnik Motta) je potegnil za seboj 12 drugih zastopnikov. (Vseh je blizu 50.) Predvsem se je junaško postavil proti sovjetom irski zastopnik, prezident de Valera. Označil je sprejem sovjetov v Zvezo narodov za navadno kupčijo. V prvi vrsti si obetajo profit Francija, Anglija in —

Rusija. »Toda jaz« — je dejal — »ne govorim samo s političnega stališča, temveč tudi v imenu katoličanov in kristjanov vsega sveta: V tem slovesnem trenutku pozivam sovjetsko Rusijo, naj zopet vpostavi načelo verske svobode.«

Pa je večina odločila in sprejela sovjete v svoje naročje. Kupčija, mamon, dobiček ...

Edini razlog, ki nekoliko opravičuje ta korak, je utrditev svetovnega miru, če je verjeti, kar pišejo.

Češčenje kapucinskega brata sv. Konrada se v Nemčiji neprestano širi. Da se je kanonizacija tako brž mogla pospešiti, sta pripomogla sledeča dva čudežna dogodka:

1. Marija Zech, 23 letna mladenka iz Bedernau-a na Švabskem je bila 25. marca 1929 močno ranjena. Na desno roko ji je padla velika klada. Kljub zdravniški pomoči se je njeno stanje slabšalo. Sredi julija je prišla v Augsburg, in sicer v Vincentinum, kjer imajo urejeno posebno ortopedično zdravljenje takih bolestnikov. Zdravnik je ugotovil, da je že nastopilo akutno gnojenje kosti. 12. avgusta 1930 je bil storjen sklep: Nič več se ne sme odlašati; roka se mora odrezati, drugače je življenje v nevarnosti. Operacija bi se morala izvršiti 14. avgusta. Bolečine so bile čimdalje hujše, hkrati so se pojavili znaki zastrupljenja krvi. Medtem je začela bolnica opravljati 9 dnevnic na čast blaženemu Konradu. Imela je tudi relikvijo tega blaženca. V noči pred operacijo je mogla bolnica spati, zjutraj je pa bila roka popolnoma zdrava.

2. V sanatoriju usmiljenih sester v Inomstu je bila gojenka učiteljišča Avgusta Scheidle iz Lansa na Tirolskem. Bila je bolna na pljučih. Bolezen je prešla v sušico (tuberkulozo). Sodba zdravnikov: Izgubljena! Gospodična, ki bi tako rada še živela in postala učiteljica, je iskala zaupljivo s starši, sestrami in brati pomoči pri blaženem Konradu. 27. nov. 1930 je bolnica prosila, da so jo bolničarke prenesle k sveti maši v kapelo. Med sveto mašo se je čutila naenkrat ozdravljena. Zdravje je ostalo trajno. Aprila (1932) so jo še enkrat preiskali, a niso našli še sledi ne prejšnje bolezni. Vse je kazalo: Tu je roka božja vmes posegla.

Brat Konrad je pomagal.

Velika skrb. Največji katoliški dnevnik v Franciji »La Croix« (Križ) toži, da je v francoskih škofijah še vedno veliko pomanjkanje duhovnikov, četudi se je zadnja leta obrnilo na bolje. Okrog 13.000 duhovskih mest in služb je nezasedenih.

Trpljenje in krvavenje Terezije Neumannove v Konnersreuthu na Bavarskem se ponavlja še vedno vsak teden. Vmes se pa vrste od časa do časa v vznesenem stanju tudi videnja

veselega značaja n. pr. o novih svetnikih Don Bosku in bratu Konradu iz Parzhama. Z dovoljenjem škofovim sme biti navzočih vsakikrat do največ 50 oseb.

Bojevniki iz vseh držav so bili zbrani oni dan pri Mariji Brezmadežni v Lurdu. Dospelo jih je do 60.000. Prav številno so bili zastopani tudi Čehi in Slovaki. Tri dni so imeli na tem svetem kraju svoje molitve in pobožnosti, da bi izprosili mir vsemu svetu. Šest duhovnikov je bilo skoraj neprestano zaposlenih z obhajanjem bivših bojevnikov.

Tiha demonstracija. Katoliško ženstvo v Mehiki je sestavilo vlogo na predsednika republike s prošnjo, naj se jim zopet odpro cerkve. Prošnja je bila zavrnjena. Nato se je zbralo v glavnem mestu 30.000 katoličanov, ki so v lepem redu korakali proti palači, kjer stane predsednik. Vlada je spravila na noge vso policijo, ki naj bi demonstrante razpršila. Stražniki so metali bombe s solzivim plinom, rabili gumijaste biče in končno tudi streljali. Mnogo oseb je bilo ranjenih, a vse zastonj. Vrste katoličanov se niso razpršile, dokler niso dosegle glavnega trga Central Plaza, kjer stane predsednik. Pol ure so stale množice, 30 tisoč oseb, tiho in nemo pred palačo. Potem so se zopet razšle — v najlepšem redu. Sprevod je bil tih ugovor zoper zapiranje cerkvá.

Milijonska dediščina. V Varšavi so pokopali znanega veleposestnika grofa Potockega. Vse svoje ogromno premoženje je zapustil deloma državi, deloma pa za dobrotelost. Dediščino cenijo na 400 milijonov.

Znanost in vera. Nemško glasilo katoliških misijonov ima v št. 3, 1934 to-le poučno zgodbo: Grof Marconi, znani iznajditelj, ki je postavil tudi Radio-oddajno postajo v Vatikanu, je obiskal na svojem svetovnem potovanju tudi glavno mesto Japonske. Sprejeli so ga z velikim sijajem. Časopisi so imeli izredne izdaje. Vlada mu je prisodila najvišje odlikovanje. Dne 19. novembra je prišel s svojo soprogo in ital. poslanikom v kapelo katoliškega jezuitskega vseučilišča k sveti maši. Ko so poročevalci velikih dnevnikov to zaznali, so prihiteli od vseh strani obsuli evropskega učenjaka in takoj napisali daljša poročila o katoliški veroizpovedi grofa Marconija v svoje časnike. Tako je spoznala vsa Japonska, da se visoka evropska znanost prav dobro ujema s katoliško vero in pobožnostjo, pa da je Japonska doslej še prezrla, da bi bilo treba prevzeti tudi jedro evropske kulture t. j. katoliško vero, ko se je drugače že popolnoma sprijaznila z evropskim napredkom.

Brezbožna propaganda kaže svoje strupene sadove že tudi v Parizu in sicer v obmestjih, kjer imajo svoja stanovanja proletarske družine. V raznih okrajih so zadnje čase

prirejali predstave, ki so pri njih imeli otroci vloge z bogokletnimi izreki in s sramotenjem križa . . . Ali niso starši, ki kaj takega dovoljujejo, kakor hijene, ki pehajo svojo deco v duševno nesrečo in pogubo!? Groza, če se začne človek na ta način pogrezati. Kako potrebno bi bilo, da bi se razvil med temi sloji pravo misijonsko delo, a manjka delavcev v vinogradu Gospodovem.

Tudi v Pragi ima družba brezbožnikov svoj list, ki so v njem razpisali posebno nagrado za igrokaz, v katerem naj bi se označila Cerkev kot orodje kapitalizma. K temu je prav dobro pripomnil neki list, ki v Pragi izhaja: Mi se nameravamo udeležiti tekme za nagrado in predlagamo, naj se primerja življenje sv. Franciška Asiškega z življenjem gotovih rdečih poncev. Tak igrokaz bi bil gotovo močno poučen.

Veliko, a še premalo. Na Dunaju imajo katoličani 142 cerkvá in 190 kapel, a treba pomisliti, da je to sicer znatno število svetišč za dvamilijonsko mesto vendarle premajhno. — Pa tudi židje se gibljejo; imajo namreč nič manj ko 85 templjev in molitvenic.

1000 oseb — za duhovne vaje. Izredno samarijansko delo je izvrševala v aachenski škofiji v Porenju gospa Zofija Werner iz M. Gladbacha. V letih od 1930—1934 je pregovorila in pripravila za udeležbo pri duhovnih vajah tisoč oseb. S svojo zgledno nemo je zanje povečini nabrala tudi denar pri dobrih ljudeh za kritje stroškov. Ko je bilo število 1000 dopolnjeno, sta ji ob posebni svečanosti v proslavo njenega dobrega srca poslala priznanje tudi škofa iz Aachena in Kölna.

»Tukaj je umrl . . .« Na mestu, kjer je bil umorjen avstrijski kancler dr. Engelbert Dollfuss, v palači zveznega kanclerja, so postavili kip Matere božje, ki so ga poslali tirolski rezbarji že ob priliki prvega napada na pokojnega Dollfussa. Na kipu je napis: »Tukaj je umrl 25. julija 1934 dr. Engelbert Dollfuss.« Pred kipom bo gorela trajno mala lučka.

»Pridi k nam tvoje kraljestvo!« Švica ni velika dežela, pa ima na vnanjih misijonih 251 duhovnikov, 108 redovnih bratov, 692 redovnic. Za misijonske namene so l. 1933 nabrali v Švici 359.268 frankov. Helvetia docet — (Švica nas uči), bi lahko rekli tudi tu.

K veliki armadi v onostranski domovini se pomikajo veterani, ki so poleg dela v duhovskem poklicu z † dr. Krekom zastavljali svoje moči tudi za prosvetni in gospodarstveni napredek med slovenskim ljudstvom. Med te prištevamo tudi svétnika Petra Havptmanna, ki se je kot dobrovski župnik po mučni želodčni bolezni poslovil od svoje žup-

nije dne 9. oktobra in bil 11. oktobra pokopan na dobrovskem pokopališču. V njem smo izgubili značilno osebnost žilavega delavca v vseh panogah duhovskega delokroga. Pri vseh obilnih skrbeh in vsestranskem zaposlenju mu je bila dušnopastirska briga v prvi vrsti na srcu. Naj uživa po dolgem delu in trpljenju večno plačilo pri Bogu!

Smrt pobira — ne izbira. Ne, kakor da bi naši listi še ne bili dovolj razglasili, da je Lojze Golobič, naš sotrudnik, že med rajnimi, marveč zato, ker zahteva hvaležnost in ker je obenem koristno, če tako vrlega moža dvignemo na svetilnik, naj mu postavi tudi uredništvo »Bogoljuba« skromen spomenik v cerkvenem listu.

Čuli smo, kako so svoj čas naročniki Bogoljubovi radovedno povpraševali, kdo neki je ta gospod L. G., ki je spisoval razmišljanja, kakor n. pr. »Klasje«, »Majska roža«, »Maziljene roke«, »Na grobeh«, »Oče, Mati«, »Ognjišča ugašajo«, »Roke proč od kmetskih duš« i. dr. (Letnik 1932.) — Pisatelj, ki je s tako nežno besedo vlival v srca bralcev resne nauke, tolažljive resnice, je bil sedaj že pokojni Lojze Golobič, tiha, globokočuteča, verna in pobožna belokranjska duša. Po mnogih težavah in nemalem pomanjkanju se je prikopal do tega, da bi mogel postati srednješolski profesor; a razmere so tako nanesele, da se je z vsem ognjem posvetil pisateljstvu in da je bil kot tak sprejet v uredništvo »Slovenca«. Komaj si je dobro začrtal svoje bodoče udejstvovanje in ustanovil družinico, pa je vsemodri Bog zaključil tek njegovega življenja. Pota božje previdnosti so nam v časno zatopljenim zemljanom neumljiva.

Priznanje, katero so rajnemu L. Golobiču, kot odličnemu krščanskemu značaju in vnetemu kulturnemu delavcu izražali že drugi listi in tudi govorniki ob odprtem grobu, je v polni meri upravičeno, in upamo, da že nagrajeno pri Bogu!

Dogodki, ki naj bi jih naša zgodovina ne poznala... Neradi sprejemamo v naš list, ki je namenjen pospeševanju bogoljubnega življenja, poročila o zločinih (bogoskrunstvu), kakršnen se je pripetil pri Sv. Gregoriju in so o njem časopisi že sporočali. Ker smo pa bili izrečno naprošeni in je poročilo obenem dokaz, kako naše dobro ljudstvo z vso ogorčenostjo in iskreno žalostjo oboja taka zlodejstva, smo se odločili, da ustrezemo.

Ponedeljek zjutraj po zadnji nedelji meseca julija, je bilo v cerkvi pri Sv. Gregoriju vse v neredu. Tabernakelj je bil sicer zaprt, ključa pa ni bilo dobiti. Zla slutnja nas je obšla. Ko se je posrečilo tabernakelj odpreti, se je nudil obupen prizor. Kakih 400 posvečenih malih hostij je bilo stresenih na dnu taber-

naklja, v drugem kotu je bil pokrov enega ciborija, popolno srebrnega pa ni bilo več. Ko se je po domači vasi razširila ta žalostna vest, so ljudje prihiteli v cerkev in so prevzeli svete groze odmolili žalostni del rožnega venca, med tem ko je spravljal duhovnik svete hostije v mašne kelihe. Nato je molil litanije presvetega Srca Jezusovega in po trikrat ponavljal na ta žalostni dogodek nanašajoče se vzklike. — Bogoskrunski zločinec se je moral že v nedeljo zjutraj po tretji uri, ko sta cerkvena uslužbenca odprla cerkev in odšla dnevu zvonit, splaziti v zvonik ali cerkveno podstrešje. Ondi je prebil vso nedeljo in prežal na svoj plen, ne da bi mu prišla na um grozna hudobija božjega ropa. Zločinec je pred leti služil v naši župniji in so mu bile razmere v cerkvi znane. V sled drznega zločina smo kar nekako otrpnili in nismo vedeli, kaj naj počnemo. Naslednjo nedeljo smo opravili v zadoščenje presv. Srcu Jezusovemu, zavoljo te hudobije potrtemu, prav slovesno križev pot. Vsa župnija se ga je udeležila v izredno obilnem številu. V to našo potrtost pa je po treh tednih prisijalo nad vse veselo poročilo, da je policija v Ljubljani zasledila zločinca in mu odvzela razne dragocenosti. Ko smo jih dobili nazaj, smo bili kar iz sebe, prav kakor ona evangelijska žena, ki je našla izgubljeno drahmo. Na priporočilo g. župnika naj bi se oskrunjena ciborija, ki sta ostala bistveno nepoškodovana, dala na novo pozlatiti, so blage duše radostno darovale dragocene, spominske zlatnike v ta plemeniti namen. Vsa srca vernikov so bila polna radosti in hvaležnosti, ko se je na Mali Šmarijin delila spet iz srečno vrnivših se posod nebeška Hrana. Izredna čuvstva nas navdajajo: Bog je dopustil, da se je ta bogoskrunski načrt v naši cerkvi izvršil, napolnil naša srca s sveto žalostjo, oživil našo vero in vnel v naših srcih ljubezen do presv. R. Telesa, ki se je pokazala v zadostilnih molitvah in bogatih darilih. Kot veliko božje plačilo za našo iskreno žalost in za zadoščenje pa so nam bile te tako dragocene posode v tako kratkem času in čudovito vrnjene.

Še en biseromašnik — rojak. O Mali maši je pristopil k oltarju kot demantni mašnik, duhovni svetnik dr. Konstantin Vidmar, župni upravitelj v Gaweinstalu blizu Dunaja. Slavljeneč je član benediktinskega reda. Po rodu je Slovenec, menda iz Poljan nad Škofjo Loko.

V preudarek. Če je statistika pravilna, daje včasih prav resno misliti. Iztrgajmo iz takih podatkov za Jugoslavijo samo eno postavko: Na 2600 prebivalcev pride povprečno ena šola, na 360 glav pa ena gostilna! Ali kažejo take številke pravo in razveseljivo razmerje? Pa bi končno človek nič ne rekel, če bi bile tako zvane »gostilne« res to, kar

beseda pomeni. Kaj še! Dobro bi bilo, če bi nam nabiralci podatkov povedali, koliko je med temi »gostilnami« zgoj točilnic, pivnic, beznic i. dr.! — Kdaj se bomo povzpeli do tega, da gostilnic ne bo več kot šol?

MARIJINE DRUŽINE

Ob roki Marije. Neka učiteljica — članica kongregacije — iz Palatinata je pisala uredniku lista »Pr. Korrespondenz« tole: »Med protestanti sem doraščala. Dostikrat sem bila osamljena, pa ljubezen do nebeške Matere me je čuvala. V pogovoru sem neki gospe priznala: »Prav za prav se čudim, da je vsa protestantska okolica kakor brez sledu šla mimo mene.« Gospa mi odgovori: »Mati božja je vsekdar držala svoj plašč nad vami.« Da, prav res. Nebeška Mati me je celih 25 let zvesto vodila ob roki. »O, ko bi mogla vsem ljudem pomagati, da bi postali otroci te Matere! Jaz se trdno zanašam, da me bo Marija preko vseh težav srečno pripeljala k svojemu božjemu Sinu.«

Marije ne pozabi! E. J. M. Poppe, belgijski apostol evharistične križne vojne, priporoča duhovnikom, ki bi radi dosegli velike uspehe, ko utrjujejo med svojimi verniki evharistično življenje, to-le:

»Da si sami zagotovimo potrebnih milosti in da spravimo evharistično apostolstvo na vrhunec, je nujno potrebno izredno Marijino češčenje. Zato pa je prav, če sami sebe, če svoje delo in vsa opravila posvetimo Mariji, posredovalki milosti. Tako se s svojim delovanjem najpopolneje približamo vplivu Jezusovemu; saj je vsaka dobra misel, vsaka koristna beseda, vsako zaslužno in koristno delo sad posredovanja Marijinega in pravne smrti Jezusove.

Za vsako izmed tisoč milosti, ki je z njimi naše življenje in naše apostolsko delo prepleteno, je prosila Marija ... Na vsaki milosti, ki jo prejmemo, visi kapljica Krvi Kristusove in solza naše duhovne Matere. Če je Kristus sonce, je Marija žena obdana s soncem; če je Jezus naš zaklad, je Marija naša zakladničarka; če je Jezus hostija, je Marija živa monštranca ... Če hočeš imeti uspehov, pojdi k Jezusu po Mariji. To je geslo, ki se ga drži, pa ti ne bo nikoli žal.«

Kamniki. Letos sta umrli že dve članici tukajšnje Mar. družbe: Francka Hribar, ki je bila med ponesrečenkami. Gotovo ji je božja Mati Marija prišla na pomoč v zadnjih trenutkih. Marijina družba jo je spremila z zastavo na pokopališče. — Kdo bi si mislil, da bo prva za njo umrla vprav njena prednica v Mar. družbi Metka Vidičeva. Mučno bolezen je prenašala vdano in potrpežljivo. Po-

kojnica je z lepim, močnim glasom večkrat molila naprej uro pred Najsvetejšim; bila je tudi več let cerkvena pevka. Kjer je mogla, je pomagala. Izdelovala in vezla je cerkvene prte i. dr.; sodelovala je pri Marijinem vrtcu in pri vseh mladinskih prireditvah, n. pr. pri pogostitvi prvoobhajank. Kadar je bilo treba krasiti cerkev z vencji, je bila zraven s svetom in trudom. Udejstvovala se je tudi na karitativnem polju pri Vincencijevi družbi; pri Katoliški akciji je bila tajnica dekliškega odseka. Katoliško časopisje je imelo v pokojni veliko zaslonbo in podporo. Obema naj ljubi Bog vse dobro bogato poplačal!

»Zasluži še vse kaj drugega...« Uredništvu je došel dopis, ki je v njem veliko hvale o kongreganistinji — nevesti. Kje, kdo... tega ne kaže raznašati, ker je po naši sodbi na vse strani bolje, če živih članov, ki jih hočemo drugim za zgled postaviti, po imenu ne navajamo.

To-le je vsebina pisma: »...septembra se je v ... poročila članica Mar. družbe A. B. Stopila je v zakon z vzglednim ženinom C. D. Pred poroko smo jo čakale pri cerkvenih vratih z zastavo, saj ji je toliko let zgledno sledila. Prednica je v lepem nagovoru poudarila njeno vnemo in delo za družbo. Med drugim je omenjala: »Dolgo vrsto let si se trudila za širjenje dobrega tiska. Od hiše do hiše si hodila in znala s svojim ljubeznivim nastopom pridobiti naročnikov za »Bogoljuba« in »Domoljuba«, ki sta ti bila posebno pri srcu. Koliko vencev si spletla za sprejemne in druge cerkvene slavnosti. Bila si dolgo časa odbornica Prosvetnega društva in večkrat si nastopila kot priljubljena igralka na društvenem odru. Deset let si sodelovala pri cerkvenem pevskem zboru; nobene vaje nisi zamudila. Ni treba omenjati, s kako vnemo si se žrtvovala kot odbornica za Marijino družbo in za KA. Kar si pa drugod dobrega storila, to je pa znano predvsem Bogu; o tem ne govorim, ker ne maram žaliti tvoje skromnosti. Skratka: bila si nam draga sestra, svetel vzor. Bodi srečna, kar ti iz srca želimo in privoščimo, saj zaslužiš v polni meri!«

OPAZOVANJA

Kulturobojne javne, pa še bolj tajne družbe vrtajo in vrtajo, kako bi mogle zadati nevarne rane ustanovi Kristusovi, sveti katoliški Cerkvi. Enkrat vržejo med svet puščico: »Vun krščanski nauk iz srednjih šol!« — pa poslušajo, kako bo odmevalo. Drugič skušajo delati reklamo za sežiganje mrličev, pa ustanavljajo društva za osnovanje krematorija. Tam se oglasi družba lahkotivcev in brezvestnih evelink, ki bi radi živeli po sovjetsko in gojili neomaltuzijanstvo. Zdaj so poslali v

boj za civilni zakon zvezo pravnikov. Započela se je torej akcija, ki naj bi pogazila svetost zakona. Toda ta akcija ni le namerjena proti Cerkvi Kristusovi in proti božji naredbi, marveč bi škodovala tudi državi.

Sarajevski nadškof dr. I. Šarić je v Katol. Tjedniku zapisal jasno besedo, kaj je civilni zakon in kako sodi o njem katoličan:

»Civilni zakon za katoličana ni veljaven zakon ne pred Bogom ne pred Cerkvijo, in katoliška Cerkev zabranjuje svete zakramente vsem onim, ki se samo civilno poročé.

Moderni socialni revolucionarji smatrajo ženitev samo kot svetno, človeško zadevo; zato — tako pravijo — naj o nji razsoja samo država, ne pa Cerkev. Po njihovem mišljenju je za zakon dosti samo civilna poroka (pred županom), cerkvena poroka pa je (po njih sodbi) samo postranska dopolnitev.

Nedavno objavljena okrožnica papeža Pija XI. o krščanskem zakonu »Casti connubii« pa odločno zavrača tako neutemeljeno in samovoljno pojmovanje zakona.

»Oženiti se« pomeni med kristjani vsekdar — prejeti zakrament. Zakrament spada k bistvu ženitve; in zato pripada ženitev kakor vsak drug zakrament — Cerkvi. Stvar države pa je, da uredi meščanske (civilne) posledice zakona. Tako je urejeno tudi v lateranski pogodbi med sv. stolico in Italijo.

Vsa okrožnica »Casti connubii« je klic modernemu svetu: »Zakon je božji!»

Naši pravniki so s svojim nasvetom, naj bi se uvedel civilni zakon, stopili v kolesnice onih starih liberalcev, ki so v drugi polovici preteklega stoletja hoteli postavno uvesti civilni zakon v nasprotju z evanglijem, ter sklepati življenjsko zvezo brez Cerkve, in to zvezo potem svojevoljno razveljavljati. Nekateri države so si res že prisvojile pravico, da razvezujejo, kar je Bog združil in zvezal. Liberalno zakonodajstvo, ki proti božji naredbi vpeljuje civilni zakon, zadaja vprav smrtne udarce družinam in domačemu ognjišču.

»Zakon je velika skrivnost,« pravi apostol narodov v pismu Efežanom, zato bi morali vsi, tudi pravniki, s svetim spoštovanjem stati pred to skrivnostjo. Ženitev je cvet z božjega vrta, ne pa strupena bilka iz Sodome in Gomore. Ženitev je od Boga dan poklic in polna svete odgovornosti, ne pa neslana predpustna šala.

V deželah, kjer je vpeljan civilni zakon, se morajo verniki pred cerkveno poroko zglašiti pri državnem uradniku, da se vpišejo v uradne knjige; toda ta zakonska izjava in vpis ni noben zakon. Kdor bi se s tem zadovoljil, bi živel v »divjem zakonu« ali konkubinatu, dokler se cerkveno ne poroči. Civilni zakon pred Bogom ne velja; skupno življenje na pod-

lagi civilnega zakona (brez zakramentalne poroke) je velik greh.«

Končno je sarajevski nadškof še dostavil: »Ako bi svetni uradnik izjavil, da razveže krščanski zakon ter takemu možu in ženi dovoli drug zakon, to ni veljavno ne pred Bogom ne pred Cerkvijo. Sv. katoliška Cerkev more javno in imenom izobčiti vsakega katoličana, ki bi sklenil pred svetnim uradnikom nov zakon, ko prvi zakonski drug še živi.«

ODGOVORI

Kako je razumeti, ko pri jutrnji molitvi pristavimo: »Želim se udeležiti vseh svetih maš, ki se bodo danes opravile, in vseh odpustkov, ki jih morem danes dobiti s svojimi molitvami in drugimi dobrimi deli.« — Vemo namreč, da kdor skoraj vsak dan prejema sveto obhajilo, lahko dobi vse odpustke, če zadosti pogojem, ki so predpisani. Ako pa pogojev ne izpolni, pa kljub namenu ne more biti deležen odpustkov. Torej?

Rešitev imate že v molitvi sami, saj pravite: »Želim se udeležiti vseh odpustkov, ki jih morem danes dobiti s svojimi molitvami in drugimi dobrimi deli.« Torej onih odpustkov, ki jih morem dobiti. Gotovo je, da je treba pogoje za posamezne, zlasti popolne odpustke točno izvršiti, kakor je predpisano. Koliko je pa drugih molitev, ki so obdarjene z odpustki in jih vsak dan še po večkrat opravljamo, ne da bi sproti mislili tudi na odpustke. Zato je dobro, da že pri jutrnji molitvi napravimo dober namen, ki velja za vse pobožnosti celega dne. Koliko je molitvic, ki jih opravimo po sv. obhajilu in sicer čez dan. (»Duša Kristusova...« odp. 7 let, drugače 300 dni; molitev pred podobo Križanega Jezusa: »Glej, o dobri in presladki Jezus...« z dostavkom po namenu sv. Očeta... popolni odp.; »O presladko Srce Jezusovo, po rokah...« ... 300 dni; za obujenje vere, upanja, ljubezni — odp. 7 let in 7 kvadragen.) Za pobožno molitev angleškega češčenja, za pozdrav »Hvaljen Jezus«, za pokrižanje z blagosl. vodo, — za vse take pobožnostne vaje, ki se dannadan ponavljajo, moremo dobiti odpustek, če imamo namen, če smo v stanu posveč. milosti in jih opravimo s skrušenim srcem. Namen pa — kakor rečeno — napravimo že pri jutrnji molitvi.

Ni potrebno, da bi še posebej poudarjali, kako obilne so milosti in dobrote, ki se jih lahko udeležimo, če smo pobožno pri sv. maši. Ne moremo pa biti osebno pri vseh sv. mašah, ki jih darujejo Bogu mašniki vsega katol. sveta. Zajemamo pa lahko iz bogatih virov daritvenih milosti na ta način, da napravimo dober namen pri jutrnji molitvi: »Želim biti deležen vseh svetih maš, ki se bodo danes darovale...« Pri vsaki daritvi se namreč mašnik v tihem delu pred povzdigovanjem spominja ne le navzočih vernikov, marveč tudi »vseh pravovernih kristjanov in spoznavcev katoliške in apostolske vere.«

Ali je pravilno, če bi kdo pobožnost križevega pota opravljal tako, da bi z enega mesta premišljeval skrivnosti dveh treh postaj in za vsako vstal in pokleknil? Ali je potrebno pri vsaki postaji izgovoriti besede: »Molimo te Kristus...« in obenem koleno pripogniti? Ali se križev pot ne sme prav nič prekiniti? Če bi n. pr. kdo molil križev pot, pa bi medtem pozvonilo za sv. obhajilo in bi šel k obhajilni mizi... Ali dobi večkrat popolni odpustek, kdor na mesec večkrat po deset križevih potov opravi?

O odpuštkih za pobožnost križevega pota to-le:
Sv. oče Pij XI. je vse prejšnje odpuške, ker so se bile nekatere listine o njih dovolitvi poizgubile, preklical in nanovo (20. okt. 1931) določil:

1. Popoldni odpustek more dobiti, kdor opravi to pobožnost in sicer tolikokrat, kolikorkrat.

2. Drugi popolni odpustek dobi, če tisti dan, ko je opravil to pobožnostno vajo, prejme sv. obhajilo; ali pa če v teku enega meseca potem, ko je 10krat zmolil križev pot, gre k sv. obhajilu. (Če se to število tekom meseca večkrat ponavlja, nastopi večkrat tudi pravica do ponovnega popol. odpuška, ker ni rečeno »v sa j desetkrat«.)

3. Nepopolni odpustek 10 let in 10 kvadragen za vsako postajo dobi, če je križev pot začel, pa ga iz kateregakoli pametnega razloga ni končal. — (Pravico do odpuštkov pa izgubi, kdor se prepozno pridruži skupni pobožnosti križ. pota, da torej ni bil pri začetku. Enako odpuštkov ni deležen, kdor bi obiskoval samo eno ali drugo postajo, četudi iz upravičenega razloga.)

Pri vseh odpuštkih se je treba natančno ravnati po pogojih in predpisih, drugače se jih ne udeležimo. Če bi torej kdo sicer hodil po cerkvi, ko opravilja križev pot, vendar tako, da in enem mestu dovrši recimo po 3 postaje, ni izpolnil pogoja in do odpuštkov nima pravice. — Vsem pa, ki jim ni lahko hoditi od postaje do postaje, bodi v tolažbo povedano, da je pobožnost in premišljevanje križevega pota pred Bogom vseeno veljavna in več vredna, kot časna dobrotla odpuštkov. Odpuški so seveda veliko vredni ter koristni nam in dušam v vicah; so nekako plačilo, obenem pa nagib, da se rajši in večkrat lotimo od Cerkev priporočene pobožnosti; glavno pa je molitev, verska vaja, pobožnost, ki naj je ne opustimo, četudi je vselej ne izvršimo tako, da bi se obenem okoristili tudi z odpuški.

Da se udeležimo odpuštkov križevega pota, je ukazano premišljevanje trpljenja Jezusovega. (Vsak pa premišljuje, kolikor more in s skesanim srcem.)

Obhoditi je treba vseh 14 postaj, ker je pobožnost križevega pota posnemanje Jezusovega krvavega pota v Jeruzalemu. (Pri skupni pobožnosti, ko ni mogoče hoditi od postaje do postaje, se dobe odpuški tudi, če verniki na svojih mestih vstajajo in poklekujejo.) — Petje, vzkliki in odgovori, ki so pri nas običajni, za odpuške niso nujni.

Drugi pogoj: Treba je, da se pobožnost opravi pri vseh 14 postajah nepretrgoma. Ko bi kdo ponehal samo toliko, da bi vmes šel k spovedi ali sv. obhajilu, da bi bil pri maši, more potem nadaljevati, ne da bi izgubil pravico do odpuštkov.

Dopisi: Zgodi se, da dobimo iz nekaterih krajev dopise, v katerih dobri kongreganisti in pridne družbenice bičajo razvade, ki so se vrinile v Mar. družbo. Takih dopisov ne moremo priobčiti. Ali naj pred vsem svetom razkrivamo rane, ki bole vaše družbe? Pogovorite se z g. voditeljem in predstojništvom; če tam ne dobite pomoči, vam tudi mi ne moremo pomagati.

DOBRE KNJIGE

Kongregacijski dijaški koledarček za šolsko leto 1934/35 je med književnimi novostmi te vrste najbolj zanimiva in koristna. Vidi se, da je izšel ta koledarček iz večje roke. Ne samo dijakom, ki so člani Mar. kongregacije, tudi drugim naj bi bil kažipot do kongregacije in Marije. Cena 8 Din.

Litanije in odpevi na čast presv. Srcu Jezusovemu za mešani zbor in orgle. Uglasbil Ivan Laharnar. Cena 4 Lire. Prodaja Katoliška knjigarna. Gorizia.

Radi imamo kaj spremembe, zato pozdravljamo vsako novost zlasti tudi v cerkveni glasbi. Napevov za litanije presv. Srca J. še nimamo veliko na izbero. Zgoraj omenjeni so prav pevni in prikupljivi. O d p e v o v za te litanije je pa zraven ničmanj ko 20; vsak ima drugačno besedilo. Če se jih samo polovica udomači, saj so povečini lepi — bo uspeh zadovoljiv.

Misijonski koledar 1935. Groblje-Domžale. Obseg 8 pol v veliki osmerki. Cena 10 Din.

V navado je prišlo, da nam koledarji poleg pratike in cerkvenih godov prinesejo tudi marsikaj drugega, zlasti poučnega in zabavnega beriva. Zdi se, da nam je še najbolj ustreženo, če nas koledarniki popeljejo malo med tuji svet. Tej vedželjnosti posebno ustreza Misijonski koledar, ki ima poročila skoraj iz vseh delov sveta, osobito iz Azije in Afrike. Slike, ki kažejo kraje, življenje in običaje daljnih narodov, so nam dobrodošle. In prav takih ima omenjeni koledar zelo veliko. Misijonski prijatelji se ne bodo premišljali naročiti ta koledar, saj je tega denarja (10 Din) res vreden.

Uprava nemškega glasila kongregacij »Die Fahne Mariens« na Dunaju (IX/1, Pulverturmstraße 15) je založila **Sodalen-Kalender** für die studierende Jugend, 1934/35. Ima sila členovito, poučno in koristno vsebino: Koledar, razni nasveti in pomočki za šolo. Pod naslovom »Naša vzajemnost« najdemo odgovore na vprašanja: Kaj je sodal? Naš znak in dr. V IV. delu dobe dijaki zanimiva navodila za potovanja. V. poglavje nudi polno praktičnih podatkov. — Cena vez. izvodu S 2, kartoniranega S 1.60.

DUHOVNE VAJE

Duhovne vaje za žene in dekleta so se na Mali Loki zopet pričele. Do božičnih praznikov imate **dekleta** v dneh od 3.—7. novembra in od 15. do 19. decembra priliko, da se dušno prerodite. — **Za žene** bodo pa duhovne vaje samo enkrat, in sicer od 17. do 21. nov. Oskrbnina za ves čas znaša 100 Din, v to vsoto je tudi že všteta vožnja z avtobusom iz Ljubljane in nazaj. Priglasite se na naslov: **Dom Brezmadežne, Mala Loka pri Ihanu, p. Domžale.**

RAZNO

Povest o rmanu. O rastlinah, zlasti zdravnih, najdemo po knjigah mične pripovedke, ki jih ne smemo zamenjati s svetopisemskimi zgodbami, četudi so vsebinsko v zvezi z Jezusom in Marijo. Imajo pa vendarle zdravo jedro (nauk) v sebi. Naj navedemo eno tako pripovedko:

Poleti vidimo ob potih rman z lepo kobulo malih belih cvetkov. Zdravniki in ljudstvo prištevajo to cvetlico prav kakor kamilce med najbolj zdravnih zelišč. Po stari pripovedki je dal Bog po angelu vsaditi to zel na korist trpečemu človeštvu. Njen začetek je pa navezan z ljubko legendo na mladostno življenje Deteta Jezusa.

Nekoč je sedel Jezušček na pragu Jožefove hišice v Nazaretu s skodelico mleka na kolenih. Pa ti pridrvi poreden deček s šibico v roki in udari po skodelici, da se mleko

razlije, nato pa naglo odkuri. Ko mu pozneje padejo oči na šibico, ki jo je imel še vedno v roki, se nemalo začudi, kajti zapazil je, da ima na konci kobulo belih cvetkov. Prestrašen trga listke proč in teče domov povedat, kaj se je zgodilo. Toda ko je hotel zelišče pokazati, je opazil nov dogodek: vsi listki so bili drobno razčesani in razčlenjeni. Mati zapove, naj nese nemudoma Jezusu lonček mleka in da se ne sme prikazati domov, dokler ne bo prosil odpuščenja za nerodnost, ki jo je napravil. Tudi čudežno rožo naj vzame s seboj in jo tam pokaže. Vse so dečku oprostili. Mati Marija je pa resno dostavila: »Vtakni rastlino v zemljo, da bo tam naprej rasla in ti budila spomin na mojega Sina. Hkrati naj ti pa za bodočnost trajno govori, da ne smeš nobenega otroka žaliti, marveč mu napravljati le veselje!«

Kako je skladal mojster Haydn. V družbi glasbenikov in skladateljev je bil tudi razgovor o tem, kako si vsakdo pomaga, preden začne skladati, da dobi pravo razpoloženje. Prvi je trdil: »Čašo kave moram poprej dobiti, drugače ne gre.« Drugi pa s kavo ni zadovoljen, marveč si mora pomagati s par čašami šampanjca, nato še le se mu začno razvijati glasbena navdahnjenja. Tretji je zatrjeval, da se mora poprej nekoliko razhoditi v svežem zraku, nato je pa sposoben za komponiranje. Slavni mojster Haydn je tiho poslušal zanimive razgovore. Ko pride vrsta nanj, izjavi prostodušno: »Jaz pa navadno molim, preden se lotim glasbenega dela.« Obenem pa potegne iz žepa molek, pa ga pokaže navzočim tovarišem.

Darovi: Mijatovič Malka (Dolenji Logatec) 20 dinarjev v bogoljubne namene.

Odpustki za mesec november 1934

I. Odpustki celega meseca novembra.

Verniki, ki opravljajo vsak dan kako pobožno vajo v tolažbo dušam v vicah, dobe: 1. vsak dan odpustek 7 let in 7 kvadragen; 2. p. o. poljuben dan v mesecu, če prejmejo svete zakramente, obiščejo cerkev in tam molijo po namenu sv. očeta.

II. Odpustki ob določenih dnevih meseca novembra.

1. **Četrtek, prvi v mesecu. Vsi svetniki.** P. o.: a) dvakrat udom br. sv. R. Telesa v bratovski cerkvi; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v župni cerkvi; b) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; c) udom rožnovenske br.; d) udom br. presv. Srca Jezusovega v bratovski cerkvi; če te ne morejo obiskati, jim lahko spovednik naloži kako drugo dobro delo. — Tretjerednikom v. o. Danes opoldne počenši in cel naslednji dan do polnoči morejo verniki, ki so prejeli sv. zakramente, tolikokrat dobiti p. o., kolikorkrat obiščejo cerkev ali javno kapelo in tam molijo po namenu sv. očeta. Pri vsakem obisku morajo na ta namen moliti vsaj po šest Očenašev, Zdravamarij in Čast bodi. Vse odpustke morajo obrniti v prid dušam v vicah. Spoved se lahko opravi že en teden prej, torej od 25. okt. dalje ali v osmini praznika, torej do 8. nov.; sv. obhajilo pa se mora prejeti ali danes ali pa enkrat v osmini do 8. nov.

2. **Petek, prvi v mesecu. Vernih duš dan.** P. o.: a) udom br. za duše v vicah; b) dvakrat udom br. presv. Rešnjega Telesa, kakor včeraj; c) dvakrat udom br. presv. Srca Jezusovega v bratovski cerkvi; če te ne morejo obiskati, jim lahko spovednik naloži kako drugo dobro delo; d) udom rožnovenske br. danes ali v osmini v bratovski cerkvi; če te ne morejo obiskati, jim more spovednik naložiti kako drugo dobro delo. Dalje p. o. vsem, ki prejmejo spravno sv. obhajilo, nekoliko premišljujejo dobrotljivost presv. Srca ter molijo po namenu sv. očeta.

3. **Sobota, prva v mesecu.** P. o. vsem vernikom, ki prejmejo sv. zakramente, opravijo kake pobožne vaje na čast Brezmadežni, da nekoliko zadoste za njej storjena razžaljenja in molijo po namenu sv. očeta.

4. **Nedelja, prva v mesecu.** Udom rožnovenske br. trije p. o.: 1. če obiščejo bratovsko kapelo; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če je v bratovski cerkvi izpostavljeno sv. Rešnje Telo in pred njim nekaj časa pobožno molijo. — P. o.: a) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; b) udom br. presv. Srca Jezusovega.

7. **Sreda, prva v mesecu.** P. o.: pod navadnimi pogoji vsem, ki opravijo kake pobožne vaje na čast sv. Jožefu.

13. **Torek. Sv. Stanislav, sv. Didak.** P. o.: a) udom br. sv. Rešnjega Telesa kakor 1. dan; b) udom treh redov sv. Frančiška.

14. **Sreda. Sv. Jozafat.** P. o. vsem vernikom v cerkvah treh redov sv. Frančiška; tretjerednikom tudi v župni cerkvi, kjer ni redov.

15. **Četrtek. Spomin umrlih iz karmeličanskega reda.** P. o. udom škapulirske br. karmelske Matere b. v redovni ali župni cerkvi.

16. **Petek. Sv. Neža Asiška.** P. o. istim kakor 14. dan.

19. **Ponedeljek. Sv. Elizabeta.** P. o. istim kakor 14. dan. — Tretjerednikom v. o.

21. **Sreda. Darovanje Marije Device.** P. o.: a) udom škapulirske br. karmelske Matere b. v redovni ali župni cerkvi; b) udom »Dejanja sv. Detinstva«, če molijo obenem za razširjenje »Dejanja«; c) udom rožnovenske br. v katerikoli cerkvi. — Tretjerednikom v. o.

24. **Sobota. Sv. Janez od Križa.** P. o. udom škapulirske br. karmelske Matere b. v redovni ali župni cerkvi danes ali v osmini.

25. **Nedelja, zadnja v mesecu. Sv. Katarina.** P. o. vsem, ki vsaj trikrat na teden skupno molijo sv. rožni venec. — Tretjerednikom v. o.

26. **Ponedeljek. Sv. Lenard Portomvr.** P. o. istim kakor 14. dan.

28. **Sreda. Sv. Jakob Marški.** P. o. istim kakor 14. dan.

29. **Četrtek. Vsi svetniki treh redov sv. Frančiška.** P. o. istim kakor 14. dan.

30. **Petek. Sv. Andrej.** P. o. udom družbe sv. Petra Klaverja, če molijo po namenu sv. očeta in za razširjanje sv. vere.

LJUDSKA POSOJILNICA v Ljubljani

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Miklošičeva cesta št. 6
(v lastni palači)

obrestuje hranilne vloge po
najugodnejši obrestni meri.

Nove vloge

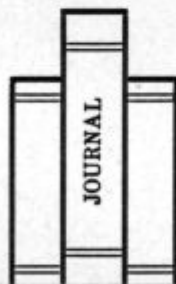
vsak čas razpoložljive, obrestuje po 3%

All je Daša hiša naročena

na edini
slovenski katoliški dnevnik **SLOVENEK**

Ako ne, pišite takoj na upravo „Slovenca“
v Ljubljani, da vam ga pošljejo brezplačno
na ogled. Brezdvomno vam bo ugajal.

SALDA-KONTE
ŠTRACE - JOURNALE
ŠOLSKE ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIŽICE
RISALNE BLOKE
ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH

KNJIGOVEZNICA

JUGOSLOVANSKE TISKARNE

V LJUBLJANI
KOPITARJEVA ULICA ŠT. 6/II

Ure, zlatnina,
optični predmeti

J. VILHAR

urar

LJUBLJANA

Sv. Petra cesta 36

Insertrafte v „Bogoljubu“!

KARITAS

zavaruje:

posmrtnino

Za vsa izplačila jamči

Vzajemna zavarovalnica

v Ljubljani

Zastopniki v vseh farah.

V vsako hišo „Bogoljuba“!

Bolni na
REUMI
PROTINU
BOLEČINAH V
KRIŽU
NA POAPNENJU
ŽIL IN
ODEBELITVI

pišite takoj na
nižje nave-
deni naslov.

—
Brez-
plačno
pošljem
vsakomur
poučno
razpravo.

Zbiralno mesto za pošto:

Ernst Pasternack, Berlin SO
Michaelkirchplatz 13. Abt. H. 305.

Vaš verni

tovariš!

Tako zanesljiv zaveznik pri pranju perila gotovo zasluži, da. pri nakupu natančno pazite na njegova posebna znaka: ime „Schicht“ in varnostna znamka „Jelen“ na rdečem ovitku.

SCHICHTovo

Terpentinovo milo

domači izdelek

... ampak izrečno pristno zahtevati!